اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۶ دی ۱۳۹۹
• ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
• ۵ ژانویه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۹۹ • پیاپی ۳۰۱۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ارز رانتی ۴۲۰۰ تومانی از بودجه حذف می‌شود

سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۰ با بیان اینکه براساس مصوبه کمیسیون تلفیق ارز ۴۲۰۰ تومانی از محاسبات بودجه سال آینده حذف خواهد شد، تاکید کرد: این کار برای کمک به دولت صورت گرفته و موجب بروز گرانی و افزایش قیمت کالا و خدمات نخواهد شد. به گزارش ایسنا، رحیم زارع در نشست خبری روز گذشته اظهار کرد: در لایحه بودجه چند نرخ ارز پیش‌بینی شده بود و دولت پیشنهاد نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی به‌عنوان ارز دولتی، نرخ ارز ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومانی و نرخ ارز ۱۷ هزار و ۵۰۰ هزار تومانی را در قالب حکم تبصره ۱ و ۴ ارائه داده است. زارع ادامه داد: براساس مصوبات کمیسیون تلفیق ارز ۴۲۰۰ تومانی از محاسبات بودجه ۱۴۰۰ حذف خواهد شد. براساس پیشنهاد و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته مابه‌التفاوت ارز رانتی ۴۲۰۰ تومانی و مابقی قیمت‌ها به حوزه‌های اشتغال، معیشت و سلامت می‌آید؛ بنابراین این موارد که می‌گویند با حذف این ارز می‌خواهند کالا گران شود، درست نیست.

۲

با نگاهی به نرخ بهره و هزینه‌های اعتباری سیستم بانکی عنوان شد

«فکتورینگ» گامی به‌سوی توسعه

فکتورینگ یا همان تامین مالی مبتنی بر قرارداد یکی از سیستم‌هایی است که از دیرباز در نظام بانکی جهان (به‌ویژه کشورهای اروپای غربی) رایج بوده است. حتی کارشناسان اقتصادی بر این باورند که فکتورینگ یکی از دلایل جهش اقتصادی طی انقلاب صنعتی در اروپا بوده است. باوجود اینکه این سیستم از قرن‌ها پیش در کشورهای توسعه‌یافته رواج داشته، کماکان شاهد استفاده از آن در نظام بانکی کشورمان نیستیم. کارشناسان با انتقاد از نحوه ریسک‌سنجی پروژه‌ها توسط بانک‌ها و هزینه‌های نامشهود سرسام‌آور ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان، بر لزوم استفاده از این سیستم تاکید کرده‌اند. به اعتقاد این دسته از صاحب‌نظران فکتورینگ در راستای اصول و قواعد بانکداری است، زیرا می‌تواند نرخ بهره را به میزان قابل‌توجهی کاهش دهد و همچنین هزینه‌های نامشهود تسهیلات بانکی را از میان بردارد که همه این موارد از اهداف بانکداری بدون ربا هستند.

۱۴

همیشه پای یک دروغ در میان است
خط قرمز آلودگی هوا کجاست؟

۴

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله
سرنوشت اقتصاد انرژی در پساکرونا ۲

یادداشت‌های امروز
بودجه ۱۴۰۰ رویکردها و ضرورت‌ها ۳
مانع صادرات نشوید ۶
الزامات تعدیل قیمت بازار ۷
توجه به معادن کوچک در اولویت ۱۲

تحلیل روز
افزایش ۴۶ درصدی اعتبارات صنعت، معدن و تجارت ۳

گزارش‌های روز
گمرک تخصصی از حرف تا عمل ۷
کاهش قیمت فولاد وعده‌ای که محقق نشد ۱۱

شرکت آلومینای ایران

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی فشرده
نوبت اول

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	حفاری مغزه‌گیری، نمونه‌برداری، پروژه اکتشافات معادن یزد، جاجرم، ناویا و کرمان شرکت آلومینای ایران	مناقصه عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی فشرده	۲۰۹۹۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۵۷

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۶ لغایت مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۸ می‌باشد.
زمان بازگشایی پاکت‌ها: روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۴ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن: ۳۲۶۰۵۳۴۸ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۱۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۱۷

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

HOSCO شرکت فولاد هرمزگان

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای
شماره مناقصه: ۱۳۳۶۸۵

شرکت فولاد هرمزگان جنوب

موضوع مناقصه: طراحی تامین نصب تست راه‌اندازی کارواش ماشین آلات سنگین و سیستم تصفیه پساب مجموعه کارگاه رولیک، کارواش و تعمیرگاه مرکزی به روش EPC در شرکت فولاد هرمزگان جنوب

مدت قرارداد: ۱۲ ماه از تاریخ ابلاغ
مناقصه‌گزار: شرکت فولاد هرمزگان جنوب
نحوه دریافت اسناد: کلیه متقاضیان با ارسال اسناد ذیل به شماره فکس ۳۳۵۳۰۱۴۵-۰۷۶ و آدرس ایمیل Naderian.r@hosco.ir می‌توانند نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

۱- واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه مرکزی هرمزگان، به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب بابت خرید اسناد مناقصه
۲- نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه با ذکر شماره تماس و ایمیل رسمی

توضیحات:
۱- تضمین شرکت در مناقصه به مبلغ ۱،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (یک میلیارد و چهارصد میلیون) ریال خواهد بود.
۲- نوع تضمین:
الف- ضمانتنامه بانکی به نفع کارفرما: مدت اعتبار تضمین بانکی حداقل سه ماه بوده و برای سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد.
ب- فیش واریز وجه نقد معادل مبلغ ضمانت‌نامه به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ نزد بانک ملی شعبه مرکزی هرمزگان
۳- شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه گواهی صلاحیت ایمنی از سازمان تعاون،کار و رفاه اجتماعی می‌باشند.

ج) جدول زمانی انجام مناقصه:

آخرین مهلت دریافت اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکات	تاریخ گشایش پاکات الف و ب
۱۳۹۹/۱۰/۲۰	۱۳۹۹/۱۱/۰۶	۱۳۹۹/۱۱/۰۷

نکته: تاریخ بازگشایی پاکات ج متعاقبا اعلام خواهد شد.
متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن ۴۴۸۴۳۱۹۵ - ۰۷۶ (اطلاعات بازرگانی) تماس حاصل نمایند. قابل ذکر است که هزینه‌های چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شرکت فولاد تاراز چهارمحال

آگهی فروش سرباره‌های خط تولید

۱- موضوع آگهی:
فروش ۸۰ تن از سرباره‌های روی موجود در شرکت با مشخصات مواد اولیه تزریقی در پاتیل خط تولید به شرح جداول ذیل:

Designation	Pb (ppm)	Fe (ppm)	Cd (ppm)	Color
ZN-1	<=55	<=20	<=20	white

Designation	Pb (ppm)	Fe (ppm)	Cd (pp)	Al (درصد)
زاماک ۳	< = 60	< = 45	< = 15	2/3- 8/2

۲- آدرس شرکت:
شهرکرد - فاز سه توسعه- شرکت فولاد تاراز چهارمحال
۳- نحوه شرکت در فراخوان:
پاکت شماره۱ باید مختص پیشنهاد به صورت مهر و موم شده باشد. پاکت شماره۲ باید مختص چک ضمانت، به‌صورت مهروموم شده ارسال گردد.(چک شرکت در مزایده در وجه شرکت فولاد تاراز چهارمحال (بدون‌هیچ توضیح دیگر) به‌مبلغ (۴۶،۷۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال)
۴- مهلت تحویل مدارک:
مهلت ارسال پیشنهاد حداکثر ۱۳۹۹/۱۰/۲۰ در پاکات دربسته
۵- محل تحویل پاکات:
شهرکرد- شهرک صنعتی- فاز سه توسعه- شرکت فولاد تاراز چهارمحال واحد بازرگانی. تلفن تماس: ۰۳۸۳۱۰۰ داخلی ۱۳۰۲
جهت دریافت پاکات مزایده از تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۹ تا چهارشنبه ۱۳۹۹/۱۰/۱۰ ساعت ۸ تا ۱۷ به واحد بازرگانی تاراز مراجعه شود.

شرکت فولاد تاراز چهارمحال

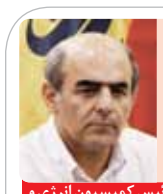
www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سرمقاله

سرنوشت اقتصاد انرژی در پسا کرونا

رضا پدیدار / رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

پس از کسب موفقیت‌های پی‌درپی در زمینه واکسن کرونا و شروع واکسیناسیون در تعداد زیادی از کشورهای جهان ازجمله ایران، اظهارنظرها و بررسی‌های جدید و متفاوتی در زمینه آینده اقتصاد جهان ارائه شده است. در حقیقت آغاز درمان و کنترل پاندمی کرونا موجب شده چشم‌انداز صنایع مختلف پساکرونا با نگاه دیگری ترسیم شود.

بررسی‌ها و مطالعات دانشگاه آکسفورد نشان می‌دهد، صنعت نفت و انرژی جهان در سال جاری میلادی روندی متفاوت در پیش خواهد گرفت و دیگر به وضعیت قبل از پاندمی کرونا بر نخواهدگشت. در همین رابطه پیش‌بینی شده امریکا تا پایان سال ۲۰۲۱ میلادی با رشد اقتصادی منفی دست‌وپنجه نرم کند و در مقابل، کشورهای چین و هند به رشدهای بالاتر از ۶ درصد دست یابند. بد نیست به این نکته هم اشاره شود که براساس پیش‌بینی‌های صورت‌گرفته، فناوری اطلاعات و ارتباطات هم‌پای صنعت و تولیدات آن رشد خواهد کرد و حتی می‌تواند از تولیدات این حوزه نیز پیشی بگیرد. در مقابل پیش‌بینی شده، تولید نفت خام و اقلام وابسته به آن با محدودیت مواجه شود. در پژوهش و بررسی‌های اقتصادی، تاکید بر آن است‌که از نیمه دوم سال ۲۰۲۱ میلادی جهان به رشد اقتصادی مثبت بازگشته و در پایان سال آتی نیز نرخ رشد اقتصادی جهان به سطح ۱.۵ درصد خواهد رسید.

این گزارش‌ها تصریح می‌کند صنعت و بخش‌های تولیدی پس از یک دوره رکود به شرایط رشد برگشته و با تحریک کل اقتصاد، در انتهای سال ۲۰۲۲ رشد احتمالی جهان به بالاتر از ۴.۸ درصد خواهد رسید. از طرفی بخش املاک، مسکن، ساخت‌وساز و مستغلات از مهم‌ترین صنایعی است که در نتیجه توجه کامل به دیجیتالی شدن اقتصاد جهانی با کاهش شدید تقاضا روبه‌رو خواهد شد. در همین حال از محل دیجیتالی شدن اقتصاد، شاهد دامنه‌ای از شکوفایی در بخش‌هایی از اقتصاد جهان خواهیم بود. پارامترهای تاثیرگذار در دو دهه گذشته نشان‌دهنده بهبود و احیای اقتصاد جهانی در سال‌های پس از کرونا خواهد بود. با این همه با تاکید بر اینکه برخی صنایع نظیر بخش نفت هرگز به وضعیت قبل از پاندمی کرونا برنمی‌گردد، صنایعی نظیر داروسازی و پزشکی، خدمات مالی و تجارت الکترونیک با رشد سریع و بزرگی همراه خواهند بود. این تغییرات منجر به بازسازی تصویر اقتصاد و صنعت در جهان خواهد شد. برخی دیگر از تحلیلگران اقتصادی شکاف‌های قابل پیش‌بینی در پساکرونا را روند تحول در صنایع مختلف، توسعه بازار دیجیتال و رباتیک شدن فرآیند تولید می‌دانند؛ روندی که از تاثیر یکسانی بر همه بخش‌ها، صنایع و کشورها برخوردار نخواهد بود. اهمیت روزافزون تولید و مصرف انرژی‌های پاک در جهان از دیگر واقعیت‌های دنیا در سال‌های پساکرونا خواهد بود. این روند به شکل پررنگی در صنعت خودرو و تولید محصولات برقی و هیبریدی در سال ۲۰۲۱ نمایان خواهد شد. مرکز اقتصادی دانشگاه آکسفورد سرنوشت اقتصاد انرژی را در دنیای پس از کرونا قدری مبهم دانسته و تاثیر آن را در اقتصاد جهان کمرنگ قلمداد کرده است؛ هرچند این موضوع را به‌معنی خاموشی روند مذکور تلقی نمی‌کند. پژوهشگران مرکز اقتصادی دانشگاه آکسفورد معتقدند در دوران پساکرونا تولیدکنندگان با نزدیک کردن زنجیره تولید به بازارهای هدف، تغییراتی در سبک قبلی خود اعمال خواهند کرد؛ با این حال جهانی شدن همچنان با قوت بالا در منطقه آسیا ادامه خواهد یافت. کارشناسان حوزه انرژی نیز درباره سرنوشت اقتصادهای بزرگ پیش‌بینی می‌کنند کشورهای چین، هند و تا حدی کره جنوبی برندگان دنیای پساکرونا خواهند بود. در عین حال اعتقاد بر این است که امریکا تا پایان سال ۲۰۲۱ در رکود باقی مانده و در فصل نخست سال ۲۰۲۲ میلادی می‌تواند به دوره رشد بازگردد. گروه مشاوران اقتصادی آکسفورد پیش‌بینی می‌کند ژاپن نیز وضعیت مشابهی داشته و همزمان با امریکا به دوران رونق اقتصاد بازخواهد گشت.

در حالی که شرایط برای اتحادیه اروپا به نسبت بهتر است، بریتانیا به‌دلیل فشار همزمان برگزیت و کرونا کماکان در رکود باقی مانده و پیش‌بینی‌ها از تداوم وضعیت رشد منفی اقتصادی تا پایان سال ۲۰۲۲ میلادی حکایت دارد. این پژوهشگران آینده به نسبت مساعدی را برای بسیاری از اقتصادهای در حال ظهور نظیر برزیل، شرق اروپا و تایوان پیش‌بینی کرده‌اند. در ادامه این نوشتار که فردا در همین ستون و صفحه منتشر می‌شود به پیش‌بینی رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۲ میلادی و نقش انرژی به‌عنوان موتور رشد اقتصادی در جهان می‌پردازیم.

ارز رانتی ۴۲۰۰ تومانی از بودجه حذف می‌شود

سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۰ با بیان اینکه براساس مصوبه کمیسیون تلفیق ارز ۴۲۰۰ تومانی از محاسبات بودجه سال آینده حذف خواهد شد، تاکید کرد: این کار برای کمک به دولت صورت گرفته و موجب بروز گرانی و افزایش قیمت کالا و خدمات نخواهد شد. به گزارش ایسنا، رحیم زارع در نشست خبری روز گذشته اظهار کرد: در لایحه بودجه چند نرخ ارز پیش‌بینی شده بود و دولت پیشنهاد نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی به‌عنوان ارز دولتی، نرخ ارز ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومانی و نرخ ارز ۱۷ هزار و ۵۰۰ هزار تومانی را در قالب حکم تبصره ۱ و ۴ ارائه داده است. زارع ادامه داد: براساس مصوبات کمیسیون تلفیق ارز ۴۲۰۰ تومانی از محاسبات بودجه ۱۴۰۰ حذف خواهد شد. براساس پیشنهاد و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته مابه‌التفاوت ارز رانتی ۴۲۰۰ تومانی و مابقی قیمت‌ها به حوزه‌های اشتغال، معیشت و سلامت می‌آید؛ بنابراین این موارد که می‌گویند با حذف این ارز می‌خواهند کالا گران شود، درست نیست. این نماینده مجلس شورای اسلامی یادآور شد: ارز ۴۲۰۰ تومانی رانتی و وجود ارز چند نرخی، امری فسادزا بوده و الان عده‌ای که از این ارز بهره‌های چند ده هزار میلیارد تومانی می‌بردند، معترض حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی هستند. گروهی که دست‌شان برای سال آینده از منافع این ارز رانتی کوتاه می‌شود شاید ناراضی باشند، اما تصمیم مجلس شورای اسلامی شجاعانه و به نفع منابع عمومی معیشت، اشتغال و تولید خواهد بود. نماینده مردم آباده در مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: ما همچنین اختیاری به دولت برای کنترل ارز دادیم که ارز را در سامانه مبادلات الکترونیکی ۲ درصد زیر نرخ سامانه به فروش برساند.

سند دخل و خرج ۱۴۰۰ زیر ذره‌بین صمت

بودجه حاشیه‌نشینی نزولی شد

پس از اعمال تحریم‌های ایالات متحده علیه ایران در سال ۹۷ فشار زیادی به اقتصاد کشور وارد شد. این امر طبعا خود را در افزایش آسیب‌های مختلف اجتماعی نشان می‌دهد؛ به‌ویژه آنکه فراموش نشود نرخ ضریب جینی در همین ۳ سال افزایش ۴ درصدی داشته که به‌معنای افزایش آسیب‌های احتمالی اجتماعی خواهد بود. در این میان بازوی نظارتی مجلس نیز در گزارشی به ابعاد مختلف بودجه مربوطه در لایحه بودجه ۱۴۰۰ پرداخته است. به گزارش صمت امروزه یکی از موضوعاتی که به دغدغه مردم و حاکمیت تبدیل شده، موضوع آسیب‌های اجتماعی است. آسیب اجتماعی طبق تعریف رفتاری است که مطابق با انتظارات و توقعات جامعه نیست و زمانی رخ می‌دهد که فرد یا گروهی از افراد در چارچوب معیارهای قانونی یا اخلاقی مورد قبول جامعه رفتار و عمل نکنند و به‌واسطه آن نظم و سلامت عمومی جامعه به مخاطره بیفتد. در سال‌های گذشته نیز به‌دلیل عوامل مختلفی چون بیکاری، فقر، مهاجرت، استحاله ارزش‌ها و تغییرات صورت گرفته در سبک زندگی بخشی از جامعه، شاهد رشد آسیب‌های اجتماعی نظیر گرایش به مصرف مواد مخدر، طلاق، حاشیه‌نشینی، بزهکاری و... در سطح کشور بودیم. باتوجه به ماهیت پیچیده و فرارونده آسیب‌های اجتماعی و این واقعیت که آسیب‌ها آثار سوء ماندگاری بر عملکرد فرد، خانواده و جامعه می‌گذارند، ضروری است سیاست‌گذاران و مسئولان اجرایی کشور توجهی در خور اهمیت این موضوع، به آن داشته باشند. از جمله اقدامات قابل تقدیری که در سال‌های اخیر در راستای کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در کشور صورت پذیرفته، ورود نهاد قانون‌گذار به این حوزه و اختصاص چند ماده از قانون برنامه ششم توسعه به موضوع آسیب‌های اجتماعی به‌شکل ویژه است. با این همه تحقق اهداف و برنامه‌های ترسیم شده در قوانین برنامه تا حد زیادی به شیوه تامین و توزیع اعتبارات در قوانین بودجه سنواتی کشور بستگی دارد.

بودجه ۵۴۳۰ میلیاردی آسیب‌های اجتماعی

در لایحه بودجه سال آینده کل کشور، ۵ هزار و ۴۳۰ میلیارد تومان اعتبار برای برنامه‌ها و فعالیت‌های پیشگیری، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در زمینه مقابله با پدیده اعتیاد، کاهش طلاق، ساماندهی حاشیه‌نشینی، حمایت از کودکان کار و خیابان، مبارزه با مفاسد اخلاقی و دیگر مشکلات اجتماعی در کشور پیش‌بینی شده است. اعتبار پیش‌بینی شده در مقایسه با اعتبار مصوب این بخش در قانون بودجه امسال از رشد ۶۱.۷ درصدی خبر می‌دهد. بودجه برنامه‌های کاهش عرضه و تقاضا برای مصرف مواد مخدر و روانگردان‌ها در کشور ۴۵۹ میلیارد تومان است که در مقایسه با بودجه مصوب امسال از کاهش ۱۱ درصدی حکایت دارد. کاهش اعتبار حوزه اعتیاد و مبارزه با مواد مخدر در لایحه بودجه ۱۴۰۰ ناشی از کاهش اعتبار ردیف‌های مربوط به مبارزه با قاچاق و توزیع مواد مخدر در نیروی انتظامی جمهوری اسلامی است. چندی پیش مسئولان ستاد مبارزه با مواد مخدر کشور در گفته‌های خود نسبت به افزایش مصرف شیشه در ایران ابراز نگرانی کردند. طبق گفته مسئولان امر شیشه یا متامفتامین چهارمین ماده مخدر پرمصرف در کشور است اما به‌دلیل خطرات بیشتر آن نسبت به مخدرهای دیگر افزایش مصرف آن نگرانی‌های زیادی را در پی خواهد داشت. همچنین اعتبار برنامه‌های مربوط به کنترل و کاهش طلاق و تحکیم نهاد خانواده ۸۱۲ میلیارد تومان است که در مقایسه با اعتبار مصوب این بخش در قانون بودجه امسال حدود ۶۰ درصد رشد کرده است. طبق شنیده‌ها ۱۰ درصد این اعتبار به برنامه‌های تحکیم نهاد خانواده و پیشگیری از طلاق و ۹۰ درصد آن به برنامه‌های حمایت از زنان آسیب‌دیده و سرپرست خانوار اختصاص داده شده است. برای ساماندهی بافت‌های فرسوده، مناطق بحرانی و حاشیه شهرها بالغ بر ۳۵۲ میلیارد تومان اعتبار پیش‌بینی شده که در مقایسه با بودجه مصوب برای آن در سال جاری حدود ۱۳ درصد کاهش داشته است. افزون بر اعتبارات عمومی، ۱۰۲ میلیارد تومان بودجه بانک‌ها و شرکت‌های دولتی در بخش بافت فرسوده و ناکارآمد شهری است که نسبت به اعتبار مصوب در قانون بودجه امسال کاهش ۹۷ درصدی داشته است. در مجموع با احتساب اعتبارات عمومی و بودجه بانک‌ها و شرکت‌های دولتی در لایحه بودجه سال آینده مبلغ ۴۵۴ میلیارد تومان اعتبار و تسهیلات جهت بهسازی بافت‌های فرسوده و ساماندهی مناطق حاشیه شهرها در سال آینده در نظر گرفته شده که در قیاس با قانون بودجه امسال کاهش ۸۹.۸ درصدی را تجربه کرده است. برای ساماندهی کودکان کار و خیابان و حمایت از کودکان بی‌سرپرست و دیگر کودکان آسیب‌پذیر ۶۹۱ میلیارد تومان اعتبار پیش‌بینی شده که در مقایسه با اعتبار مصوب این بخش در قانون بودجه امسال رشد ۱۳۱ درصدی داشته است. همچنین در تبصره‌های ۵، ۶، ۸ لایحه بودجه سال آینده بالغ بر ۶ هزار میلیارد تومان اعتبار تسهیلات برای ساماندهی و بهسازی بافت‌های فرسوده و مناطق حاشیه‌نشین در کنار سایر برنامه‌های عمرانی در این حوزه و نیز مبلغ ۱۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای ساماندهی کودکان کار و خیابان و حمایت از افراد دارای معلولیت در نظر گرفته شده است. اعتبارات آسیب‌های اجتماعی در طول سال‌های اجرای قانون برنامه ششم توسعه حدود ۱۳۲ درصد رشد کرده، اما این رشد به‌معنای افزایش منابع برای انجام مداخلات بیشتر نبوده، زیرا نسبت اعتبار آسیب‌های اجتماعی به کل اعتبارات منابع عمومی دولت در طول ۵ سال گذشته تغییری نداشته است. حال آنکه مسائل اجتماعی پدیدآورنده آسیب‌های اجتماعی، مانند فقر و نابرابری در همین مدت افزایشی قابل‌توجه داشته است. از جمله اینکه ضریب جینی که شاخص بیانگر اختلاف طبقاتی در یک جامعه است در طول ۵ سال اجرای برنامه ششم توسعه از ۰.۳۶ به ۰.۴ در سال جاری رسیده که از افزایش شکاف طبقاتی در جامعه خبر می‌دهد.

نظارت بر هزینه‌کرد بودجه ضروری است

فراتر از مسئله کاهش یا افزایش اعتبارات آنچه بیشتر در این حوزه از اهمیت برخوردار است مسئله نظارت بر هزینه‌کرد اعتبارات است، زیرا ضعف شاخصه‌های نظارتی بودجه در کنار سایر عوامل ساختاری مانع از توزیع، تخصیص و عملکرد مناسب حداقل اعتبارات موجود در حوزه آسیب‌های اجتماعی شده است؛ موضوعی که با افزایش قابل‌توجه برنامه‌های کلی و مبهم در زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در سال‌های گذشته حتی موجب تخصیص کمتر اعتبارات به برنامه‌های کنترل آسیب‌های اجتماعی شده است. به‌عنوان مثال عملکرد بودجه‌ای سازمان بهزیستی کشور در سال ۹۸ نشان می‌دهد برنامه‌های موضوع آسیب‌های اجتماعی عمدتا تخصیصی ذیل ۵۰ درصد داشته‌اند، این در حالی است که تخصیص کل برنامه‌های سازمان بهزیستی در این سال بالغ بر ۸۵ درصد بوده است. اعتبارات آسیب‌های اجتماعی در طول قانون برنامه ششم توسعه تاکنون همواره با قبض و بسط همراه بوده است. نوساناتی که از فقدان برنامه و نبود اولویت مشخص در حوزه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در کشور حکایت دارد، زیرا بودجه ترجمان عملیاتی برنامه‌ها و خط‌مشی‌های دولت است و تغییرات نامنظم آن در یک حوزه مشخص خلأ یک برنامه بلندمدت در آن حوزه را نشان می‌دهد؛ مسئله‌ای که نمود آن را در افزایش قابل‌توجه سهم اعتباری ردیف سایر آسیب‌های اجتماعی از ۳۲ درصد بودجه آسیب‌های اجتماعی در سال شروع قانون برنامه ششم توسعه تا بیش از ۵۲ درصد اعتبارات این حوزه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ نیز می‌توان مشاهده کرد. جدا از این مسئله افزایش اعتبارات حوزه «سایر آسیب‌های اجتماعی» باتوجه به ماهیت کلی و نامشخص برنامه‌های این بخش بیانگر این واقعیت است که روند توزیع اعتبارات آسیب‌های اجتماعی در طول سال‌های گذشته نه‌تنها متناسب با اولویت‌های قانون برنامه ششم توسعه نبوده، بلکه برخلاف منطق بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد و اصل شفافیت عمل کرده است. از آنجایی که سند مالی سالانه دولت باید برمبنای اسناد بالادستی و قوانین برنامه تنظیم شود، تحقق اهداف برنامه‌ها به نحوه تامین و توزیع اعتبارات در قوانین بودجه سنواتی کشور وابسته است؛ از این رو توزیع مبهم و نامتوازن اعتبارات حوزه آسیب‌های اجتماعی در طول اجرای قانون برنامه ششم توسعه نشان می‌دهد لایحه بودجه پیشنهادی سال ۱۴۰۰ دولت و قوانین بودجه ۵ سال اخیر در راستای نیل به اهداف و نیات قانون برنامه ششم توسعه در حوزه آسیب‌های اجتماعی نبوده است.

بودجه کشور چقدر شفاف است؟

هر سال همزمان با تقدیم لایحه بودجه به مجلس، کارشناسان با رویکردهای گوناگونی به تحلیل بودجه می‌پردازند. در سال‌های گذشته، موضوع اصلاح ساختاری بودجه به محور اصلی تحلیل‌های بودجه تبدیل شده است.

مسائلی مانند وابستگی کشور به نفت، اندازه دولت در اقتصاد و آثار بودجه بر شاخص‌های کلان اقتصادی نیز محورهایی هستند که به‌صورت مستمر موردتوجه کارشناسان قرار می‌گیرند.

با این حال، پیش از انجام هر تحلیلی درباره بودجه، لازم است اطلاعات لازم و کافی برای انجام این بررسی‌ها در دسترس باشد. در واقع تحلیل بودجه تنها زمانی امکان‌پذیر است که اطلاعات مربوط با آن از مرحله تدوین تا ارزیابی در بازه‌های زمانی مشخص به‌صورت عمومی منتشر شود، قابل نظارت باشد و در نهایت با مشارکت آحاد جامعه تغییراتی در راستای بهبود عملکرد، در آن اعمال شود؛ بنابراین می‌توان شفافیت را به‌عنوان یکی از رویکردهای تحلیل بودجه در نظر گرفت.

سخن پایانی...

در مجموع در لایحه بودجه سال آینده کل کشور اعتبارات برنامه‌های مرتبط با حوزه اعتیاد و حاشیه‌نشینی کاهش و اعتبارات سایر حوزه‌ها رشد محسوسی داشته، این در حالی است که حاشیه‌نشینی و اعتیاد از مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی هستند که دیگر آسیب‌های اجتماعی نظیر تکدی‌گری، کودکان آسیب‌پذیر، بی‌خانمانی، قاچاق مواد مخدر، خشونت خانگی، ایدز، افزایش ورودی زندان‌ها و... را منشأ بوده و بر وجود تشدیدیافته آسیب‌های اجتماعی و جرایم تاثیر مستقیم دارند.

ویژه تر از خبر

پیکر آیت‌الله مصباح یزدی در حرم حضرت معصومه(س) آرام گرفت

پیکر آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی، عضو فقید مجلس خبرگان رهبری و رئیس موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی(ره) روز دوشنبه پس از تشییع توسط جمعی از طلاب و آحاد مختلف مردم در جوار بارگاه ملکوتی کریمه اهل‌بیت(س) به خاک سپرده شد. به گزارش مهر، مراسم تشییع و خاکسپاری پیکر آیت‌الله مصباح یزدی از مصلای قدس تا حرم مطهر حضرت معصومه(س) با حضور جمع زیادی از شاگردان، طلاب، عموم مردم و چهره‌های کشوری و لشکری برگزار شد. آیت‌الله حسین نوری همدانی از مراجع تقلید بر پیکر رئیس فقید موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی(ره) اقامه نماز کرد و بعد از آن پیکر وی در حرم مطهر به خاک سپرده شد.

در مراسم تشییع آیت‌الله مصباح یزدی شخصیت‌هایی چون سردار حسین سلامی فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، عباسعلی کدخدایی سخنگوی شورای نگهبان رهبری، آیات عباس کعبی عضو مجلس خبرگان، علیرضا اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور، همچنین پرویز فتاح رئیس بنیاد مستضعفان، حجت‌الاسلام مجتبی ذوالنوری و احمد امیرآبادی نمایندگان قم در مجلس شورای اسلامی و جمع دیگری از شخصیت‌های کشوری و استانی حضور داشتند. همچنین مراسم وداع با پیکر این عالم فرزانه با حضور اساتید، طلاب و قشرهای مختلف مردم در مصلای قدس شهر مقدس قم برگزار شد. آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی عضو فقید مجلس خبرگان رهبری و رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) و عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، عصر جمعه ۱۲ دی پس از یک دوره بیماری، دار فانی را وداع گفت.

روی خط سیاست

تحولات سیاست خارجی در یک هفته گذشته

سخنگوی وزارت امور خارجه با بیان اینکه اقدامات، تحرکات و برخی شیطنت‌های ایالات متحده از چشم ما پنهان نیست، گفت: پیام‌های لازم از مجاری مختلف با صراحت و شفافیت به واشنگتن داده شده است. به کشورهای منطقه هم گفته شده در دام این شیطنت‌ها نیفتند.

سعید خطیب‌زاده در نشست خبری که با حضور محدود خبرنگاران برگزار شد، با اشاره به تحولات سیاست خارجی در یک هفته گذشته تصریح کرد: در روزهای اخیر وزیر امور خارجه با همتایان کویتی و قطری خود در مورد مسائل دوجانبه و منطقه‌ای گفت‌وگو کردند. ظریف در این گفت‌وگوها عواقب هرگونه ماجراجویی را با امریکا دانستند. خطیب‌زاده اضافه کرد: روز چهارشنبه هم آقای عراقچی به دوحه سفر کرد. همچنین وزیر امور خارجه با همتای ارمنی خود گفت‌وگویی تلفنی داشتند و انشاالله در ماه‌های آتی رفت‌وآمدهای بیشتری انجام شود.

سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سوال ایرنا درباره آخرین وضعیت پرونده هواپیمایی اوکراین خاطرنشان کرد: ضمن ابراز تسلیت مجدد به خانواده جان‌باختگان، تصمیم هیات دولت ناظر بر پرداخت یکسان دیه به همه قربانیان این هواپیماست. وی درباره رای عراق و غیبت افغانستان در جلسه روز پنجشنبه سازمان ملل ابراز کرد: امریکا برای سومین بار در اقدامات خود علیه ملت ایران در سازمان ملل شکست خورد. این مسئله انزوای روزافزون مقامات کاخ سفید را نشان می‌دهد و این شکست مفتضحانه‌ای بود. وی درباره اظهارات اخیر مشاور نخست‌وزیر عراق درباره سردار سلیمانی یادآور شد: باید این اظهارات را ببینیم اما نخست‌وزیر سابق عراق به صراحت و آشکار گفته‌اند که سردار سلیمانی به دعوت دولت عراق و برای یک ماموریت خاص و پاسخ به یک سوال در زمینه عربستان عازم عراق شدند و در فرودگاه بغداد مورد حمله تروریستی قرار گرفتند. خطیب‌زاده درباره پرونده ترور سردار سلیمانی با عراق هم گفت: یک موضوع بسیار جدی بعد حقوقی این ترور توسط عراق است. رئیس‌جمهوری یک کشور دیگر به‌شکل علنی و با وقاحت به این ترور افتخار کرد. عراق باید این پرونده را پیگیری کند و اقداماتی نیز انجام خواهد شد.

وی درباره اظهارات اخیر جک سالیوان مبنی بر اینکه بعد از پیوستن به برجام با ایران درباره مسائل موشکی مذاکره خواهیم کرد، گفت: درباره توان دفاعی ایران نه هیچ وقت مذاکره شده و نه می‌شود و نه خواهد شد. توان دفاعی ایران براساس نیازهای ایران مستقلا پیگیری می‌شود. یک بار در برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ موضوع موشک آمده و فیصله یافته است.

سخنگوی دستگاه دیپلماسی با بیان اینکه امریکا می‌داند فعالیت هسته‌ای ایران صلح‌آمیز است، اظهار کرد: مسئله موشک یک مسئله ثانویه است و برهمین اساس تحریم‌های تسلیحاتی ملغی شد. درباره هیچ قسمتی از موضوعی که مذاکره شده، دوباره مذاکره نخواهیم کرد. پاسخ ما اجرای کامل و بدون شرط برجام و جبران اتفاقات گذشته است.

وی با اشاره به امکان احیای روابط گذشته با عربستان گفت: آن روزی که عربستان به این نتیجه برسد که در یک مسیر با ما و منطقه صحبت کند، به آغوش منطقه بازگشته و دست از خرید امنیت بردارد، روزهای بهتری برای منطقه رقم می‌خورد. عربستان کشور مهمی در منطقه است. اگر حکام آل‌سعود از مسیر غلط خود بازگردند امکان احیای روابط خوب گذشته وجود دارد. خطیب‌زاده درباره اثر بازگشت امریکا به برجام و تاثیر آن بر روابط ایران با چین اظهار کرد: برجام چارچوب همکاری در حوزه هسته‌ای است. مهم‌ترین همکاران ما در این ایام روسیه و چین بودند. اگر امریکا به اجرای کامل تعهداتش برگردد، این همکاری‌ها در ابعاد مختلف شدت می‌گیرد. روابط ایران و چین به سطح همکاری‌های راهبردی رسیده است.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۱۶ دی ۱۳۹۹
۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۵ ژانویه ۲۰۲۱
شماره ۱۶۹۹
پیاپی ۳۰۱۷

خط قرمز آلودگی هوا کجاست؟

عرضه خودرو به تقاضا نزدیک می‌شود

«فکتورینگ» گامی به‌سوی توسعه

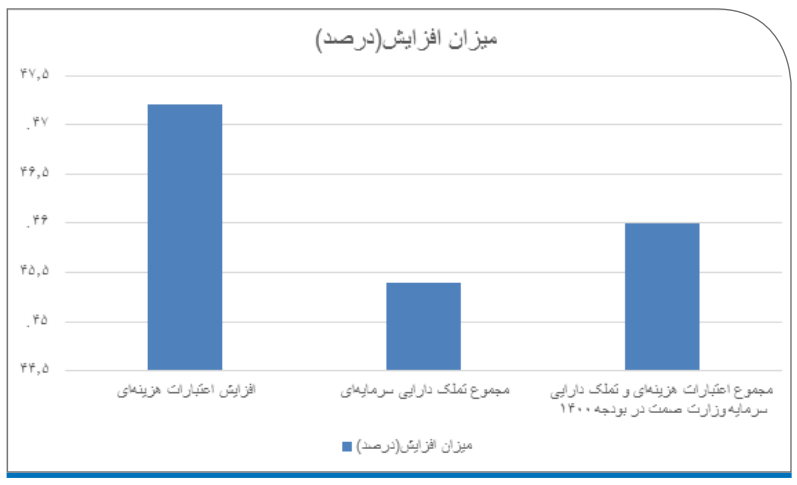
رشد ۱۲۸ درصدی سرمایه‌گذاری خارجی

یک میلیارد و ۴۷۷ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی از ابتدای امسال تـا پایـان آذر در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت مصوب شـد که در هم‌سنجی با سال گذشته رشد ۱۲۸ درصد را نشان می‌دهد.
به‌گزارش ایرنا، بررسی آمارهای وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از این است که در ۹ ماهه امسال تعداد ۱۲۹ مورد سرمایه‌گذاری خارجی به ارزش ۴ میلیارد و ۳۸۴ میلیون دلار در کل کشـور به تصویب رسـیده که بخش صنعت، معدن و تجارت با ۱۰۴ مورد و حجم سرمایه‌گذاری یک میلیارد و ۴۷۷ میلیون دلاری، از نظر تعداد ۸۰ و حجم سـرمایه‌گذاری سـهم ۳۳ درصـدی را بـه خـود اختصاص داده اسـت. به ایـن ترتیب، سـرمایه‌گذاری خارجی مصوب در بخش صنعت، معدن و تجارت آذرماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، از لحاظ تعداد ۴۸ درصد و از نظر ارزش ۱۲۸ درصد رشـد داشـته است. در دوره مورد بررسی از لحاظ حجم سـرمایه‌گذاری سهم بخش صنعت ۸۷.۵ درصد، معدن ۵.۷ درصد و تجارت ۶.۸ درصد است. همچنین از مجموع ۱۰۴ مورد سرمایه‌گذاری خارجی در این بخش، ۴۲ شـرکت با ۱۰۰ درصد سـهامدار خارجی، ۵۱ شـرکت به شکل مشارکتی با شـرکای داخل (J.V) و ۱۱ مورد به شکل مشارکت مدنی، بیع متقابل و BOT است.۴ کشور نخست در این مدت، از لحـاظ ارزش سـرمایه‌گذاری خارجی مصوب بـه ترتیب آلمان، چین، ترکیه و انگلسـتان بودند.استان‌های خوزسـتان، سیستان و بلوچستان، تهران، کرمانشـاه و قزوین به ترتیب رتبه‌های نخسـت تا پنجم را از نظر حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب کسب کردند.

بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ نشان می‌دهد

افزایش ۴۶ درصدی اعتبارات صنعت، معدن و تجارت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

بررسـی ابعاد مختلف لایحه بودجه ۱۴۰۰ نشـان می‌دهد از منابع و مصارف ۲ هزار و ۴۳۵ هزار میلیارد تومانی لایحه بودجه ۱۴۰۰،اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سـرمایه‌ای حـوزه وزارت صنعت، معدن و تجارت به ترتیب ۶۵۳ و هزار و ۸۱۱ میلیـارد تومـان بوده که این مهـم از افزایش ۴۷.۴ درصدی اعتبارات هزینـه‌ای و ۴۵.۴ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای خبر می‌دهد. مجموع این دو در نهایت با افزایش حدود ۴۶ درصدی به رقم ۲ هزار و ۴۶۴ میلیارد تومان افزایش یافته است. به گزارش صمت از سوی دیگر در نهادهای زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت بیشترین اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال آینده به سازمان توسعه تجارت، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی و سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور تعلق گرفته است. سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ۱۱۱۹ میلیارد تومان، سازمان زمین‌شناسی ۱۶۷ میلیارد تومان و سازمان زمین‌شناسی نیز ۱۴۱ میلیارد تومان اعتبار بودجه‌ای دریافت کرده‌اند. در میان تمام نهادهای زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت، بیشترین اعتبارات هزینه‌ای برای سازمان توسعه تجارت، سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و سازمان صنایع کوچک و شـهرک‌های صنعتی به ترتیب با ۷۱۸، ۸۵ و ۷۸ میلیارد تومان اسـت. در این میان، بیشـترین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ مربوط به سازمان توسعه تجارت است که بودجه‌ای معادل ۴۰۰ میلیارد تومان دریافت می کند. به سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی و سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور هم به ترتیب ۱۶۷ و ۵۶ میلیارد تومان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تعلق گرفته است.

بیشترین افزایش اعتبارات هزینه‌ای

براسـاس بررسـی‌های صمت از بودجـه ۱۴۰۰، بیشـترین افزایش در مجموع اعتبـارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای به پژوهشـکده علوم زمین تعلق گرفته که با افزایش ۲۰۵ درصدی نسبت به قانون بودجه امسال به رقمی افزون بر ۱۱ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان رسـیده اسـت. در این بخش، اعتبار مرکز توسـعه تجـارت الکترونیک در حالی به ۲۶ میلیارد تومان رسـید کـه این از افزایش ۱۲۵.۵ درصدی خبر می‌دهد. مجمـوع اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه فصل صنعـت و معدن و فصل بازرگانـی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ بـه ترتیـب بـا ۴۷.۲ و ۷۰.۹ درصـد تغییر نسـبت به مصوب قانون بودجه امسـال به ۳ هزار و ۲۸۱ میلیـارد تومان و ۳ هزار و ۵۳۷ میلیارد تومان رسـیده اسـت. در مجمـوع این دو بـا ۵۸.۶ درصد تغییر نسـبت به قانون بودجـه ۹۹ به ۶ هزار و ۸۱۹ میلیارد تومان افزایش یافته اسـت. بیشترین افزایش در مجمـوع اعتبـارات هزینه‌ای و اعتبـارات تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای برنامه وزارت صنعت، معدن و تجـارت در لایحه بودجه سـال آینده نسـبت به قانون بودجه امسـال، مربوط به برنامه ارتقای سطح فناوری و توسعه صنایع پیشرفته و دانش‌بنیان است کـه با افزایش ۴۱۸۶۹ درصدی ممکن شـد. پس از این، برنامه توسعه سـرمایه‌گذاری، برنامه نظارت بر تشریفات گمرکی کالا و برنامه ترویج و فرهنگ‌سازی عمومی استاندارد به ترتیب ۶۰۱.۳، ۱۷۸.۹ و ۱۴۹.۵ درصد افزایش را تجربه کردند. در مقابل، بیشـترین کاهش در مجمـوع اعتبارات هزینـه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در لایحه بودجه سـال آینده نسبت به قانون بودجه امسال مربوط به برنامه بهبود فضای کسـب و کار اسـت کـه کاهـش ۷۰.۲ درصدی را تجربه کرد. همچنین برنامه توسـعه، اصلاح، احیا و تقویت بنگاه‌های تولیدی و واحدهای صنفی و برنامه مطالعات آزمایشـگاهی به ترتیـب ۷.۴ و ۲.۱ درصد کاهش را تجربه کردند.

اعتبار تملک دارایی در برنامه توسعه صادرات کالا

در این میان، بیشترین افزایش در مجموع اعتبارات تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای برنامه‌ای وزارت صنعت، معـدن و تجارت در لایحه بودجه در قیاس با امسـال بـه برنامه توسـعه صـادرات کالا و خدمات و مدیریت واردات تعلـق دارد. در برنامـه توسـعه صادرات کالا و خدمات و مدیریت واردات سازمان توسعه تجارت ایران به‌منظور «اعتبار مشـوق‌ها و زیرساخت‌های غیرنفتی و غیرپتروشـیمی، یارانه سـود تسـهیلات واحدهای تولیدی با اولویت تولیدات صادراتی و افزایش سـرمایه صندوق توسـعه صادرات» ۴۰۰ هـزار میلیارد تومان در مجمـوع اعتبـارات تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای در بخـش بازرگانـی اختصـاص داده شـده که برای اعتبار یادشـده در بودجه امسـال رقم ناچیزی منظور شـده اسـت. سـهم فصل صنعت، معدن و بازرگانی از مجموع ۱۰ فصـل در برآورد اعتبارات هزینه و تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای امور اقتصادی در لایحه بودجه سـال آینده به ترتیب ۷.۳ و ۷.۹ درصد اسـت که بعد از فصل حمل‌ونقل، فصل منابع آب، فصل کشـاورزی و منابـع طبیعی و فصـل ارتباطات و فناوری اطلاعات بیشـترین سـهم از مجموع اعتبارات امور اقتصادی را دارد. همچنیـن اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای برنامه‌ای پیش‌بینی‌شده برای تنظیـم بـازار کالاها و خدمات در لایحه بودجه سـال آینـده به ترتیب افـزون بـر ۵۸.۶ و ۲ میلیارد تومان اسـت. این رقم نسـبت به مصوب قانون بودجه امسال حـدود ۲.۲ و یک درصد رشـد کـرده و در مجموع با ۲.۲ درصد تغییر به ۶۰.۶ میلیارد تومان افزایش یافته اسـت. لازم به توضیح اسـت که اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای پیش‌بینی‌شده برای نظارت بر تنظیم بازار داخلی نیز به ترتیب صفر و ۱.۷ میلیارد تومان است. اعتبارات هزینه‌ای برنامه‌ای پیش‌بینی‌شـده در راستای بهبود فضای کسب‌وکار و اصلاح و بهبود نظام توزیع به ترتیب حدود ۱۴ میلیارد و ۳۰۰ میلیـون تومان و ۴۹ میلیـارد و ۲۰۰ میلیون تومان اعلام شده که نسبت به بودجه امسال ۷۰ و ۹۷ درصد رشـد داشته است. همچنین اعتبارات هزینه‌ای و اعتبارات تملک دارایی‌های سـرمایه‌ای برای برنامه ارتقای بهره‌وری معادن در لایحه بودجه ۱۴۰۰ نسبت به مصوب قانون بودجه ۱۳۹۹ به ترتیب ۱۸.۹ و ۴۶.۳ درصد رشد داشته است.

بودجه انقباضی راهکار مشکلات امروز نیست

در همین زمینه زهرا کریمی، اسـتاد اقتصاد دانشگاه مازنـدران به صمت گفت: دولت بـرای اینکه بخواهد صنعت کشـور را متحول کند، نیاز به ابزارهای مختلفی دارد کـه امروز برخی از آنها را در دسـترس ندارد. مثلا کاهـش تنش‌های سیاسـی می‌تواند به رشـد بیشـتر اقتصاد کشـور و به‌دنبال آن بخش صنعت بینجامد اما تصمیم‌گیری در این زمینه به تنهایی در دسـت دولت نیست. او درباره لایحه بودجه ۱۴۰۰ و تاثیر آن بر بخش صنعت تصریح کرد: متاسفانه در بودجه هم دولت دست چنـدان بازی ندارد و بـه همین دلیل نمی‌توان امیدوار بود فقط با یک لایحه بودجه بتوان به تخته پرشی برای جهش صنعت در کشور رسید.
وی افزود: یکـی از ابزارهای دولت برای موجه کردن تولید در کشور، تعیین نرخ ارز است؛ یعنی اگر بهبودی هـم در نرخ تولیدات صنعتی در کشـور به‌وجود آمده، ناشـی از بالا رفتن نرخ دلار و رسـیدن نرخ آن به بیش از ۲۵ هزار تومان اسـت که سـبب شده تولید در کشور افزایش یابد. با این حال، اگر هزینه‌ها همچنان افزایش یابند و واردات کشـور باز هم مشکلات عدیده‌ای داشته باشـد، این بهبود نسـبی هم از بین خواهد رفت. این کارشـناس اقتصاد درباره کسری بودجه و نگرانی‌هایی که نسـبت به آن وجود دارد، گفت: کسـری بودجه نیز مانند قیچی دو لبه است؛ ممکن است گاهی با استفاده از آن بتوان به دسـتاوردهای مثبتی رسـید و گاهی نیز ممکن اسـت به افزایش مشـکلات اقتصادی در کشور دامـن بزند. در نتیجه نباید یک طرفه آن را تحلیل کرد و صرف وجود کسـری بودجـه را عاملی بازدارنده برای اقتصاد کشـور در نظر گرفت. وی ادامه داد: در شـرایط فعلـی که رکود بر بخش‌هـای مختلف اقتصاد ما حاکم شـده، بستن یک بودجه انقباضی به رکود دامن خواهد زد و آن را عمـق می‌بخشـد. نباید فراموش کنیم امروز در ایران یکی از مشـتریان اصلی کالا و خدمات، دولت اسـت و هنگامی که در یک اقتصاد مانند اقتصاد امروز ایـران، رکود حاکم می‌شـود، بودجـه انقباضی به هیچ عنوان راهکار مناسـبی برای مقابله با پیامدهای منفی اقتصادی نیسـت و حرکت به این سمت به زیان اقتصاد کشور تمام خواهد شد. کریمی افزود: اینکه در شرایط رکودی، دولت‌ها سیاست‌هایی را در دستورکار بگذارند که تا اندازه‌ای به تحرک اقتصادی منجر شـود، به سود کشـور بوده و در بسیاری از کشـورهای جهان نیز این سیاست مورد اسـتفاده قرار گرفته است. در این میان، طبق ارزیابی‌های دولت، سـال آینـده احتمال کاهش تحریم‌هـا وجـود دارد و این نیز به احتمـال زیاد یکی از دلایلی اسـت که بودجه سـال آینده انقباضی بسته نشده اسـت. استاد دانشگاه مازندران با تاکید بر اینکه بایـد منتظر ماند و دید چه بخشـی از درآمدهای نفتی و مالیاتی دولت در سـال آینده محقق می‌شوند، گفت: مـن به هیچ عنوان باور ندارم که در شـرایط فعلی باید دولـت بودجه انقباضی ببندد. حـال آنکه اکنون دولت بایـد بیش از هر چیز جلوی فرارهای مالیاتی را بگیرد و مسـئله تحریم‌ها را در گفت‌وگو با جهان حل کند. اگر این دو مشـکل برطرف شوند و در کنار آن صرفه‌جویی اقتصادی هم رخ دهد، آن‌گاه کسـری بودجه کم شـده و اقتصاد هم شـرایط بهتری بـرای حرکت به جلو پیدا می‌کند. وی تاکید کرد: البته نه فرار مالیاتی مسئله‌ای اسـت کـه دولت بـه تنهایی بتوانـد آن را حل کند، نه معافیت مالیاتی ابزاری صرفا در دسـت دولت است و نه حل تنش با جهان تنها وظیفه وزارت خارجه. درنتیجه مـا نیاز به یک اجماع ملی داریم تا این مسـائل هر چه سـریع‌تر برطرف شوند و شرایط برای حرکت به سمت یک دوره رونق واقعی آماده شود. این کارشناس اقتصاد در پاسـخ به اظهارات مرکز پژوهش‌های مجلس مبنی بر اینکه فشار تحریم بر صنعت کشور تخلیه شده، گفت: من با این نظر اصلا موافق نیستم و فکر نمی‌کنم صنعت ایران هزینه تحریم‌ها را پرداخته باشد و مثلا ما در حال رسـیدن به شرایطی مشابه با آغاز دهه ۹۰ هستیم. این ادعا نیاز به این دارد که به بررسـی میزان ارزش‌افزوده از دسـت رفته بخش صنعت در کشـور بپردازیم و آن را بـا ارقام دقیق مشـخص کنیـم. او ادامه داد: مثلا در آمارها گفته شـده تولید یخچال و تلویزیون در کشـور رشـد داشته است. دلیل آن هم افزایش سرسام‌آور نرخ کالاهـای خارجی و خروج برندهای معتبر از بازار ایران اسـت. با این همه، تولیدات این بخش شـدیدا وابسته به واردات اسـت و موانعی مانند تحریم‌ها هنوز برطرف نشـده‌اند. به همین دلیل معتقدم رشـد بخش صنعت نیازمند تسـهیل واردات کالاهای اساسـی و مواد اولیه تولید در کشـور اسـت. کریمی تاکید کرد: با این همه، مشکلات اقتصادی کشور به اندازه‌ای زیاد است که رشد یک درصدی ادعا شـده در تابستان گره‌ای از مشکلات آن نمی‌گشاید. در واقع مشکلات ما بزرگ‌تر از ابعاد رشد یکی، دو درصدی اسـت و بـه همین دلیل باور من این اسـت که صنایع ما در دهه ۹۰ دچار آسیب‌هایی شدند که ترمیم آنها زمانی طولانی‌تر می‌طلبد.

سخن پایانی

لایحه بودجه ۱۴۰۰ در شـرایطی بسته شد که دولت بیـش از هر زمان دیگری بـه تحولات کاخ سـفید امیدوار اسـت. دولت انتظار دارد بخشی از محدودیت‌های یکی دو سـال اخیر برطرف شـود و به همیـن دلیل بودجه‌ای نسـبتا انبسـاطی را تنظیم کرده اسـت. با این حال، مشـکلات صنایع کشـور مانند کلیات اقتصاد کشور ساختاری است و برطرف کـردن آنها نیازمنـد برنامه‌ریزی مدون و مشخص‌تری اسـت که به‌طبع در لوایح سنواتی بودجه دست یافتن به آن ممکن نیست.

زهرا کریمی

بستن یک بودجه انقباضی در شرایط رکود فعلی به سود کشور نخواهد بود و دولت باید به‌دنبال راه‌هایی برای افزایش تحرک در اقتصاد کشور باشد

یادداشت

بودجه ۱۴۰۰ رویکردها و ضرورت‌ها

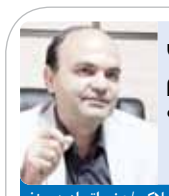

علی قنبری
استاد دانشگاه تربیت‌مدرس

برای بررسـی بهتر لایحـه بودجه ۱۴۰۰ باید قبل از هر چیز به بررسـی میزان تحقـق درآمدهای پایدار پرداخت. به‌عبارت سـاده‌تر باید بررسی کرد که درآمدهای مالیاتی، گمرکـی و درآمدهـای ناشـی از فروش امـوال دولت که مجمـوع درآمدهـای پایدار یک سـال دولت را تشـکیل می‌دهند تا چه اندازه دقیق پیش‌بینی شـده‌اند و در سال آینده چقدر احتمال تحقق برای آنها وجود دارد؟ پرواضح است اگر نظام تحریم علیه ایران در سال ۱۴۰۰ به همین شـکل فعلی باقی بماند، امکان رشد و توسعه برای اقتصاد کشـور محدود خواهد بود. منظورم این نیسـت که لزوما رشـد اقتصادی کشـور با شدتی مشابه سال‌های ۹۷ و ۹۸ منفی شود، زیرا در نهایت فشار تحریمی به اصطلاح تخلیه خواهد شد. با این حال، رشد اقتصادی یک شاخص نسبی اسـت و نسبت به مدت مشابه سال قبل محاسبه می‌شود. حال آن‌که نسـبت رشد به سـال قبل لزوما بیانگر حرکت به جلو نیسـت، چراکه نرخ رشـد مثبت در یک بازه زمانه ۱۰ ساله وقتی مورد بررسی قرار می‌گیرد، فقط از عقبگرد اقتصاد می‌گویند. حال آنکه نرخ رشـد اقتصادی نسبت به سـال گذشته سـنجیده می‌شود و از رشد نسبی در برخی حوزه‌هـا هم خبر می‌دهد. با این همـه، وقتی به وضعیت اقتصادی کشور نگاه می‌کنیم و بعد لایحه بودجه ۱۴۰۰ را مقابل خود قرار می‌دهیم متوجه خواهیم شد دولت بسیار خوش‌بینانه نسـبت به سـال آینده می‌اندیشد. به همین دلیـل در لایحه مورد بحث پیش‌بینی‌شـده میزان فروش نفت در سال ۱۴۰۰ روزانه به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه خواهد رسـید. این نشان‌دهنده یک خوش‌بینی ناب است و حتـی اگر میان ایران و امریکا دوباره هم مذاکره از سـر گرفته شود، رسیدن به میانگین فروش روزانه ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشـکه در سال آینده عملی نخواهد بود. به نظر می‌رسد باید به تصمیمات مجلس امیدوار بود تا مجلسی‌ها با بررسی همه‌جانبه لایحه، سرانجام اصلاح ساختار بودجه را رقـم بزنند. در این میان باید توجه داشـت صرفه‌جویی در بخش هزینه‌های جاری دولت ضروری است، زیرا منابع درآمدی در سـال آینده کمتر از رقم پیش‌بینی شـده در لایحه اسـت. هزینه‌های جاری بخشی از هزینه‌های دولت را در برمی‌گیرد که خصلت توسـعه‌ای ندارند و هزینه‌های روزمـره قوه مجریه را تشـکیل می‌دهند. از سـوی دیگر، بودجـه عمرانی جایگاه مهمـی در بودجه دارد، چراکه به توسعه اقتصاد کشور کمک می‌کنند. متاسفانه در سال‌های گذشـته همواره بودجه عمرانی بخشـی از بودجه بوده که دولـت در نخسـتین اقدام برای صرفه‌جویـی هزینه‌های آن را کاسـته اسـت. حال آنکه بودجه عمرانی به توسـعه زیرساخت‌های کشور می‌انجامد و اثرات توسعه‌ای فراوانی برای اقتصاد کشـور دارند. با این حال می‌توان پرسـید اگر بودجه فعلی با همین قد و قامت به قانون تبدیل شود، چه پیامدهایی برای اقتصاد کشـور به همراه خواهد داشـت؟ واقعیت این اسـت که اگر لایحه ۱۴۰۰ به تصویب مجلس برسد، کسری بودجه با ارقام بالایی در عمل محقق خواهند شد. این امر سبب می‌شود دولت مجبور شود از بانک مرکزی اسـتقراض کند. همچنین به‌تدریج وقتی استقراض زیاد از بانک مرکزی ممکن نباشد و افزایش نرخ نقدینگی بالاتر از آنچه دولت انتظار دارد باشد، آن‌گاه بودجه عمرانی قربانی خوش‌بینی دولتمردان می‌شود. این به صفر بودجه عمرانی (که در دهه ۹۰ در چند سال تجربه شد) می‌انجامد که به معنای متوقف شدن همه فعالیت‌های توسعه‌ای در کشور خواهند بود. در این میان، دولت لاجرم باید به صرفه‌جویی دسـت بزند، چراکه درآمدهای پایدار آن کفاف هزینه‌های دولـت را نمی‌دهـد. به همیـن دلیل، اقـدام دولت برای کاهش هزینه‌ها کاملا قابل درک اسـت و نمی‌توان نسبت به اصالت این خواسته تردید داشت و صرفه‌جویی را باید در هزینه‌هایی لحاظ کرد که پیامدهای ضدتوسعه‌ای به همراه نداشته باشـند. به همین دلیل، کاهش هزینه‌های جاری ضروری است. در این میان، بخشی از هزینه‌های دولت نیز قابل کم شدن نیستند. مانند دستمزد کارمندان که به هر حال باید پرداخت شود و نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد. در مقابل، بخش مهمی از بودجه کشـور صرف هزینه‌های فرهنگی یا تبلیغاتی می‌شوند. این بخش‌ها گرچه از اهمیت برخوردارند اما در اقتصاد فقط هزینه‌بر هسـتند. به همین دلیل دولت می‌تواند با کاهش هزینه‌ها در این بخش هم از بودجه جاری خود بکاهد و صرفه‌جویی را در دسـتور قرار دهد و هم نیازی ندارد برای کاهش هزینه‌های خود دست به اقداماتی بزند که به ضدتوسعه کشور منجر می‌شود. با این همه، دولت انتظار دارد سال آینده گره تحریم‌ها باز یا حداقل شل شوند. این امر با توجه به تغییراتی که در کاخ سفید رخ داده، عملی است، با این همه نمی‌توان تصور کرد که از روز اول سـال ناگهان همه چیز مانند گذشـته شود، زیـرا حتی اگر همین امـروز هم ایالات متحده اعلام کند، دیگر نظام تحریم‌ها را قبول ندارد و به برجام بازگشته هم، نمی‌توان تصور کرد یک شـبه همـه چیز به دوران قبل از تحریـم برگردد. در بـازار نفت آن هم در روزهای کرونایی مشتریان نفتی کاهش یافتند و سهم ایران از بازار نفت هم از سـوی رقبا تامین شده است و بازگشت به جایگاه قبلی در بازار طلای سیاه خود نیاز به صرف زمان بیشتر دارد.

یادداشت

تهدیدهای بازار لوازم یدکی کدامند؟

محمدرضا ملاکی/ عضو اتحادیه صنف فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین آلات

کسب‌وکار در حوزه لوازم یدکی بیش از ۵۰ سال قدمت دارد و برای اینکه فضای بازار قطعات خودرو را شناسایی کنیم باید بدانیم با چه بازاری روبه‌رو هستیم.

در ادامه برای بازار مورد نظر برنامه‌ریزی داشته باشیم و پس از آن به مدیریت در بازار به بزرگی قطعات لوازم یدکی خودرو بپردازیم.

در بررسی بازار لوازم یدکی به این نکته می‌رسیم که حدود ۸۰ درصد قطعات خودرو در بازار لوازم یدکی به‌وسیله تولیدکننده خارجی تامین و ۲۰ درصد از منابع موجود از سوی تولیدکنندگان داخلی تولید و به بازار عرضه می‌شود.

این در حالی است که با توجه به شرایط تحریم این میزان وابستگی بازار به واردات یا تولید داخلی لوازم یدکی به ترتیب به ۷۰ و ۳۰ درصد رسیده است. در این میان، متاسفانه عده‌ای خارج از این بازار در زمینه قطعات خودرو فعالیت دارند و جزو اعضای اتحادیه نبوده و مدیریت این بازار بزرگ را با چالش مواجه کرده‌اند.

این افراد با استفاده از رانت‌های گوناگون به این حوزه ورود کرده و برای ساماندهی بازار راهی جز رسیدگی به این امور وجود ندارد.

برای ساماندهی بازار نیز باید اقداماتی مانند شناسه‌دارکردن قطعات لوازم یدکی با جدیت پیگیری و اجرایی شود و یک‌بار برای همیشه باید موضوع شناسه‌گذاری قطعات بازار لوازم یدکی را بازنگری کرده و در راستای هموار کردن و شفاف‌سازی آن بکوشیم.

باید بپذیریم و باورکنیم که ورود قطعات قاچاق و بی‌کیفیت به بازار لوازم یدکی موضوع بی‌اهمیتی نیست. این موضوع علاوه‌بر چالش‌ساز کردن صنعت خودرو، سلامت سرنشینان خودرو را به خطر انداخته و اصالت فروشندگان را نیز زیرسوال می‌برد. براساس آمار در حال حاضر یک‌چهارم (معادل ۲۵درصد) این بازار را قطعات چینی تشکیل می‌دهد.

این موضوع به نوعی باعث ایجاد رکود در بازار لوازم یدکی شده، چراکه مشتریان اعتماد چندانی به قطعات چینی نداشته و در واقع از خرید این نوع لوازم یدکی واهمه دارند.

این آمار از آن جنبه اهمیت زیادی پیدا می‌کند که به‌گفته کارشناسان، برخی قطعات چینی از کیفیت پایینی برخوردارند و استفاده از آنها نه‌تنها ایمنی خودرو را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، بلکه امکان دارد صاحبان خودروها را مشتری دائمی تعمیرگاه‌ها کند.

از سوی دیگر، درحال‌حاضر بخشی از کالا قاچاق در خارج کشور و بخشی در داخل بدون هیچ نظارتی تولید می‌شود. در نتیجه تاثیر منفی وجود این دست از کالا و قطعات در بازار به وضوح نمایان است.

آمار دیگری حاکی از آن است که اندازه بازار لوازم یدکی در سال ۱۳۹۷، ۱۱.۴ میلیارد بوده است.

در همان سال ۳ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار واردات داشتیم. یعنی حدود ۳ میلیارد دلار این کالا و قطعات نیز تولید داخل بوده و بقیه آن ۵ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار مربوط به کالای بدون هویت می‌شود که برخی از آن قاچاق و برخی مربوط به کالاهای زیرزمینی است.

در این بین اتحادیه صنف فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات تلاش می‌کند از کسب‌وکارهای اصیل حمایت کند. با این همه اتحادیه هیچ نقشی در اصل بودن یا نبودن آنها ندارد.

تاکید اتحادیه این است که اگر فردی می‌خواهد در زمینه لوازم یدکی خودرو فعالیت کند، باید دست‌کم تخصصی را در این حوزه داشته باشد.

فقط با داشتن دیپلم یا یک شماره حساب نمی‌توان کارت بازرگانی دریافت و به‌وسیله آن کالا به کشور وارد کرد.

برای فعالیت در این بازار تخصص و تعهد ضروری است و در این زمینه اتحادیه صنف فروشندگان لوازم یدکی خودرو و ماشین‌آلات می‌تواند کمک‌کننده باشد.

بررسی وضعیت قیمت خودرو در مجلس

عضو هیات‌رئیسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اظهارکرد: فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو بیانگر وجود دست‌های پشت‌پرده در بازار خودرو است که به‌دنبال افزایش حاشیه سود هستند.

به‌گزارش خانه ملت، بهزاد رحیمی با انتقاد از فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو از سوی شورای رقابت، گفت: بازار خودرو پیش از تصمیم شورای رقابت سیر نزولی داشت که این کاهش ناشی از تعدیل نرخ ارز، بکارگیری سیاست‌های مشخص و احتمال آزاد شدن واردات خودرو در سال آینده بود اما با تصمیم شورای رقابت بازار چهارچرخ‌ها دوباره آشفته شد. نماینده مردم سنقر و بانه در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه در شرایط کنونی افزایش قیمت کارخانه‌ای خودرو توجیهی ندارد، افزود: فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو بیانگر وجود دست‌های پشت پرده در بازار خودرو است که به‌دنبال افزایش حاشیه سود خود هستند. رحیمی با بیان اینکه مصرف‌کننده نباید تاوان هزینه‌های سربار خودروسازان را بپردازد، اضافه کرد: ما به خودروسازان نیز بدبین هستیم، چراکه شرکت‌های خودروسازی منافع خود را با افرادی که در حوزه خودرو بازارگردانی می‌کنند، مشترک می‌بینند. به‌گفته این نماینده مردم در مجلس یازدهم با افزایش قیمت چهارچرخ‌ها در بازار، شرکت‌های خودروسازی نیز با توجیه اینکه سود به جیب دلالان می‌رود، قیمت محصولات خود را افزایش می‌دهند.

رحیمی با بیان اینکه خریداران از افزایش قیمت خودرو رضایت ندارند، ادامه داد: کمیسیون صنایع و معادن هفته آینده این موضوع را بررسی و راهکارهای مناسب را شناسایی می‌کند.

همیشه پای یک دروغ در میان است

خط قرمز آلودگی هوا کجاست؟

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

قصه هزار و یک شب آلودگی هوا در شب‌های سرد زمستان روایت‌ها دارد. شهرزاد قصه‌گوی آلودگی هوا، براساس جزیره‌ای عمل کردن مدیریت داخلی، هر بار با یک نهاد و سازمان است که هر کدام دیو قصه را مربوط به عملکرد دیگری می‌داند در ادامه هم، با وجود تمام این روایت‌ها، قصه چهل دروغ هم شنیدنی می‌شود. بماند که رسانه هم در این جریان بی‌تقصیر نیست. آن‌گاه که رسانه به یک موضوع به‌صورت مقطعی می‌پردازد و جریان‌سازی موضوع را بعد از یک بازه زمانی و بدون کسب نتایج لازم به فراموشی می‌سپارد و دوباره در زمانی دیگر موضوع داغ و سرتیتر خبرها می‌شود، به روشنی این ادعا را اثبات می‌کند. درباره مقصر آلودگی فعلی هوا در کنار استاندارد خودروها و سوخت آنها، مسائلی مانند استفاده از کاتالیست و فیلتر دوده هم مطرح است. گرانی سبب‌شده صاحبان خودرو برای تعویض و استفاده از کاتالیست و فیلتردوده در زمان استاندارد اقدام نکنند. سوخت مازوتی که روی دست تولیدکننده مانده هم، دیگر مقصر مه سنگین آسمان پایتخت در این روزهای سرد است. با مقصر دانستن هر یک از این‌ها، سازمانی به صدا درآمده و بخش زیادی از مشکل را مربوط به سازمانی دیگر می‌داند. به‌هر روی، امروز مجموعه‌ای از عوامل نفس کشیدن شهروندان را سخت و ذرات معلق ۲۵ میکرونی در عمیق‌ترین بخش ریه‌ها نفوذ کرده است. هرقدر این ذرات ریزتر باشند، خطرشان بیشتر شده، مشکلات ریوی افزایش می‌یابد و مرگ‌ومیرهای خاموش افزون می‌شود. با تمام این نفس‌های تنگ، «کو گوش شنوا».

از مازوت تا فیلتردوده

محمد علیخانی، عضو شورای شهر تهران درباره تمهیدات این شورا برای کاهش آلودگی هوا به صمت گفت: فقط ۵ درصد آلودگی پایتخت مربوط به اتوبوس‌هاست. این درحالی است که سیدمحمدمهدی میرزایی‌قمی، رئیس مرکز هوا و تغییر اقلیم سازمان ملی حفاظت محیط‌زیست روز دوشنبه به صمت گفته بود ۶۰ درصد آلودگی هوای پایتخت مربوط به صنایع متحرک از جمله خودرو و موتورسیکلت است. علیخانی در این‌باره گفت: این نسبت درحال‌حاضر تغییر کرده و اطلاعات غلط است. شورای شهر این اطلاعات را نمی‌پذیرد و آلودگی فعلی هوا مربوط به صنایع ثابت و سوخت مازوت است. این موضوع از سوی این سازمان هم مورد تایید قرار گرفته است. درحالی‌که پیش‌تر زمانی که اعضای شورای شهر نسبت به سوخت‌های مازوت اعتراض کردند، سازمان ملی حفاظت محیط‌زیست از شورای شهر شکایت کرد و یکی از اعضای شورای شهر که بحث مازوت را درباره کارخانه‌های اطراف شهر ری مطرح کرده بود، به دادگاه فراخوانده شد.

ماجرای فیلتردوده چیست؟

یکی از موضوع‌های مهم برای اتوبوس‌ها استفاده از فیلتردوده بوده که عنوان می‌شود سال ۱۳۹۷ شورای شهر با خرید و نصب آن روی اتوبوس‌های ناوگان حمل‌ونقل عمومی مخالفت کرد. علیخانی در واکنش به این موضوع گفت: درحال‌حاضر مازوت متهم ردیف اول آلودگی فعلی هوای تهران است. نقش اتوبوس از قبل ۵ درصد بوده و دلیل این آلایندگی اتوبوس‌ها هم فیلتردوده نیست و به عدم‌انجام تعهدات دولت برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی برمی‌گردد. در دولت‌های پنجم تا دهم، در هر دوره بین ۲ تا ۳ هزار اتوبوس خریداری و به شهرداری تحویل داده شد. تنها دولتی که حتی یک اتوبوس هم خریداری و به تکالیف قانونی خود عمل نکرد، دولت یازدهم و دوازدهم بوده است.

محمد علیخانی

پیش‌تر زمانی که اعضای شورای شهر نسبت به سوخت‌های مازوت اعتراض کردند، سازمان ملی حفاظت محیط‌زیست از شورای شهر شکایت کرد

وی گفت: سازمان محیط‌زیست در بدنه دولت است و باید این موضوع را پیگیری می‌کرد. درحال‌حاضر موضوع فیلتردوده را مطرح می‌کنند درحالی‌که اتوبوس‌ها باید نوسازی شوند، چرا باید بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان برای یک فیلتردوده هزینه کنند که با توجه به کهنگی اتوبوس‌ها کارآیی لازم را برای این وسایل نقلیه عمومی ندارد و در کوتاه‌مدت از بین می‌رود.

علیخانی در پاسخ به این پرسش که چرا شورای شهر تهران سال ۱۳۹۷ با خرید فیلتردوده مخالفت کرد، گفت: اعضای شورای شهر با خرید فیلترهای‌دوده مخالفت کردند، زیرا غیراستاندارد و بدون گارانتی بودند و به موتور خودرو آسیب زده و کل خودرو را از گارانتی خارج می‌کرد.

سرشوخی دلال‌ها

این عضو شورای شهر تهران ادامه داد: اصل موضوع این بود که تعدادی از افراد سودجو فیلترهای‌دوده وارد کرده و به‌دنبال فروش آنها بودند. بنابراین این موضوع را از کانال‌ها و نهادهای مختلف پیگیری و برای بازار گرمی مسائل زیست‌محیطی را مطرح می‌کردند تا کالاهای غیراستاندارد خود را به‌فروش برسانند. در واقع می‌توان گفت اصل موضوع سودجویی و رانتخواری بوده است. مصوبه شورای شهر عدم‌خرید فیلتردوده نبود، بلکه هزینه‌کرد برای فیلتردوده‌های غیراستاندارد بود.

این عضو شورای شهر عنوان کرد: درحال‌حاضر شهرداری مجاز است اتوبوس را با فیلتردوده خریداری کند. چه لزومی دارد اتوبوس‌ها خریداری و در ادامه بخواهیم به‌دنبال دلال باشیم تا فیلتردوده برای آنها تهیه کنیم، آن هم با بهای گزاف. منابع شهرداری محدود است و نمی‌توان آزمون‌وخطا کرد.

وی یادآور شد: در همان سال افراد سودجویی که به‌دنبال فروش فیلتردوده غیراستاندارد بودند، ۵۰ عدد از آنها را به نرخ هر عدد ۵۰ میلیون تومان به شهرداری فروختند که پس از مدت کوتاهی از خودروها باز شد، زیرا استاندارد نبوده و اختلال در سیستم موتور خودرو ایجاد کردند. اگر کسی نسبت به آلودگی هوا دغدغه دارد باید برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی فشار بیاورد.

علیخانی در ادامه با تاکید بر این موضوع که شرکت سازنده باید فیلتردوده متناسب با موتور اتوبوس‌های فعلی و نیز با ضمانت تولید و عرضه کند، گفت: خریدها باید با ضوابط انجام شود. از سوی دیگر، درحالی‌که دولت برای بازسازی اتوبوس‌ها و اورهال کردن آنها حتی ۲۰۰ میلیون تومان هم هزینه نمی‌کند، چرا باید شهرداری برای فیلترهای غیراستاندارد و بدون گارانتی هزینه کند.

برنامه شورای شهر برای کاهش آلودگی

درحال‌حاضر بخشی از آلودگی هوا مربوط به خودروها بوده و دودزا بودن اتوبوس‌های شهری نیز غیرقابل انکار است. علیخانی در پاسخ به این پرسش که شورای شهر در این‌باره چه برنامه‌ای دارد، گفت: وقتی دولت برای نوسازی خودروها اقدامی نکرد، شورای شهر برای خرید اتوبوس اعتبار گذاشت. درحال‌حاضر برای خرید ۲۵۰ اتوبوس با ایران‌خودرو قرارداد بسته شده که تا امروز ۱۰۰ اتوبوس تحویل داده شده و قرار است ۱۵۰ اتوبوس باقیمانده هم تا پایان سال تحویل داده شود. همچنین خرید حدود ۷۰ اتوبوس برقی در دستور کار بوده و فراخوان آن از سوی اتوبوسرانی داده شده و مناقصه برای خرید ۲۰۰ اتوبوس گازسوز نیز اعلام شده است.

این آمار نسبت به میزان خودروهای فرسوده عدد بزرگی نیست. این عضو شورای شهر در این‌باره توضیح داد: سازمان ملی حفاظت محیط‌زیست باید دغدغه بیشتری داشته باشد، زیرا مسئول و ناظر بر اجرای قوانین مربوط به هوای پاک است. هنگامی‌که کنار قوانین هوای پاک، ده‌ها قانون دیگر هم اجرا نشده چه کسی باید پیگیر آنها باشد؟ شورای شهر به‌عنوان نماینده مردم پیگیر موضوع است اما اختیارات سازمان حفاظت محیط‌زیست و مجلس شورای اسلامی را ندارد. محیط‌زیست نقش اول را دارد، زیرا ناظر بر اجرا قوانین هوای پاک است. به‌عنوان نمونه، ما نمی‌توانیم کارخانه‌ای که سوخت مازوت استفاده کرده را تعطیل کنیم اما سازمان حفاظت محیط‌زیست می‌تواند.

۳ عامل اصلی آلودگی هوا

علیخانی گفت: هوای استان‌های اطراف تهران هم آلودگی بالایی دارند آیا آنها هم ۶ هزار اتوبوس با مشکل فیلتردوده دارند؟ بحث‌هایی مانند فیلتردوده موضوع‌های انحرافی است. ریشه آلودگی هوا ۳ دلیل دارد؛ ۲ دلیل که از قبل بوده و دیگری هم مدتی است پدید آمده است. او اظهارکرد: اجرا نشدن قوانین مربوط به هوای پاک، نخستین دلیل آلودگی هوای تهران است. نبود مدیریت یکپارچه چالش بعدی و مشکلات اقتصادی و تحریم هم موضوع دوم و سومی است که در این زمینه مطرح می‌شود. این عضو شورای شهر یادآور شد: در موضوع آلودگی هوا حدود ۱۸ نهاد دخیل هستند. موضوع به شهرداری ارجاع شود به سازمان حفاظت محیط‌زیست برمی‌گردانند، سازمان محیط‌زیست هم ممکن است وزارت صنعت، معدن و تجارت را متولی امر بداند. این وزاتخانه هم توپ را به زمین وزارت نفت و سوخت استاندارد می‌اندازد؛ در نتیجه هر نهادی بررسی و رفع مشکل را به دیگری واگذار می‌کند و نهاد دیگر را مقصر می‌داند.

علیخانی با بیان اینکه متولی مشخص در این‌باره وجود ندارد، گفت: در جهان چون مدیریت شهری در اختیار شهرداری است و حتی درباره امنیت شهر، شهرداری مسئول است اما در این موضوع ایران برعکس است و سازمان‌های متعددی متولی هوای پاک هستند. برآیند این عدم‌یکپارچگی در حوزه مدیریت آلودگی فعلی هواست که ممکن است سال‌به‌سال بدتر هم شود.

نقش کاتالیست و فیلتردوده

کاتالیست و فیلتردوده دو محصول در خودرو هستند که استفاده از آنها گازهای سمی و دوده حاصل از سوخت را خنثی می‌کنند.

فریدون ویسه یکی از تولیدکنندگان کاتالیست در کشور، درباره کارکرد کاتالیست و فیلتردوده به صمت گفت: فیلتر دوده یا DPF در خودروهای سنگین و دیزلی به‌کار می‌رود. مونولیتی که در این قطعه به‌کار رفته دود تولیدشده ناشی از سوخت را جذب می‌کند. کاتالیست یا DOC هم برای خودروهای سواری و هم برای خودروهای سنگین استفاده می‌شود. در واقع کاتالیست در خودروهای دیزلی دو بخش دارد؛ بخشی که دوده را جذب می‌کند و بخشی که گازهای سمی را تبدیل به گازهای غیرسمی می‌کند.

ویسه درباره وضعیت تولید فیلتردوده در کشور گفت: در کشور تولید نداریم و تمام فیلترهای دوده عرضه شده در کشور وارداتی هستند. سرمایه‌گذاری برای تولید فیلتردوده سنگین است و تولید آن نسبت به بازار تقاضا صرفه‌اقتصادی ندارد. همچنین صاحب خودرو به‌دلیل گران بودن این قطعه به‌جای تعویض آن را شسته و دوباره استفاده می‌کند یا به‌طور کامل از خودرو خارج می‌کند. کاتالیست با شست‌وشو کارآیی اولیه را ندارد، البته ممکن است تا حدودی مانع خروج دوده‌ها شود اما نمی‌تواند مانع از تولید آلایندگی خودرو شود.

این فعال صنعت خودرو ادامه داد: براساس تعاریف بین‌المللی استاندارد هر خودرویی با استانداردهای یورو۴، ۵ و ۶ چه بنزینی و چه دیزلی، براساس کیلومتر زمان تعویض قطعات مشخص می‌شود. اما مشکل این بخش فقط به قطعه برنمی‌گردد و سوخت استاندارد هم در کارآیی کاتالیست و فیلتردوده بسیار تاثیرگذار است که باید گفت سوخت استاندارد هم در کشور نداریم. به‌عنوان مثال، اگر کاتالیست خودرو سواری با موتور استاندارد یورو۴ باشد باید پس از ۱۰۰ هزار کیلومتر تعویض شود. این عدد در موتورهایی با استاندارد یورو۵، ۱۸۰ کیلومتر خواهد بود. درحالی‌که ممکن است کاتالیست خودرویی با ۵۰۰ هزار کیلومتر پیمایش، هنوز تعویض نشده باشد.

مشکل کجاست؟

ویسه در ادامه با اشاره به منشأ آلودگی هوا و مشکلات مربوط به آن عنوان کرد: در این زمینه نخستین مسئله سوخت استاندارد است که در کشور تولید نمی‌شود. موضوع بعدی موتور خودروهای داخلی است که تولید آنها براساس استانداردهای بین‌المللی نیست و پس از آن تعویض نکردن کاتالیست و فیلتردوده است.

عنوان می‌شود منشأ آلودگی در زمستان بیشتر مربوط به خودروهای دیزلی است و در تابستان مربوط به خودروهای بنزینی. ویسه با رد این موضوع عنوان کرد: دوده ناشی از سوخت دیزلی ملموس است اما ممکن است گازهای سمی برای مردم ملموس نباشد. برای درک این گازهای سمی کافی است یک خودرو بنزین‌سوز در پارکینگ منزل برای مدتی روشن شود در چنین فضای بسته‌ای بوی گازهای سمی خروجی به‌طور ملموس استشمام می‌شود. تولید فیلتردوده توجیه دارد

این فعال صنعت قطعه در پاسخ به این پرسش که آیا سرمایه‌گذاری برای تولید فیلتردوده با توجه به نیاز داخل توجیه‌پذیر است، گفت: اگر بازار تقاضای داخل برای صنعتگری تضمین شود، به‌طور قطع هزینه‌کرد و سرمایه‌گذاری برای آن توجیه اقتصادی دارد. با توجه شرایط فعلی، بهتر است دولت یا سازمان حفاظت محیط‌زیست مجری کار شوند و با شرکتی که دانش فنی مورد نیاز و ظرفیت تولید دارد، قرارداد خرید تضمینی ببندد و تولید آن در کشور آغاز شود. ضمانت خرید مهم‌ترین نکته در تولید فیلتردوده است.

وی اظهارکرد: اگر بازار تقاضا وجود داشته باشد، راه‌اندازی و تولید انبوه آن در ۶ ماه قابل پیگیری و انجام است. مواد اولیه مورد نیاز آن از فلزات گرانبها بوده که نرخ آن را افزایش داده است. در این میان، تفاوت قیمتی کاتالیست خودروهای سواری و سنگین بین ۵ تا ۱۰ برابر است.

او عنوان کرد: وقتی سوخت مشکل دارد یا موتور خودرو استاندارد نیست، طول عمر کاتالیست به یک‌سوم کاهش می‌یابد، امری که در کشور شاهد آن هستیم. با وجود این معضل صاحبان خودرو هم از تعویض به‌هنگام کاتالیست خودرو خود استقبال نمی‌کنند

این فعال صنعت قطعه با بیان اینکه اجزای یک مجموعه باید در کنار هم دیده شوند تا مشکلی مانند آلودگی ناشی از تردد خودروها کاهش پیدا کند، گفت: پرداختن به یک آیتم نه‌تنها نمی‌تواند منجربه کاهش آلایندگی شود، بلکه هزینه سرباره‌ای را به‌دنبال دارد و مسائل را پیچیده‌تر می‌کند.

نخست باید موتور و سیستم سوخت خودرو استاندارد یورو۴، ۵ یا ۶ باشد، در ادامه سوخت استاندارد براساس یورو۴، ۵ و ۶ برای خودرو تولید شود و در نهایت با انجام این اقدامات، استفاده از کاتالیست و فیلتردوده هم کارآمد خواهد بود.

ویسه در پایان گفت: مهم برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری در سطح کلان است تا کاهش آلودگی هوا محقق شود و در ادامه خودروساز، شرکت نفت و قطعه‌ساز هم باید ملزم به رعایت استانداردها شوند.

فریدون ویسه

در آلودگی هوا عواملی مانند سوخت استاندارد، موتور های استاندارد داخلی و تعویض نکردن کاتالیست و فیلتردوده مطرح است

سخن پایانی

برای کاهش آلودگی هوا گاهی مسئولان پیشنهادهایی می‌دهند که بیشتر شبیه یک شوخی است. گویا مدیران و مسئولان ما عادت کرده‌اند همیشه از مردم انتظار داشته باشند بدون اینکه توجه کنند وظیفه و مسئولیت آنها در ایجاد رفاه برای مردم چیست.

لزوم حمایت دولت از کل زنجیره فولاد

کاهش قیمت فولاد وعده‌ای که محقق نشد

مشکلات معادن مغفول‌مانده سنگ آهن

عناصر معدنی سپر جنگ تجاری

عکس: آیدا فریدی

جنگ تجاری چین با امریکا همچنان رو به افزایش است. چندی پیش نیز روزنامه‌ای در چین با انتشار مقاله‌ای اعلام کرد چین آماده است تا از مسیر سلطه خود بر عناصر نادر خاکی و مواد معدنی مهمی که در قطعات الکترونیک استفاده می‌شود، به این جنگ تجاری پاسخ دهد. در طول ۳ دهه گذشته کاربرد عناصر نادر خاکی و آلیاژهای حاصل از آنها در دستگاه‌های مختلف به‌صورت غیرقابل پیش‌بینی بالا رفته و باتوجه به رشد این فناوری‌ها، تقاضا برای عناصر نادر خاکی نیز افزایش یافته است. از سوی دیگر کاربرد این عناصر، مصارف انرژی در جهان را پایین آورده است. در این شماره صمت نگاهی به کشمکش و جدال دو ابرقدرت بر سر عناصری کمیاب دارد. به گزارش ماینینگ تکنولوژی، مصرف عناصر نادر خاکی تا پایان سال گذشته میلادی رشد ۵ درصدی را تجربه کرده و پیش‌بینی می‌شود در آینده‌ای نه‌چندان دور مصرف این مواد با سرعت بیشتری بالا برود و در صورتی که مصرف بر تولید فزونی داشته باشد، قیمت این مواد مصرفی پرتقاضا نیز افزایش یابد. همچنین پیش‌بینی می‌شود باتوجه به شرایط آینده به‌زودی تقاضای مصرف از میزان تولید فراتر رود. گفته می‌شود مذاکرات مسئولان معدنی با دولت‌ها برای افزایش تولید این مواد باتوجه به هزینه‌بر بودن آن به نتیجه قابل قبولی نرسیده و امید بالایی برای دستیابی به نتیجه مطلوب نیز وجود ندارد.

کاربرد ۱۷ عنصر نادر خاکی

سریوم، دیسپروزیوم، اربیوم، یوروپیوم و گادولینیوم عناصر نادر و محدودی هستند که در آیفون‌ها، باتری‌های وسایل نقلیه الکتریکی و دستگاه‌های تست کرونا استفاده می‌شوند.

در سطح جهان ذخایر شناخته‌شده‌ای از عناصر کمیاب خاکی وجود دارد. دو کشور ایالات متحده و چین دارای بیشترین ذخایر طبیعی این عناصر هستند، اما امروزه مهم‌ترین عناصر خاکی کمیاب در چین استخراج و پردازش می‌شود و این کشور بر این ذخایر تسلط دارد. عناصر معدنی کمیاب، گروهی شامل ۱۷ عنصر شیمیایی می‌شود که در بسیاری از صنایع، از فناوری‌های نوین گرفته تا تجهیزات نظامی استفاده می‌شود و تنها طی سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ میلادی، ۸۰ درصد واردات مواد معدنی کمیاب امریکا از کشور چین بوده است. گرچه تاکنون تعرفه‌های صادرات این مواد چندان تغییر نکرده اما این احتمال وجود دارد که با تشدید جنگ تجاری چین و امریکا، ارزش دادوستد بین‌المللی این مواد به‌طور چشمگیری افزایش یابد. همچنین گرچه تاکنون دولت چین به‌صراحت اعلام نکرده که فروش مواد معدنی کمیاب خود به امریکا را محدود می‌کند اما رسانه‌های این کشور بر این باورند که این اتفاق به‌زودی روی خواهد داد. روزنامه مردم در مقاله‌ای به وابستگی ناراحت‌کننده امریکا به مواد معدنی کمیاب چین اشاره و این پرسش را مطرح کرد که «آیا مواد معدنی نادر چین به سلاحی برای این کشور در مقابل فشارهای بدون دلیل ایالات متحده تبدیل خواهد شد؟ پاسخ آشکار است».

پاسخ چین به یک موضوع مهم

در مقابل چین معتقد است بی‌تردید امریکا می‌خواهد از صنایع ساخته شده به کمک مواد کمیاب چین، علیه چین استفاده کند و مانع از پیشرفت این کشور شود. چین به امریکا توصیه کرده توانایی‌های این کشور را در محافظت از حق توسعه و منافع خود دست کم نگیرد. پکن پیش از این نیز از مواد معدنی کمیاب خود به‌عنوان اهرم فشار استفاده کرده است؛ از جمله در سال ۲۰۱۰ میلادی پس از وقوع درگیری میان یک کشتی چینی با دو کشتی گارد ساحلی ژاپن در دریای چین شرقی، چین صادرات این محصولات به ژاپن را متوقف کرد. گزارش‌هایی نیز تاکنون در زمینه تسلط چین بر بازار جهانی فلزات خاکی کمیاب ارائه شده اما این گزارش‌ها تا چه حد واقعی است؟

گزارش‌ها دو یافته جدید را به دست می‌دهد. نخست، چینی‌ها در زمینه تسلط بر عناصر نادر خاکی قصد دارند از منابع برابر امریکا برای اهداف قهرآمیز استفاده کنند که اکنون پکن این کار را انجام می‌دهد؛ ضمن اینکه چین به‌طور گسترده‌تر و در چارچوب اقدامی تشدیدآمیز به اختلافات ژئوپلتیکی پاسخ داده و تسلط بر این عناصر نادر را به‌عنوان ورودی استراتژیک در مسابقه بزرگ قدرت تنظیم می‌داند.

در بررسی دامنه و عمق برنامه‌ریزی دولت چین در صنعت عناصر نادر خاکی به این نکته می‌رسیم که نخستین پروژه و برنامه‌های صنعتی چین در زمینه عناصر نادر خاکی به سال ۱۹۵۳ میلادی برمی‌گردد. این حوزه از آن زمان جزو مهم‌ترین برنامه‌های صنعتی چین بوده است. ضمن اینکه چین می‌خواهد از راه تسلط بر عناصر خاکی کمیاب و همچنین زنجیره‌های صنعت، کشورهای وابسته به خاک‌های نادر را زیر تسلط خود آورد.

موفقیت چین در ایجاد انحصار

گزارش‌ها بیانگر آن است که چین حدود ۷۰ درصد ذخایر شناخته‌شده نادر جهان را در اختیار دارد و ۸۰ تا ۹۰ درصد عناصر کمیاب را تولید می‌کند. این امر تابعی از موقوفات منابع طبیعی است.

همانطور که رهبر سابق چین، دنگ شیائوپینگ به‌طور مشهور اعلام کرد: «خاورمیانه نفت دارد و چین سرزمین عناصر کمیاب است». با این حال، تسلط چین بر عناصر نادر ناشی از حمایت دولت از تولید داخلی و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور است. پکن همچنین باوجود عوارض جانبی زیست محیطی، از آربیتراژ نظارتی برای ایجاد یک محیط مجاز برای استخراج و فرآوری نادر در زمین استفاده می‌کند. پکن همچنین به صنعت عناصر کمیاب یارانه می‌دهد. تحقیقات چین در منطقه خودمختار مغولستان که منبع اصلی تولید عناصر نادر در چین است، نشان داد سود این بخش در سال ۲۰۱۵ میلادی کمتر از یک میلیارد یوآن بوده؛ در حالی که دولت یارانه‌ای بیش از یک میلیارد یوآن پرداخته است. یک گزارش تحقیقاتی که در سال ۲۰۱۶ میلادی منتشر شد می‌گوید چین، بزرگ‌ترین تولیدکننده عناصر نادر در جهان است و کشف معادن عناصر نادر در خارج از چین بدون شک تاثیر زیادی در توسعه صنعت عناصر نادر خاکی خواهد داشت. این گزارش می‌افزاید ۵۱ درصد سهام یک شرکت استخراج معدن استرالیا در آوریل ۲۰۱۱ میلادی توسط دفتر پیش‌بینی زمین‌شناسی غیرآهنی شرق چین تأمین شده است. اگر چین از سلطه خود بر بازار به‌عنوان یک سلاح ژئوپلتیک استفاده کند، ایالات متحده چقدر آسیب‌پذیر است؟ طبق برآوردهای رایج، بیش از ۸۰ درصد واردات عناصر خاکی کمیاب ایالات متحده از ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷ میلادی از چین انجام شده است. همچنین پکن دارای انحصار موثر در پالایشگاه‌ها و کارخانه‌های فرآوری خاکی‌های کمیاب است و حتی پروژه‌هایی که واشنگتن برای تقویت توانایی‌های ایالات متحده در آن سرمایه‌گذاری می‌کند به چین مرتبط است؛ به‌عنوان مثال، شرکت‌های امریکایی برای پردازش زمین‌های کمیاب به تجهیزات یا ورودی‌های چینی اعتماد می‌کنند.

تشویق تولید داخلی در امریکا

در این بین ایالات متحده باید با تشویق و تقویت ظرفیت داخلی و همچنین اعطای تخفیف مالیاتی و بودجه به شرکت‌های استخراج، فرآوری و بازیافت امریکا در این حوزه اقدام و همچنین در توسعه فناوری‌های جدید و منابع جایگزین سرمایه‌گذاری کند. ایالات متحده باید این کار را با متحدان و شرکای مورد اعتماد خود که وابسته به چین هستند و در معرض خطر تسلط بر سرزمین‌های کمیاب خود قرار دارند، انجام دهد. اما ایالات متحده و شرکای آن باید این کار را به روشی محافظت‌شده انجام دهند. منابع تامین خاک کمیاب باید به‌عنوان منابعی قابل اعتماد و پایدار تایید شوند. آنها نباید از نظر سرمایه، تجهیزات، فناوری یا سرمایه‌گذاری به چین وابسته باشند.

تدوین و ترجمه
شهریار خادمی
editor@smtnews.ir

چین معتقد است بی‌تردید امریکا می‌خواهد از صنایع ساخته شده به کمک مواد کمیاب چین، علیه چین استفاده کند و مانع از پیشرفت این کشور شود

خبر

مجوز معادن راکد به‌زودی باطل می‌شود

وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: مهلت سه‌ماهه فعال‌سازی معادن راکد و حبس‌شده در حال اتمام است و به‌زودی مجوز اکتشاف و بهره‌برداری از این گونه معادن ابطال می‌شود.

به گزارش ایرنا، علیرضا رزم‌حسینی در آیین آغاز عملیات اجرایی کارخانه کنسانتره مس و مولیبدن مشگین شهر گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت برای آزادسازی معادن راکد، حبس‌شده و غیرفعال مصمم است و در این زمینه اختیارات خود را به شورای معادن استان‌ها واگذار کرده است. وی بیان کرد: فرصت‌های خوبی برای اکتشافات و استخراج معادن در کشور ایجاد شده و در این زمینه معادن فلزات رنگی مثل مس و مولیبدن در اولویت حمایتی و فعال‌سازی قرار دارند. رزم‌حسینی همچنین گفت: درآمد حوزه معدن کمتر از درآمد نفت نیست؛ به‌طوری که در دوره کنونی تحریم، بخش فولاد و پتروشیمی ایران توانست تا حدود زیادی اثرات منفی تحریم را رفع کند. وی اضافه کرد: به خاطر فعال بودن بخش تولیدات معدنی، فراوانی کالای مرتبط با معدن در بازار مشهود است و برخی از کالاهای مرتبط نیز از طریق تهاتر مواد معدنی وارد بازار می‌شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت احداث کارخانه کنسانتره مس و مولیبدن در مشگین‌شهر را اقدامی مهم برای استفاده از ظرفیت معدنی استان اردبیل خواند و افزود: با راه‌اندازی این کارخانه، علاوه بر رونق اقتصادی، بخش اشتغال منطقه نیز فعال‌تر خواهد شد.

برای راه‌اندازی این واحد معدنی-صنعتی ۱۵ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری شده و در مرحله اول احداث این واحد ۳۵۰ نفر به‌صورت مستقیم و ۲ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم مشغول کار می‌شوند.

"آگهی مناقصه خرید هواسازهای WTP و آزمایشگاه مرکزی کارخانه ذوب و ریخته‌گری شماره یک شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان"
شماره مناقصه: SP-9910-02

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به آگهی مناقصه خرید هواسازهای WTP و آزمایشگاه مرکزی کارخانه ذوب و ریخته‌گری شماره یک از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای اقدام نماید؛ لذا از تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید حداکثر تا ده روز کاری از تاریخ چاپ آگهی، پاکات خود را به صندوق پستی ۴۴۵- ۷۸۱۸۵ شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان ارسال نمایند.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط، اسناد مناقصه و مشخصات اقلام موضوع را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی. (ذکر آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و...)
۳- گواهی نمایندگی از طرف تامین‌کنندگان معتبر. (در صورت موجود بودن)
۴- رزومه، سوابق فروش و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده با موضوع تامین اقلام موضوع.
۵- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته.

شرایط:
۱- تضمین شرکت در مناقصه؛ ضمانت‌نامه بانکی معتبر و بدون قید و شرط و به نفع کارفرما و دارای اعتبار حداقل سه ماهه به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به مبلغ پانصد میلیون ریال (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ریال) می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۹۰۱۴۵۸۲۸۸ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

آگهی تغییرات
شرکت پتروشیمی فسا

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فسا شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۳۹۰۱۳ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۱۱۳۸۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد:
۱- صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ مورد تصویب مجمع قرار گرفت.
۲- موسسه حسابرسی دایا رهیافت به شماره ثبت ۳۶۵۳۰ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۰۷۶۴۶۰ به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و موسسه حسابرسی شراکت به شماره ثبت ۲۰۳۲ به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی علی‌البدل برای مدت یکسال انتخاب شدند.
۳- روزنامه کثیرالانتشار صنعت، معدن و تجارت (صمت) و روزنامه محلی خبر خوب جهت درج آگهی‌های شرکت برای مدت یکسال تعیین شدند.

ش ۹۹۰۸۰۳۹۷۳۵۴۹۱۳۸ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

آگهی فراخوان
شماره ۹۹/۵/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر (سهامی عام) در نظر دارد "مهندسی معکوس، تهیه نقشه‌های فنی و ساخت یک دستگاه پمپ پلانجری تزریق هیدروکسید سدیم" را از طریق فراخوان عمومی به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را از قسمت مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۱۰/۲۴ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. لازم به ذکر است شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در رد یا تایید صلاحیت شرکت‌ها مختار می‌باشد و ارسال مدارک هیچ‌گونه حقی برای ارسال‌کننده ایجاد نخواهد کرد.

مدیریت قراردادها و معاملات
شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
نوبت دوم
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۳۱۰۱۴۰۰۰۵۰۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱۹ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک اشتهارد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حمزه علی خدادادی فرزند تیمور به شماره شناسنامه ۷۰۴ صادره از یک طارم در یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن (به صورت ساختمان) به مساحت ۲۱۲،۱۰ مترمربع واقع در قسمتی از پلاک ثبتی *فرعی از پلاک ۱۱۹۶ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک* فرعی از* اصلی، قطعه* تفکیکی واقع در شهر اشتهارد بخش مرکزی حوزه ثبت ملک اشتهارد خریداری از مالک رسمی آقای داریوش اشتهاردی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۰/۰۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۰/۱۶

حمید شهدوست، رئیس ثبت اسناد و املاک

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فیروز آباد

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فیروز آباد شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۳۰۹۱۵ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۳۰۵۸۳ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: - آقای روح‌اله ناصرزاده (با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸) به نمایندگی از شرکت مهد امید آرین (شماره ثبت ۳۴۹۷۵۴)، به‌عنوان رئیس هیات‌مدیره و آقای محمود هراتیان‌نژادی (با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فسا به شماره ثبت ۲۹۰۱۲ به عنوان نایب‌رئیس هیات‌مدیره و آقای محمدرضا مرید شوشتری (با شماره ملی ۱۸۸۱۸۸۱۷۴۱) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی جهرم (شماره ثبت ۲۹۰۱۱)، به‌عنوان مدیرعامل و آقای سلمان اخلاقی (با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی داراب (شماره ثبت ۲۹۰۱۰)، به‌عنوان عضو هیات‌مدیره و آقای مجید سوری به شماره ملی ۵۹۸۹۶۴۰۰۳۱ به‌عنوان عضو حقیقی هیات‌مدیره برای باقیمانده مدت هیات‌مدیره تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۶ انتخاب شدند. - برداشت از حساب‌های ریالی و ارزی و امضای کلیه قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مالی از قبیل چک، بروات و سفته‌های شرکت، با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل و در غیاب مدیرعامل با امضای رئیس هیات‌مدیره و یکی از اعضای هیات‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد و مکاتبات اداری در حدود اختیارات مشخص شده و اساسنامه و یا تصمیمات هیات‌مدیره با امضای مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

ش ۹۹۰۸۰۸۲۲۲۸۸۲۷۸۷ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

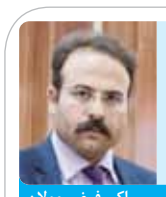
آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی جهرم

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی جهرم شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۲۹۰۱۱ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۱۱۳۷۶ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ۱- صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ برای سال مالی منتهی به تاریخ مذکور و یادداشت‌های توضیحی صفحات ۱ تا ۳۰ بررسی و مورد تصویب مجمع قرار گرفت. ۲- موسسه حسابرسی دایا رهیافت به شماره ثبت ۳۶۵۳۰ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۰۷۶۴۶۰ به عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و موسسه حسابرسی شراکت به شماره ثبت ۲۰۳۲ به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی علی‌البدل برای مدت یکسال انتخاب شدند. ۳- روزنامه کثیرالانتشار صنعت، معدن و تجارت (صمت) و روزنامه محلی خبر جنوب جهت درج آگهی‌های شرکت برای مدت یکسال تعیین شدند.

ش ۹۹۰۸۰۳۸۸۵۵۸۴۶۱۰ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

یادداشت

مانع صادرات نشوید

اکبر فرضی‌مولان
فعال صنعت فولاد

فولاد یکی از صنایع استراتژیک به‌شمار می‌رود که می‌تواند نقش ویژه‌ای در ارزآوری برای کشور ایفا کند. بر همین اساس نیز رشد صادرات فولاد باید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار باشد و موانع موجود در مسیر آن برداشته شود. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که ظرفیت‌سنجی برای این صنعت اهمیت ویژه‌ای دارد، چراکه بدین‌ترتیب می‌توان نیاز صنایع داخلی به فولاد را تخمین زد و برای صادرات مازاد نیاز داخلی برنامه‌ریزی کرد. ضرورت توسعه صادرات به‌ویژه با رشد ظرفیت تولید این فلز طی سال‌های گذشته اهمیت ویژه‌ای یافته است. از این‌رو هر نوع محدودیتی در مسیر صادرات ازجمله حذف معافیت‌های مالیاتی صادراتی غیرمنطقی به‌نظر می‌رسد. به‌ویژه که کشور ما در شرایط تحریمی قرار دارد و فروش فولاد و محصولات فولادی با چالش‌های بسیاری همراه است.

البته در طول سال‌های اخیر مفاهیمی مانند تکمیل زنجیره ارزش بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته‌اند. تلاش برای تولید محصولات نهایی در حوزه صادرات نیز مورد توجه است. چنانچه اهداف تبیین شده در این حوزه اجرایی شود، از یک‌سو صنایع به سمت و سوی تکمیل شدن گام بر می‌دارند و از سوی دیگر، موقعیت‌های شغلی جدیدی ایجاد خواهد شد و بدین‌ترتیب زمینه رونق و توسعه اقتصادی فراهم می‌شود.

در ادامه باید به سیاست‌های اشتباه مسئولان به‌عنوان مانعی در مسیر رشد صنایع اشاره کرد. بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متفاوتی که با هدف بازگشت آرامش به این زنجیره صادر می‌شوند اما درنهایت نتیجه عکس به دنبال دارند. این دست مصوبات تولیدکنندگان را از ادامه فعالیت صنعتی دلسرد می‌کند. بر همین اساس نیز طی سال‌های گذشته شاهد رشد دلالی در در حوزه فولاد هستیم. بر همین اساس از این سیاست‌گذاران انتظار می‌رود طرح‌ها و مصوبات خود را با کار کارشناسی و تکیه بر صادرات تدوین و تصویب کنند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صادرات تنها راه نجات تولید در صنعت فولاد است. مسیری که در عین حال زمینه توسعه این صنعت و تداوم تولید آن را نیز فراهم می‌کند. با این وجود، در موارد متعددی شاهدیم که متولیان امر با اخذ سیاست‌های اشتباه اقدام به تنظیم بازار فولاد می‌کنند. درحالی که روش‌های منطقی‌تری برای تنظیم بازار این فلز وجود دارد.

درواقع برای رفع این چالش در درجه نخست باید علت اصلی آن کشف شود. بدون تردید صادرات را نمی‌توان علت رشد قیمت دانست، چراکه میزان صادرات ما در سال گذشته به مراتب بیشتر از امسال بود اما شاهد این حجم از نابسامانی و کمبود و رشد قیمت در بازار فولاد نبودیم.

به‌علاوه آنکه مجموع صادرات فولاد از ابتدای امسال تاکنون کاهش یافته است؛ بنابراین باید به‌دنبال سرنخ اصلی این ماجرا بود. درواقع از بررسی آمار کاهش صادرات فولاد اینطور نتیجه گرفته می‌شود که افت فروش در بازار جهانی راه‌حل رفع این مشکل نیست و از بررسی شرایط موجود می‌توان اینطور نتیجه گرفت که در ماه‌های گذشته تقاضا برای خرید فولاد به‌شدت افزایش یافته است. این تقاضا مصرفی نیست. درواقع پول‌های سرگردان در دست مردم افزایش یافته و به سمت بازار فولاد روانه شده است. همین موضوع را باید علت اصلی گران شدن قیمت فولاد در ماه‌های اخیر دانست. البته عوامل دیگری نیز در این رشد قیمتی موثر بوده‌اند. ازجمله این موارد می‌توان به کمبود مواد اولیه اشاره کرد. همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد میزان تولید در زنجیره فولاد به‌مراتب بیشتر از نیاز داخلی برآورد می‌شود؛ بنابراین این کمبود در سایه مدیریت عرضه ایجاد می‌شود.

از مجموع موارد یادشده این‌گونه برداشت می‌شود که صادرات منشأ گرانی فولاد و کمبود در بازار صادرات نیست؛ بنابراین نباید با چنین تصمیمات اشتباه و ناکارآمدی به‌گونه‌ای عمل کرد که به ضرر تولیدکنندگان صنایع فولادی کشور و صادرکنندگان منجر شود.

معاون خرید فولاد مبارکه تاکید کرد

لزوم حمایت دولت از کل زنجیره فولاد

گروه معدن
editor@smtnews.ir

درحال‌حاضر تقریبا تمامی مواد اولیه فولادسازان شامل سنگ‌آهن کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و قراضه آهن از داخل کشور تامین می‌شود اما معمولا فولادسازان برای تامین آن با مشکلاتی مواجه هستند و سالانه میزانی از تولید خود را به دلیل کمبود مواد اولیه از دست می‌دهند. به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، رضا یزدخواستی، معاون خرید این شرکت، در گفت‌وگویی به تشریح نقش صنعت فولاد در توسعه صادرات غیرنفتی و مشکلات موجود در تامین مواد اولیه این بخش پرداخت.

رضا یزدخواستی

چالش‌های صنعتی صادرات‌محور

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر این نکته که واحدهای تولید فولاد در مسیر تولید خود با چه چالش‌هایی روبه‌رو هستند، گفت: صنعت فولاد به‌دلیل کاربردهای پایه در بسیاری از صنایع پایین‌دست، در همه کشورهای جهان ازجمله صنایع مادر و استراتژیک به‌شمار می‌آید. بنابراین تقریبا همه کشورهای توسعه‌یافته یا درحال‌توسعه نگاه ویژه‌ای به این صنعت دارند و ارتباط مستقیمی که رشد تولید و مصرف فولاد در کشورها با شاخص رشد اقتصادی آنها دارد، نشان‌دهنده این نگاه است. خوشبختانه در ایران نیز از سال‌های گذشته با تصویب کلیاتی از طرح جامع فولاد در افق ۱۴۰۴ به این امر توجه شده است. برای تحقق این طرح لازم است تمام نیروها در این مسیر هم‌راستا شوند و با توجه به سرانه مصرف فولاد و میزان تولید فولاد در کشور و آنچه در طرح جامع به آن اشاره شده از یک سو و نیاز کشور به صادرات غیرنفتی از سوی دیگر، باید شرایط صادرات ۱۰ تا ۲۵ میلیون تن فولاد تسهیل و زیرساخت‌های آن ازسوی بخش‌های دولتی و غیردولتی ایجاد شود. درحال‌حاضر، برخی دیدگاه‌ها و مکانیسم‌های پیشنهادی توزیع و قیمت‌گذاری محصولات زنجیره فولاد بدون توجه به ساختار اقتصادی و صنعت فولاد کشور، در کنار کمبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل و اسکله، بزرگ‌ترین تهدید فولاد در زمینه افزایش و پایداری صادرات است. مطمئنا اگر این موانع برطرف نشود، شاهد کاهش تولید و صادرات محصولات نهایی فولاد، باوجود افزایش ظرفیت تولید فولاد در کشور خواهیم بود.

تامین مواد اولیه از داخل

یزدخواستی افزود: درحال‌حاضر، تقریبا تمامی مواد اولیه فولادسازان شامل سنگ‌آهن کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و قراضه آهن از داخل کشور تامین می‌شود اما معمولا فولادسازان برای تامین آن با مشکلاتی مواجه هستند؛ به طوری که سالانه میزانی از تولید خود را به‌دلیل کمبود مواد اولیه از دست می‌دهند. معاون خرید شرکت فولاد مبارکه در پاسخ به سوالی مبنی بر رفع مشکلات موجود در مسیر رفع کمبود مواد اولیه، پیشنهاداتی را ارائه داد: ایفای نقش حاکمیتی دولت در زنجیره، به‌گونه‌ای‌که مانند قبل، فولادسازان با بستن قراردادهای بلندمدت (مانند فولادسازان جهان) و اعمال ضرایب قیمتی متناسب با حجم سرمایه‌گذاری در هریک از حلقه‌های زنجیره، بتوانند مواد اولیه خود را تامین کنند. در ادامه حمایت دولت از فولادسازان در راستای تامین مواد اولیه خود از طریق واگذاری محدوده‌ها و معادن در اقصی نقاط کشور، به‌طوری که تمامی عملیات اکتشاف و استخراج و فرآوری آن معادن با سرمایه‌گذاری شرکت‌های فولادسازی انجام شود. جلوگیری از توسعه و سرمایه‌گذاری معادن در بخش‌های پایین‌دست خود از جمله فولادسازی. ظرفیت‌های مازادی در پایین‌دست وجود دارد اما این ظرفیت‌ها را در بخش‌های اکتشاف و استخراج معادن کمتر مشاهده می‌کنیم.

وی درباره خروج معادن تامین‌کننده مواد اولیه از انحصار شرکت‌ها و افراد خاص خارج و اداره آنها تحت نظارت دولت، گفت: همان‌طور که می‌دانید، پس از شروع فرآیند خصوصی‌سازی در کشور و کاهش نقش نظارتی دولت بر معادن، شاهد بر هم خوردن توازن بین معادن و فولادسازان بودیم. همان‌طور که در سؤال قبلی اشاره کردم، لازم است این نقش پررنگ‌تر و با حمایت‌های دولت از کل زنجیره تولید فولاد، کمبود مواد اولیه فولادسازان رفع شود.

حمایت دولت از کل زنجیره

یزدخواستی در ادامه گفت: عمده‌ترین مواد اولیه موردنیاز فولادسازان شامل سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی است. این مواد در دست جریان یا گروه خاصی نیست که مدیریت کردن آن چالش‌های اساسی به همراه داشته باشد. تنها با تصمیم‌گیری منطقی و کارشناسی و حمایت دولت از کل زنجیره، مشکل تامین مواد اولیه قابل‌حل است.

معاون خرید شرکت فولاد مبارکه با تاکید بر جلوگیری از خام‌فروشی معادن و نیز ضرورت حمایت از صنایع داخلی به‌منظور شکست تحریم، گفت: درحال‌حاضر با توجه به ظرفیت‌های موجود در زنجیره فولاد، این ظرفیت‌ها به‌جز در حوزه اکتشاف و استخراج، در سایر حلقه‌ها مطابق طرح جامع فولاد است و چون آن حوزه تاثیر مستقیم بر رشد و توسعه کشور دارد، باعث افت شاخص تولید ناخالص داخلی می‌شود. حال اگر در حلقه‌های قبل از فولادسازی نیز موضوع خام‌فروشی مطرح شود، این معادلات به شرایط وخیم‌تری ازجمله التهاب بازار فولاد منجر می‌شود که شاید برگرداندن آن مستلزم صرف انرژی و هزینه زیاد در کشور باشد. بنابراین همان‌طور که در فرمایشات رهبر معظم انقلاب نیز آمده، نباید در کشور خام‌فروشی داشته باشیم و باید اشتغالزایی را به‌جای توسعه در کشور در آن‌سوی مرزها ببریم.

توسعه صنایع و اقتصاد

وی درباره تاثیر فولاد بر توسعه صنایع داخلی و اقتصاد کشور افزود: در کنار صنعت نفت و گاز، مهم‌ترین محرک توسعه و ارتقای اقتصاد کشور، صنعت فولاد است. این موضوع بر همگان ثابت شده که توسعه اقتصادی کشور ارتباط مستقیم با توسعه فولادسازی آن کشور دارد و این موضوع در کشور ما نیز به اثبات رسیده است.

سخن پایانی

صنعت فولاد در طول سال‌های اخیر با تحریم‌ها و انواع محدودیت‌های بین‌المللی روبه‌رو شده است. مهم‌ترین راه‌های مقابله با تحریم‌ها عبارتند از: حمایت دولت از صادرات فولاد و محصولات نهایی آن، حمایت از بومی‌سازی و کمک به شرکت‌های دانش‌بنیان در این مسیر و انتقال دانش به‌روز دنیا برای کل زنجیره فولاد در کشور.

عکس: صمت

درحال‌حاضر با توجه به ظرفیت‌های موجود در زنجیره فولاد، این ظرفیت‌ها به‌جز در حوزه اکتشاف و استخراج، در سایر حلقه‌ها مطابق طرح جامع فولاد است و چون آن حوزه تاثیر مستقیم بر رشد و توسعه کشور دارد، باعث افت شاخص تولید ناخالص داخلی می‌شود

دلالان فولاد پیروز شدند؟!

طبق اعلام فعالان صنعت ساختمان، بازار فولاد و سیمان در روزهای اخیر باز هم دچار نوسان شده و کمتر سازنده‌ای حاضر به پذیرش ریسک احداث پروژه ساختمانی است. دبیر کانون انبوه‌سازان می‌گوید که فعالان صنعت ساختمان از چندین ماه قبل فقط نظاره‌گر وضعیت رکودی بازار مسکن و رشد قیمت مصالح هستند. به‌گزارش ایسنا، فولاد و سیمان ظاهرا هیچ واکنشی به کاهش نرخ ارز و تلاش‌ها برای پایین آمدن قیمت نشان نمی‌دهند و همچنان روند نرخ آنها صعودی گزارش می‌شود. سازندگان می‌گویند که قیمت میلگرد به کیلویی ۱۵ هزار تومان رسیده و این در حالی است که ماه قبل ۱۲ هزار تومان خرید و فروش می‌شد. البته هم اکنون برخی سایت‌های آنلاین، میلگرد را حدود ۱۳ هزار تومان قیمت‌گذاری کرده‌اند. قیمت سیمان نیز براساس تصمیم مجلس و وزارت صنعت، معدن و تجارت که مرداد امسال اتخاذ شد قرار بود در نهایت پاکتی ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومان و در قالب فله‌ای هر تن ۲۹۰ هزار تومان باشد اما حالا هر پاکت سیمان بین ۲۶ تا ۲۹ هزار تومان به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد. اواخر مهرماه امسال هم زمزمه‌های نرخ‌گذاری فولاد براساس ۶۰ تا ۷۵ درصد فوب خلیج‌فارس شنیده شد که واکنش‌های تندی را بین سهامداران به‌دنبال داشت. سپس انجمن فولاد اعلام کرد که در جلسه مجلس با وزیر صنعت، معدن و تجارت قیمت‌گذاری دستوری فولاد و تعیین سقف قیمتی در بورس کالا منتفی شده است. اواخر سال گذشته هر کیلوگرم فولاد حدود ۴ هزار تومان و هر پاکت سیمان حدود ۱۰ هزار تومان بود. با این حساب فولاد ۲۷۵ درصد و سیمان ۱۹۰ درصد رشد قیمت داشته‌اند. دست‌اندرکاران صنعت ساختمان، دلایل گوناگونی از جمله دپوی محصولات در کارخانجات فولاد، خرید و فروش در بورس و دلال‌بازی را از عوامل افزایش قیمت‌ها به‌ویژه قیمت میلگرد عنوان می‌کنند. افزایش قیمت مصالح ساختمانی و بورس‌بازی در حالی جریان دارد که در روزهای اخیر کمیسیون عمران مجلس پیشنهاد داده با توجه به طرح جهش تولید مسکن و نیاز سالانه به یک میلیون واحد مسکونی، ابتدا نیاز داخلی کشور به مصالح ساختمانی تامین و سپس مازاد تولید صادر شود. محمدرضا رضایی کوچی، رئیس کمیسیون عمران مجلس تأکید کرد: وزیر صنعت، معدن و تجارت در کمیسیون عمران مطرح کرد که قیمت مصالح ساختمانی به‌ویژه فولاد و سیمان واقعی نیست و باید کاهش یافته و واقعی شود، از سویی تلاش می‌کنیم اختیارات لازم را به وزیر صنعت، معدن و تجارت بدهیم، چراکه حضور وزیر بدون اختیار در مجلس دستاوردی ندارد اما قرار است در مجلس و دولت به او اختیار دهند تا شاهد کاهش قیمت سیمان و فولاد در بازار باشیم. فرشید پورحاجت، دبیر کانون انبوه سازان گفت: در رکود فعلی بازار مسکن، کمتر سازنده‌ای حاضر به پذیرش ریسک احداث پروژه مسکونی است و کسری مسکن در سال‌های آینده خود را نشان می‌دهد. شرایط به گونه‌ای است که هیچ تضمینی برای ثبات قیمت نهاده‌های ساختمانی وجود ندارد و قیمت‌ها به دلخواه در بازار مصالح ساختمانی تعیین می‌شود. سازندگان هم چاره‌ای جز نظاره کردن شرایط موجود ندارند. افزایش قیمت مصالح ساختمانی در کنار کسادی بازار خرید و فروش مسکن منجر به افت ساخت‌وساز شده است. طبق آمار از شهر تهران صدور پروانه ساختمانی در ۶ ماه نخست امسال ۱۴ درصد نسبت به سال گذشته و حدود ۷۶ درصد نسبت به سال ۱۳۹۲ کاهش یافته است. افزایش قیمت مسکن ناشی از رشد نرخ ارز، کاهش توان خرید متقاضیان واقعی مسکن، رشد قیمت مصالح ساختمانی و افزایش قیمت زمین از دلایل اصلی رکود ساخت‌وساز عنوان می‌شود.

افتتاح انبار اختصاصی شرکت فولاد تاراز در گمرک

با حضور اسماعیل اله‌دادی، مدیرکل گمرک استان چهارمحال و بختیاری، ۳ دی ۹۹، انبار اختصاصی گمرک شرکت فولاد تاراز در محل شرکت افتتاح شد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، سعید رشیدی، مدیرعامل شرکت فولاد تاراز، ضمن اعلام این خبر، این دستاورد مهم را یکی از طرح‌های توسعه این شرکت دانست و اظهار کرد: در واقع ایجاد این انبار که به دوربین‌های مداربسته مجهز و به سیستم گمرک استان چهارمحال و بختیاری متصل است، این امکان را فراهم می‌آورد که محصولات تولیدی و محموله‌های گمرکی شرکت، به‌جای حمل به انبار گمرک استان، در محل شرکت نگهداری و در مواقع لازم با هزینه بسیار کمتر ترخیص شوند. وی در همین‌باره افزود: این امر موجب تسهیل و تسریع در فرآیند ورود و ترخیص محموله‌های موردنیاز خطوط تولید و طرح توسعه و کاهش هزینه‌های انبارداری و گمرکی شرکت فولاد تاراز خواهد شد؛ ضمن اینکه با تخلیه بار کانتینرها، از پرداخت برخی هزینه‌های مربوط به اجاره کانتینرها نیز جلوگیری می‌شود. رشیدی در این زمینه از همکاری همه سازمان‌های ذی‌ربط استان چهارمحال و بختیاری به‌ویژه استاندار، مدیرکل گمرک، رئیس ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، معاون امور اقتصادی استانداری و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان که با تعامل سازنده خود تحقق این امر را تسهیل و تسریع کردند، قدردانی کرد.

آگهی مزایده عمومی
۹۹/۳/م.ز

شرکت تولید نیروی برق تهران
(سهامی عام)
شناسه ملی: ۱۴۰۰۵۷۰۹۵۲۹

شرکت تولید نیروی برق تهران در نظر دارد قطعات ضایعاتی نیروگاه ری را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

۱- حدود ۱۰ تن قطعات ضایعاتی که شامل پره های ثابت و متحرک مرحله یک و سه توربین میتسوبیشی- اسکرپ، رینگ سگمنت مرحله سه توربین میتسوبیشی- اسکرپ، پره متحرک ردیف اول و دوم توربین GE- اسکرپ، پره متحرک توربین آسک- اسکرپ، ترانزیشن پیس هیتاچی- اسکرپ، پره ثابت و متحرک توربین فیات- اسکرپ، بسکت اولیه فیات، نازل مرحله یک GE- اسکرپ، بسکت ثانویه فیات- اسکرپ و ... مطابق با جزئیات درج شده در سامانه ستاد ایران.

۲- حدود ۱۲۳ تن قطعات ضایعاتی که شامل ترانزیشن میتسوبیشی، پره ردیف ۱، ۲ و ۳ متحرک آسک، ترانزیشن آسک و فیات، نازل ردیف یک و دو، پره ردیف یک تا سه ثابت آسک، پره ردیف یک ثابت میتسوبیشی، پره ردیف یک و دوم GE، بسکت اولیه و ثانویه، لاینر، کفشک، شرود سگمنت، لوله فلکسیبل، پره کمپرسور، دیافراگم نازل، پره دیافراگم آسک، روتور و پوسته های توربین، مطابق با جزئیات درج شده در سامانه ستاد ایران.

مزایده گران می‌توانند جهت رویت قطعات ضایعاتی از تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۵ الی ۱۳۹۹/۱۰/۲۲ از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۴:۰۰ به محل نیروگاه ری به آدرس تهران، جاده قدیم، باقرشهر، انتهای بلوار فلسطین مراجعه نمایند و اسناد مزایده را از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir دریافت نمایند. ضمان شرکت در مزایده به میزان پنج درصد مبلغ پیشنهادی کل ضایعات که توسط پیشنهاد دهنده بصورت ضمانت نامه بانکی ارائه می شود.

مهلت زمانی دریافت اسناد: از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۵ الی روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۲

مهلت زمانی و محل ارائه پیشنهاد: اسناد از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۶:۰۰ روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۳ الی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۰۷ در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بارگذاری گردد.

زمان بازگشایی پاکتها: ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۲

تاریخ اعتبار پیشنهاد: تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۲

محل و آدرس برگزاری مزایده: تهران خیابان ستارخان، بعد از پل یادگار امام، نیروگاه طرشت (برق آلستوم)، شرکت تولید نیروی برق تهران.

دستگاه مزایده گزار در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است و ارائه اسناد مزایده هیچگونه حقی برای پیشنهاد دهندگان ایجاد نخواهد کرد.

فروش ضایعات مورد مزایده پس از مشخص شدن برنده بصورت نقدی و قبل از خروج کالا میباشد و هرگونه مالیات از جمله مالیات بر ارزش افزوده و عوارض و نظایر آن بر طبق قوانین و مقررات بر عهده خریدار است.

ضمنا مدت زمان خروج ضایعات از محل نیروگاه دو ماه کاری می باشد.

۳۲۳۱/م الف

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۱۶ دی ۱۳۹۹
۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۵ ژانویه ۲۰۲۰
شماره ۱۶۹۹
پیاپی ۳۰۱۷

کلاف سر در گم «تداخل صنفی»

راهکار جذابیت نمایشگاه‌های مجازی

۱۲ هزار مصوبه برای حل مشکلات فعالان اقتصادی

صادرات ریالی ارزش افزوده ندارد

معـاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه فروش ریالی یکی از مشکلات حوزه صادرات است، گفت: صادرات وقتی محقق می‌شود که ارز خارجی به کشور بیاورید، اگر در برابر صادرات، ریال دریافت شود، ارزش افزوده‌ای نخواهد داشت. حمید زادبوم، رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران در این‌باره افزود: بارها از صادرکنندگان خواسـته‌ایم که از صادرات ریالی خـودداری کرده و کالاها را به صورت ارزی به فروش برسـانند تا برای کشور، ارزآوری داشته باشند. زادبوم ادامه داد: مدت چهار ماه برای رفع تعهدات ارزی مصوب شـده است، اما اگر هر کدام از صنف‌ها در این خصوص مشکل داشتند، می‌توانند موضوع را با ما در میان بگذارند.

وی با اشـاره به مشـوق‌های صادراتی نیز گفـت: در این زمینه کمک صندوق توسـعه ملی به بانک‌ها مطرح بوده که بـه هر میزانی که انجام گیـرد، به همان میـزان نیز باید بانک‌ها، اقدام به ارائه تسـهیلات کنند؛ از آنجایی که عملکرد بانک توسـعه صادرات سال گذشته بسیار مناسب بوده، پیشـنهاد شد که نصف کمک ارائه شـده توسط صندوق را به این بانک بدهیم. در این زمینه، صادرکنندگان می‌توانند با مراجعه به سیستم بهین‌یاب و ثبت نام در آن، تقاضای دریافت این مشوق‌ها را داشته باشند. ارزیابـی نهایی برای میزان تسـهیلات بر عهده بانک اسـت. رئیس کل سـازمان توسعه تجارت ایران درباره نوع دوم مشوق‌ها نیز گفت: نوع دوم نیز مربوط به زیرسـاخت‌های مرزی اسـت و اگر بخش خصوصی در این راستا اقدام کرده و طرح مورد نظر نیز به تصویب کارگروه توسعه صادرات استان برسد، سازمان توسعه تجارت مشوق‌هایی را در نظر خواهد گرفت.

آیا این ساختار می‌تواند جلوی ارزان‌فروشی صادراتی را بگیرد؟

گمرک تخصصی؛ از حرف تا عمل

یکی از مسـائلی که در چند سـال اخیر به‌عنوان درخواسـت صادرکنندگان برای بهبود وضعیت صادرات و بقای بازارهای صادراتی مطرح بوده، تشـکیل سـاختارهای با عنوان گمرک تخصصی برای نظارت بر نحوه صادرات کالاهای مختلف بوده است. این درخواست در ماه‌های اخیر به‌دلیل شرایط خاص اقتصادی کشور رنگ و بوی جدی‌تری به خود گرفته است. برخی صادرکنندگان معتقدند در حال حاضر برخی واردکنندگان بـرای اسـتفاده از ارز صادراتی در واردات، آن دسـته از کالاهای داخلـی را که محدودیت و ضابطه‌ای برای صادرات ندارند، با قیمت‌های پایین‌تر به بازارهای خارجی عرضه می‌کنند. به باور این گروه این کار با ایجاد رقابت معکوس، موجب به‌هم ریختگی بازار کالاهای ایرانی در داخل و خارج می‌شـود. بنابراین لازم اسـت ساختاری مثل گمرک تخصصی بر نحوه صادرات محصولات ایرانی نظارت داشته باشد. اما آیا ایجاد چنین بخشی برای نظارت بر کالاها امکان‌پذیر است؟ از آن مهم‌تر اینکه آیا تشکیل چنین ساختاری می‌تواند در ترمیم صادرات آسـیب‌پذیر ما در بازارهای جهانی موثر باشـد؟ در گزارش این شـماره گروه تجارت روزنامه صمت، این موضوع با کارشناسان و فعالان حوزه تجارت مطرح شده که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

ضرورت نگاه تخصصی اتحادیه‌ها

مسـعود دانشـمند، کارشـناس و فعال اقتصادی در گفت‌وگـو با صمت درباره لزوم تشـکیل گمرک‌های تخصصی در کشـور عنوان کرد: اگر بخواهیم براسـاس قوانین موجـود و انتظارات منطقـی وظایف گمرک را بررسـی کنیم، خواهیم دید که گمـرک به‌خودی‌خود نقشـی در قانون‌گـذاری، تصمیم‌گیـری و اعمال نظر شـخصی در حـوزه واردات یا صادرات نـدارد و تنها بر اسـاس وظایف اجرایـی و ابلاغ ارگان‌هـای مرتبط به ایفـای نقش می‌پردازد. دانشـمند در این‌باره افزود: در نظر گرفتن بخشـی به نام گمرک تخصصی در ارگانی مثل گمرک کشـور بیش از آنکه جنبه عملی داشـته باشـد، موضوعـی فرافکنانـه بوده و طبیعی اسـت که مشـکلات موجود در حوزه واردات و صادرات به‌صورت ریشه‌ای حل نخواهد شد. وی با تاکید بر لزوم نگاه ریشه‌ای‌تر برای حل مشکلات تخصصی حوزه تجارت خاطرنشـان کرد: شاید برخورد بنیادی‌تر با این موضوع این باشـد که به‌جای تشـکیل بخشـی به نام گمـرک تخصصی، دستورالعملی مصوب کرده و در آن قید شود افرادی که قصـد صادرات دارنـد، باید عضو اتحادیـه صادراتی همان کالا باشـند و صرفا با تاییدیه همان اتحادیه اجاره فعالیت داشـته باشـند. این فعال اقتصادی درباره نقـش اتاق بازرگانی در چنین رویه‌ای نیـز یادآور شـد: اتـاق بازرگانی در این راسـتا باید به تشکل‌های صادراتی بها داده و این موضوع را به‌صورت الزام برای صادرکنندگان درآورده و صادرکنندگان باید بـرای این کار از اتحادیه یا تشـکل تخصصی تاییدیه دریافت کنند. دانشمند وجود چنین رویـه‌ای را برای واردات نیز ضروری دانسـت و یادآور شـد: در مورد واردات هم همین‌طور اسـت و چنین ساختاری در سطح اتحادیه‌ها می‌تواند از ورود کالاهای نامرغوب به کشور و پیامدهای منفی آن جلوگیری کند.

وی گفـت: در حال حاضر این تشـکل‌ها وجود دارند اما مسـئولیتی در این‌باره به آنها داده نشـده است. در واقع آنها در این مسـیر اصلا به بازی گرفته نشـده‌اند. این تشـکل‌ها باید اختیار عمل داشته باشند و این کار باید از طریق نهادهـای تصمیم‌گیرنده‌ای مانند وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق بازرگانی انجام شود. این کارشناس اقتصاد در ادامه تصریح‌کرد: در هر حال برای رسـیدن به چنین ساختاری باید تشکل‌ها را فعال کرد و این مسـئولیتی نیست که بتوان آن را برعهده گمرک گذاشـت. دانشـمند در پایان گفت: وقتی تشکل‌های تخصصی در این حوزه وارد عمل شوند و بر نرخ خرید، نـوع کالا، نرخ فروش و مسـائلی از این دسـت نظارت داشـته باشند، دیگر مشـکلاتی مثل تخریب بازارهای صادراتی که امروز در حوزه صادرات و یا واردات مطرح هسـتند، به‌وجـود نخواهد آمد. به ایـن ترتیب نظارت تشـکل‌ها و ارائه تاییدیه به فعـالان اقتصادی در حوزه تجـارت، می‌توانـد جـزو ضوابط گمـرک -که مجری مصوبات اجرایی کشور است- برای ارائه مجوز واردات یا صادرات کالاهای خاص باشد.

> وقتی تشکل‌های تخصصی در این حوزه وارد عمل شوند و بر نرخ خرید، نوع کالا، نرخ فروش و مسائلی از این دست نظارت داشته باشند، دیگر تخریب بازارهای صادراتی به‌وجود نخواهد آمد

لزومی به گمرک تخصصی نیست

باتوجـه بـه موارد یادشـده صادرکننـدگان تخصصی به‌ویژه در برخی حوزه‌ها مانند خشـکبار و زعفران، وجود سـاختاری مانند گمـرک تخصصی را یکـی از نیازهای صادراتی کشور برای جلوگیری از مشکلاتی مانند تخریب نـرخ و بازارهـای هدف در کشـورهای دیگـر می‌دانند، این در حالی اسـت که برخی کارشناسـان وجود چنین سـاختاری را نتیجـه تصمیم‌گیری‌های غلط دانسـته و معتقدنـد می‌توان با تصمیم‌گیری‌های درسـت از نیاز به چنین گلوگاه‌هایی رهایی یافت. مجیدرضا حریری، فعال اقتصـادی و رئیس اتاق مشـترک ایـران و چین از جمله این کارشناسـان اسـت که در گفت‌وگو با صمت گفت: اگـر بـه تجـارت آزاد و نگاه امروز دنیا بـه تجارت معتقد باشـیم، متوجه می‌شـویم دیدگاه‌های محدودکننده در تجارت امروز جایگاه چندان مطلوبی نداشته و نمی‌توانند تامین‌کننده خواسـته‌های دولت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی باشند. در نتیجه ساختارهایی مانند گمرک تخصصی یکی از همین گلوگاه‌هاسـت. حریری در این‌باره افزود: باتوجه به این موضوع، درباره ایجاد گمرک‌های تخصصی باید به یک نکته توجه داشـت. باتوجه به قواعد بازی تجاری در دنیـای امروز این نوع گمرک‌ها نمی‌توانند حرکت مثبتی محسـوب شـوند و حتی مغایر با مبانـی و اصول تجارت امروز هسـتند. بر همین مبنا نیز بسـیاری از کارشناسان اقتصـادی نـگاه مثبتی به ایجاد این دسـت از گمـرکات ندارند. وی در این‌باره تاکید کرد: در واقع نگاه‌های تخصصی از این نوع موجب ایجاد محدودیت‌هایـی در حوزه تجارت می‌شـوند. این موضـوع مغایر با اهداف توسـعه تجاری و اقتصادی اسـت. وقتی شـما تجارت کالایی را محـدود می‌کنید و می‌خواهید این کار فقط از یک یا چند درگاه گمرکی خاص انجام شـود، خواه‌ناخواه این محدودیت مشـکلات خاص خود را به همراه خواهد داشـت. حریـری درباره ضـرورت توجه به تسـهیل در صـادرات به‌ویژه صادرات غیرنفتی در شـرایط اقتصادی کنونی، تصریح کرد: این یک نکته اساسـی اسـت که ما برای اتخاذ هرگونه تصمیم در حوزه تجارت باید این نکته را در نظر داشـته باشـیم که آن تصمیم منجر به تسهیل در تجارت شـود. وی در عین‌حال در مورد نگاه تخصصی بـه حوزه تجارت یادآور شـد: البته در این زمینه می‌توان تدابیری اندیشـید. به‌عنوان مثال برای مناطقی که کالای خاصی تولید می‌کنند، علاوه بر شـرایط موجود گمرکی، یک گمـرک تخصصی و اختصاصی نیز ایجاد کرد؛ کاری که شـاید انجام آن در مورد مواد پتروشـیمی در عسلویه قابل اجرا باشد. اما نباید به این شکل عمل کرد که هرکس قصد صادرات مواد پتروشیمی را دارد، مجبور باشد از این گمرک اسـتفاده کند. این کارشناس اقتصادی مشـکلات اصلی تجاری را نشأت گرفته از جای دیگری دانست و گفت: در واقع مشکل اصلی ما در این حوزه ایجاد گمرک تخصصی نیست که صـادرات و واردات را تحـت تاثیر قرار می‌دهد. طرح به‌وجود آمـدن گمرک‌های تخصصی در پـی این نیاز ایجاد می‌شـود که عده‌ای از تجار کالاهـای صادراتـی خـود را پایین‌تر از نرخ مرسـوم در بازارهای خارجی عرضه می‌کنند و به این ترتیب علاوه بر ایجاد ارزآوری برای کشور، بازار جهانی آن کالای ایرانی را نیز خراب می‌کنند در این فرآیند باید دید منشاء اصلی این مشکل چیست! وی در این‌باره گفت: وقتی قانون‌گذار به واردکننده اجبار می‌کند که واردات خود را حتما از طریق ارز حاصـل از صادرات وارد کشـور کند، واردکننده برای تسریع در روند کار و واردات کالای موردنظر، ممکن است کالایی مثل پسته را با نرخ بالاتر از تولیدکننده خریداری و به قیمتـی پایین‌تر در بازارهای خارجی عرضه کند. در ادامـه زیـان وارده در روند تجـاری را در کالای وارداتی جبران کند. حریری خاطرنشـان کرد: نیاز به بخش‌هایی مثـل گمرک تخصصـی به این دلیل ایجاد می‌شـود که قانون‌گذار به‌جای ایجاد تسهیلات، محدودیت‌هایی برای فعالان حوزه تجارت ایجاد کرده اسـت. متاسـفانه برخی از این اشـتباهات در دهه‌های گذشـته مدام تکرار شـده اسـت. رئیس اتاق مشترک ایران و چین همچنین عنوان کرد: به‌طور اگر سیاسـت‌های تجارت در بخش فرامرزی به سمت کم شـدن مقررات، کاهش امتیازات، به حداقل رسیدن دسـتورالعمل‌ها و تسهیل‌گری پیش برود، دیگر نیازی نیسـت برای توسـعه تجاری و داشتن یک تجارت موفق گمرک‌های تخصصی ایجاد کنیم. وی افزود: در این حوزه باید به سـمت ایجاد شـرایط تسهیل شده و رقابتی همـراه با شـفافیت پیش رفت. تا همـه فعالان اقتصادی تکلیف خود را در قبال موضوع تجارت بدانند و براسـاس آن برای مسیر خود برنامه‌ریزی داشته باشند. وی در پایان گفت: با قانون‌گذاری و ایجاد محدودیت‌هایی مثل گمرک تخصصی نمی‌توان از بازارهای تجاری در خارج از کشـور صیانت کرد. به‌جای این کار باید بسترهایی را برای رقابتی، آزاد و شـفاف شـدن تجارت آماده کنیم. در صورت ایجاد چنین شـرایطی در اقتصاد، بخش زیادی از مشـکلات در حوزه تجارت خارجی نیز رفع خواهد شد. بر همین اساس اسـت که در حال حاضر بسـیاری از کشورهای پیشرو در زمینه تجارت، مبنای فعالیت‌های خود را بر تسهیل روند تجاری قرار داده و سـعی می‌کنند با تشکیل اتحادیه‌های مشترک اقتصادی و منطقه‌ای، گلوگاهی به‌عنوان گمرک و تعرفه گمرکی را از معادلات تجاری حذف کنند.

> نیاز به بخش‌هایی مثل گمرک تخصصی به این دلیل ایجاد می‌شود که قانون‌گذار به‌جای ایجاد تسهیلات، محدودیت‌هایی برای فعالان حوزه تجارت ایجاد کرده است

مجبور به انتخاب هستیم

باتوجه به آنچه گفته شـد، تشکیل بخشی به‌عنوان گمرک تخصصی در سـاختار گمرک کشور، چندان عملی به‌نظر نمی‌رسد. در عین حال نیز دو راهکار برای جلوگیری از ارزان‌فروشی‌های بین‌المللی در حوزه صادرات ارائه شـد که یکی از آنها حرکت به سـمت تجارت آزاد، رقابتی و شفاف بوده و دیگری مدیریت و سـاماندهی این موضوع از طریق اتحادیه‌ها و تشـکل‌ها. ناگفته پیداسـت که راهکار اول نیازمند یک جراحی اقتصادی گسترده در سـاختارهای تجاری کشور اسـت. این فرآیند علاوه بر طولانی بودن روند اجرایی با مخالفت بسـیاری از نهادها و ارگان‌ها به‌دلیل تضاد منافع یا خو گرفتن به شکل فعلی اقتصاد مواجه است.

در راهکار دوم نیز ممکن اسـت تشـکیل واحدهای نظارتی در سـاختار اتحادیه‌ها و تشـکل‌های صنفی، بستری جدید برای انحصار، رانت و تخلف ایجاد کند. ضمن اینکه این سـاختار ممکن است خود به‌عنوان یک گلوگاه صادراتی عمل کرده و منجر به کاهش سرعت در روند صادرات شود.

در هـر حال انتخاب هر یک از این راهکارها یا راهکارهای احتمالی دیگر مزایـا و عوارض خاص خود را دارد که باید آنها را پذیرفت تا از مشـکلات بزرگ‌تـری مانند آنچه با ارزان‌فروشـی صادراتـی، رقابت‌های معکوس در بازارهـای خارجی و مواردی مثل آن بر اقتصاد کشـور تحمیل می‌شـود، جلوگیری شود.

استقبال کم از واحدهای صنعتی در مناطق آزاد

جدیدترین آمار منتشرشـده ازسـوی وزارت صنعت، معدن و تجارت نشـان می‌دهد که تا پایان آبان در مجموع ۷۳ هزار و ۶۹۷ واحد فعال با اشـتغال ۲ میلیـون و ۵۱۰ هزار نفر در گروه‌های مختلف صنعتی و معدنی در کشور فعالیت می‌کنند که مناطق آزاد از بین اسـتان‌های کشـور کمترین واحدهای فعال را در خود دارند.

تهران، اصفهان و خراسان رضوی تا پایان آبان ماه به ترتیب ۹۹۳۵، ۸۷۰۸، ۵۳۶۰ واحـد فعـال داشـتند که بیشـترین تعداد واحد در بین اسـتان‌ها است و اشتغال این استان‌ها در واحدهـای فعال صنعتـی و معدنی نیز به ترتیـب ۴۱۰ هزار و ۳۳۲، ۲۶۷ هـزار و ۳۸۳ و ۱۹۵ هـزار و ۱۳۹ نفـر اسـت. همچنین منطقه آزاد کیش با ۴۱ واحد فعال، منطقه آزاد ماکو با ۱۱۸ واحد و منطقـه آزاد چابهار ۱۲۰ واحد کمترین واحد فعال را در بین اسـتان‌ها دارند که به ترتیب ۱۳۴۱، ۳۳۸۹ و ۲۹۷۴ نفر در آنها مشغول هستند.

سـایر مناطـق آزاد و ویژه اقتصادی نیـز تقریبا در قعر این جـدول قرار دارند؛ به‌طوری‌که در هشـت ماهه امسـال ۱۳۴ واحد فعال صنعتی در منطقه آزاد قشـم، ۱۵۶ واحد در اروند، ۱۸۵ واحـد در انزلـی، ۲۴۲ واحـد در ارس و ۵۵۷ واحد در منطقه ویژه اقتصادی مستقر است.

مجموع اشـتغال تمـام واحدهای فعـال صنعتی و معدنی مسـتقر در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی نیز ۱۰۰ هزار و ۱۴۸ نفر اسـت که تقریبا معادل یک چهارم اشتغال این واحدها در تهران است.

یادداشت

الزامات تعدیل قیمت بازار

محمد حسین اسلامیان/ نایب رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی

اقتصاد کشـور مـا درحال‌حاضـر وضعیت چندان مطلوبی نـدارد و بازار تولید و فروش لـوازم خانگی نیز متاثـر از همین موضوع در شـرایط سختی به سـر می‌برد. اما بر خلاف بسـیاری از صنایـع تولیدی، مشـکل امروز بازار لوازم خانگی کشـور مربـوط به کمبود کالا در بازار نیست، زیرا درحال‌حاضر میزان لوازم خانگی در بازار بسـیار زیاد است. آنچه امروز باعث رکود در بازار لوازم خانگی شـده، این اسـت که تقاضایی از سوی مصرف‌کننده برای این کالاهـا وجود ندارد و بخش زیادی از این شـرایط نیز به دلیـل تغییر قیمت‌ها و نابسـامانی ایجاد شـده در بحث مواد اولیه است.

خریداران لوازم خانگی انتظار داشتند که با کاهش نسبی نرخ ارز، قیمت لوازم خانگی نیز کاهش یابد اما کاهش نرخ ارز در ماه‌های اخیر نه تنها باعث کاهش قیمت مواد اولیه نشـد، بلکه شـاهد بودیم که قیمت‌هـا در ماه‌های اخیر افزایش نیز داشته است. در واقع کاهش نسبی نرخ ارز هنوز در قیمت مواد اولیه لوازم خانگی تاثیری نداشته است اما باعث شده که مصرف‌کنندگان انتظار کاهش قیمت زیادی داشته باشـند.کارخانه‌های تولیدکننده امروز هم مواد اولیـه را به قیمت ماه‌های پیش که نرخ‌ها افزایـش یافته بود، خریداری می‌کنند و به همین دلیل امکان کاهش قیمت در این حوزه وجود ندارد.

شـرایط امروز در بخش تولید لوازم خانگی به شـکلی اسـت که با افزایـش قیمت مواد اولیـه وضعیت بهبودی نسـبت به گذشـته نداشته‌اسـت. بنابراین قیمت تمام‌شده برای تولیدکننـده در ۲ ماهـه اخیـر نسـبت به ماه‌های پیش از آن بیشـتر نیز شـده است. علاوه بر این ثبت سـفارش‌ها به‌روز نیست و از ۵ مـاه پیش تولیدکننده پـول مواد اولیه را پرداخت کرده‌اسـت. به علاوه اینکه قیمت محصولات پتروشیمی و فولاد هم در ماه‌های اخیر بـا افزایش مواجه بوده اسـت. با توجه بـه این موارد می‌توان گفت دلیل ثبات امروز بـازار لـوازم خانگی بیشـتر به نبـود تقاضا بازمی‌گردد و کاهش قیمت تمام شده نقشی در رونـد امروز این بازار نـدارد؛ تا جایی که گاهی نبود تقاضا از ثبات به رکود تغییر شکل می‌دهد.

در بررسی روند بازرسـی بازار نیز می‌توان گفت افزایش قیمتی که در بازار لوازم خانگی از سـال گذشته آغاز شده بود، تا مهر امسال ادامه داشـت و بعد از آن بازار به ثبات رسید. دلیـل این ثبات هم نبود تقاضـادر بازار بود. افزایش قیمت در این مدت نسـبت به ۸ ماه گذشـته حدود ۷۰ درصد بوده اسـت و این موضوع باعث کاهش تقاضا تا ۸۰ درصد شده است.

بایـد بپذیریم کـه وضعیت تولیـد و بازار فروش زنجیره‌ای به‌هم متصل است که برای ایجاد تعـادل در آن باید همه اجزا را در نظر گرفـت. بنابراین اگر قیمت ارز ثبات داشـته باشد و در مرز مشخصی از قیمت باقی بماند و ایـن ثبات حداقل ۶ ماه تا یک سـال ادامه پیدا کند، می‌توان منتظر تاثیرپذیری قیمت لوازم خانگی از این ثبات بود. البته بازار لوازم خانگی نیز به مولفه‌های تولید وابسـته است و همزمان با شـرایط بازار فـروش، باید دید نرخ مواد اولیه کاهش می‌یابد یا همین سـیر صعودی را ادامه خواهد داد.

در این شـرایط بخش تولیـد لوازم خانگی مانند بسیاری دیگر از صنایع دچار مشکلات فراوانـی اسـت و از هر دوسـوی تامین مواد اولیـه و میزان فـروش در بازار تحت فشـار قـراردارد. بنابرایـن دولت اگـر می‌خواهد از مصرف‌کنندگان حمایت کند و قیمت‌ها را به حد قابل قبولی برسـاند، باید از کارخانه‌های تولیدکننـده لـوازم خانگـی داخلی حمایت کند.

بـرای ایـن کار نیـز در گام نخسـت باید بستری فراهم شـود تا قیمت تمام‌شده کالا برای کارخانجات کاهـش یابد. فراهم آمدن ایـن شـرایط می‌تواند باعث بازگشـت روند تولید به روال منطقی شـود. قیمت‌ها تعدیل شـده و بازار فـروش نیز بر اسـاس عرضه و تقاضا مسیر منطقی خود را طی کند و تولید و بازار مصرف در شرایط مطلوب قرار گیرند.

یادداشت

توسعه اقتصادی با جلوگیری از تخلفات کوچک

داود چراغی- استادیار موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

گاهی مشاهده می‌شود فروش برخی اقلام خوراکی به‌ویژه در حوزه کشاورزی به‌همراه ناخالصی‌هایی که بر وزن نهایی کالا موثر است انجام می‌شود. فروش سیب‌زمینی، پیاز و سبزی از جمله این موارد است. تخلفی آشکار که گاهی با بی‌تفاوتی متولیان ادامه دارد. در این صورت مبلغی که شهروندان برای خرید این دست از اقلام پرداخت می‌کنند، خیلی بیشتر از نرخ اسمی عرضه این محصول است. البته این موضوع و موضوعاتی از این دست، شاید از نظر برخی چندان مهم نباشند، اما حساسیت و اهمیت مسئله آنجا نمایان می‌شود که مبلغ حاصل از تخلف در قالب سود نصیب متخلفان و دلالان شده و در نهایت مصرف‌کننده نهایی و تولیدکننده اولیه به‌عنوان کشاورز از این روند زیان می‌بینند. حال اگر دولت‌ها با چنین تخلفات آشکاری برخورد نکنند و انجام این‌گونه اقدامات در جامعه مرسوم و گسترش یابد، عموم مردم، به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیر باید برای تامین حداقل نیازهای ضروری بخش بیشتری از درآمد را اختصاص دهند.

این موضوع تنها به ضرر و زیان مصرف‌کنندگان نبوده و از ابعاد دیگر اقتصاد کشور متحمل زیان‌های هنگفت می‌شود. این خطر نیز وجود دارد که این دست از تخلفات در سایر کسب‌وکارها نیز رسوخ کرده و به مرور متخلفان نسبت به افراد(حقیقی و حقوقی) غیرمتخلف، درآمد و سود بیشتری کسب نمایند. بدین ترتیب متخلفان رشد بیشتری خواهند داشت. بعداز مدتی نیز ممکن است رقابت در عرضه محصولات برعکس شود. یعنی به‌جای افزایش کیفیت محصولات و کاهش قیمت، بازار به سمت انجام اقداماتی برای اجحاف بیشتر از طریق کاهش کیفیت و افزایش نرخ محصولات، سوق یابد.

برخورد نکردن با تخلفات کوچک و مرسوم شدن این‌گونه اقدامات تنها براقتصاد کشور تاثیر نداشته و با عادی شدن تخلفات آشکار، بازرگانی خارجی شامل واردات و صادرات محصولات نیز با مشکلات زیادی روبه‌رو می‌شوند. در این شرایط واردکنندگان برای کسب درآمد و سود بیشتر، محصولاتی را سفارش داده که به‌دلایل متعدد نرخ کمتری دارند. به‌عنوان نمونه گاهی کالایی که کیفیت پایین‌تر داشته و یا حتی معیوب، تاریخ گذشته، بدون خدمات پس از فروش است و از مواد اولیه مضر در تولید کالا استفاده شده وارد می‌شود. در نتیجه این کالا با نرخ کمتر تهیه و راهی بازار خواهد شد. در زمینه صادرات نیز ممکن است همان رویه داخل یعنی اجحاف در عرضه محصولات دنبال شود که خطر از دست‌دادن بازار صادراتی در این شرایط وجوددارد.

درنتیجه برای بهبود اقتصاد و حرکت به سمت رشد و توسعه اقتصادی پویا و پایدار، باید اقدامات مناسب با فرض ایجاد بازارهای رقابتی و رعایت حقوق مصرف‌کنندگان صورت پذیرد.

در عمده کشورها به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته، رعایت استانداردهای سالم و بهداشتی همچون تمیزکردن، دسته‌بندی و بسته‌بندی و حمل باز از جمله ضرورت‌های توزیع کالا به‌شمار می‌رود.

براین اساس باید توجه‌داشت که بدون توجه به پیش‌فرض‌های بازار رقابتی و نبودتوجه به استانداردهای مختلف مرتبط با سلامت و بهداشت و آنچه به‌عنوان حقوق مصرف‌کنندگان شناخته می‌شوند، امکان شکل‌گیری رقابت سازنده برای کاهش نرخ و افزایش کیفیت محصولات وجود ندارد. البته اینگونه موضوعات چندان با فضای اقتصادی کشور بیگانه نیست. چراکه با بررسی و مطالعه اصول و آداب تجارت در اسلام می‌توان اذعان داشت که عمده موضوعات مرتبط با آماده‌سازی فضای رقابتی سازنده و حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان در این قوانین دیده شده است. برای شکل‌گیری رقابت سالم و سازنده در زنجیره تامین و عرضه محصولات باید قوانین درصورت لزوم بازنگری واصلاح شود. همچنین اقدامات لازم برای برقراری پیش‌فرض‌های بازارهای رقابتی در همه فرآیندهای زنجیره تامین و عرضه محصولات صورت‌پذیرد.

این اقدامات باید توسط متولیان دولتی انجام گیرد. بدین ترتیب با شکل‌گیری اقتصاد رقابتی حامی حقوق مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، ثروت کشور به سمت رونق تولید و اشتغال پیش‌خواهدرفت.

گرانفروشی ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی روغن مایع در بازار

دبیرکل اتحادیه بنکداران موادغذایی تهران از گرانفروشی ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی روغن مایع در بازار خبرداد و گفت: نرخ درج شده برای مصرف‌کننده روی روغن مایع با قیمتی که به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد اختلاف بسیاری دارد. قاسمعلی حسنی در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به این سوال که چرا همچنان عرضه روغن جامد و مایع در بازار کم است، اظهار کرد: صفر تا صد روغن از تخصیص ارز تا واردات آن دراختیار دولت بوده و دست بخش خصوصی در این زمینه برای حل مشکلات بسته است. وی ادامه داد: بارها اعلام کرده‌ایم که تجار به دلیل اعتباراتی که در دنیا دارند می‌توانند بدون دریافت ارز دولتی اقدام به واردات روغن خام کنند. اما به صحبت‌های ما توجهی نمی‌شود و دولت معتقداست واردات روغن بایستی با ارز دولتی صورت گیرد. دبیرکل اتحادیه بنکداران موادغذایی تهران اضافه‌کرد: خوشبختانه درحال‌حاضر روغن مایع به اندازه نیاز فروشگاه‌های زنجیره‌ای در بازار توزیع می‌شود. البته در این بین با گرانفروشی ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی در روغن مایع برای مصرف‌کننده مواجه هستیم. به طوری که روغنی که روی آن نرخ ۹۰۰۰ تومان درج شده ۱۴ هزارتومان، روغنی که روی آن نرخ ۱۶ هزارتومان خورده ۲۴ هزارتومان و روغن ۱۵۷هزار تومانی ۳۱۰ هزارتومان به مصرف‌کنندگان عرضه می‌شود. وی با بیان اینکه ارز دولتی مشکلات بسیاری ایجاد کرده است و بایستی از واردات روغن حذف شود، گفت: بایستی بخش خصوصی وارد این عرصه شده و با مکانیسم عرضه و تقاضا بازار کنترل شود و دولت نیز در این میان نقش نظارتی داشته باشد.

راه‌حل، تفکیک وظایف است یا ادغام اصناف؟!

کلاف سردرگم «تداخل صنفی»

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

یکی از موضوعاتی که در چند سال اخیر در حوزه اصناف مطرح بوده و هست، موضوع تداخل صنفی و موضوعاتی پیرامون آن است که همواره مشکلات خاص خود را برای صاحبان کسب‌وکارهای مختلف و همچنین اتاق اصناف ایجاد کرده‌است. برخی معتقدند تداخل صنفی، موضوعی است که خواه‌ناخواه با مرور زمان برای بسیاری از مشاغل ایجاد می‌شود. در مقابل بسیاری بر این باورند که تداخل ایجاد شده باید با بازنگری قانون نظام صنفی به شکل مجزا و قانونمند درآمده و علاوه بر آن باید حدود اختیارات اتاق اصناف نیز کاملا مشخص باشد تا استقلال این نهاد در تداخل با اختیارات نهادهای دیگر از بین نرود. البته عده‌ای نیز بر این باورند که با توجه به شباهت نوع فعالیت برخی اصناف، می‌توان بسیاری از آنها را با هم ادغام و اتحادیه‌های صنفی جدیدی را تعریف کرد. اما آیا با توجه به اینکه سال‌های زیادی از فعالیت اصناف به شکل امروزی آن می‌گذرد، امکان اصلاح و تفکیک دقیق نوع فعالیت این صنف‌ها وجود دارد؟ و آیا ادغام اصناف می‌تواند راه‌حل مناسبی برای رفع مشکل باشد؟ برای یافتن پاسخ این پرسش‌ها با گزارش روزنامه صمت در این باره همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

تداخل در ابتدا یک نیاز بود

قاسم نوده‌فراهانی، رئیس اتاق اصناف تهران در گفت‌وگو با صمت یکی از مشکلات اصناف را تداخل وظایف در فعالیت‌های اصناف دانست که به‌عنوان تداخل صنفی از آن یاد می‌شود.

رئیس اتاق اصناف تهران ضمن بیان این مطلب افزود: طبق قانون نظام صنفی در ابتدای تدوین قانون، طبقه‌بندی‌ها در مورد رسته‌های شغلی، توجه به تعداد صدور پروانه‌های کسب و رعایت فاصله صنفی مشخص و رعایت می‌شد، اما وقوع جنگ تحمیلی و پیامدهای آن تاثیر زیادی در برهم خوردن نظام‌مندی یاد شده گذاشت و از آن پس ماجرای تداخل فعالیت اصناف آغاز شد.

وی در این‌باره افزود: در دوره جنگ تحمیلی، مهاجرت مردم از شهرهای مرزی که در تیررس دشمن بود به شهرهای دیگر، باعث شد با هدف ایجاد فضای کسب‌وکار مهاجران، حدود و سقف صنفی نادیده انگاشته و حذف شود. در واقع تداخل صنفی که امروز شاهد آن هستیم، نتیجه همان حذف‌هاست که تا امروز دامنه داشته و اصلاح آن نیز بسیار دشوار است.

نوده‌فراهانی در این مورد تاکیدکرد: به دلیل یاد شده است که امروز تقریبا هیچ صنفی در همان رسته و مطابق پروانه‌ای که دریافت کرده فعالیت نمی‌کند و تداخل‌های کنونی در حوزه‌های صنفی ایجاد شده و بسیاری از فعالان صنفی در رسته کاری یکدیگر ورود کرده و در فعالیت یکدیگر دخالت می‌کنند.

رئیس اتاق اصناف تهران در این‌باره تاکیدکرد: اگرچه این وضعیت نیازمند اصلاح حساب شده است ولی با توجه به شرایط، اتاق اصناف نیز سعی می‌کند در این تداخل‌های صنفی دخالت نکند. مگر اینکه در مورد آن شاکی وجود داشته باشد که نمونه بارز آن صنف پوشاک است که چند صنف در یک موضوع اختلاف‌نظر دارند و همه هم در آن مدعی هستند و باید به آن رسیدگی کرد.

نوده فراهانی در این‌باره تاکیدکرد: با این حال به‌نظر می‌رسد وضعیت اقتصادی و معیشتی در کشور به شکلی است که زمان مناسبی برای اصلاح تداخل‌های صنفی نبوده و باید این موضوع را به زمان بهتری موکول کرد.

▣ مشکل فقط تداخل صنفی نیست

البته رئیس اتاق اصناف تهران مضرات تداخل در فعالیت اصناف را فقط محدود به تداخل صنفی نمی‌داند و نقش دخالت‌های بیرونی را در مشکلات امروز اصناف بیشتر می‌داند.

نوده فراهانی در این زمینه به خبرنگار صمت گفت: در فعالیت هر مجموعه از جمله اصناف در درجه اول باید به این نکته توجه داشت که حوزه فعالیت و محدوده وظایف هر مجموعه کاملا مشخص است و نهادها و ارگان‌های دیگر نباید از بیرون در نوع فعالیت‌ها دخالت کرده و با دخالت‌هایی قانون آن را به نفع خود مصادره کنند.

رئیس اتاق اصناف تهران در این‌باره افزود: در کشور یک قانون کلی و جامع به نام قانون اساسی داریم که همه ملزم به تبعیت از آن هستند.

هر نهاد نیز در چارچوب این قانون کلی، ضوابط خاصی دارد که قانون نظام صنفی نیز یکی از این قوانین است. اگر همه افراد به قوانین عمل کرده و به قانون احترام بگذارند، بسیاری از مشکلات برطرف خواهد شد. این درحالی است که متاسفانه گاهی شاهدیم دخالت نهادهای دیگر مانع از اجرای درست قانون نظام صنفی می‌شود.

▣ استقلال اتاق نیازمند نظارت است

رئیس اتاق اصناف تهران درمورد استقلال اتاق اصناف ایران بیان‌کرد: در واقع این موضوع مشکل قانون نظام صنفی نیست بلکه نهادی مانند مجلس شورای اسلامی و نمایندگان مردم در خانه ملت باید بر این موضوع نظارت داشته باشند و تدابیری بیندیشند تا از دخالت سایر نهادها و ارگان‌ها در فعالیت‌های اصناف و اتاق اصناف جلوگیری کنند. درحال‌حاضر با وجود تعریف مشخصی که در قانون از«صنف» و «حدود صنفی» وجود دارد، گاهی برخی گروه‌ها و بخش‌های دیگر سعی می‌کنند تکه‌هایی از این اصناف را جدا کرده و به نفع خود مصادره کنند.

مشکلاتی که اتاق اصناف با نهادهایی مثل شهرداری و میراث فرهنگی دارد، از همین نوع است. وی در این‌باره عنوان کرد: درحال‌حاضر یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما در اتاق اصناف این است که باید تمام تمرکز خود را صرف رفع تعرض سایر نهادها کنیم.

نوده فراهانی با اشاره به این نکته که قانون نظام صنفی نیز مانند هر قانون دیگری در طول زمان نیاز به اصلاح و بازنگری پیدا می‌کند، خاطرنشان‌کرد: نکته دیگر درباره اصلاح قانون نظام صنفی پاسخ صریح به این سوال است: «دلیلی که قانون را نیازمند اصلاح می‌کند، چیست» درغیر این صورت نمی‌توان تصمیم درستی درباره رفع مشکل گرفت.

رئیس اتاق اصناف تهران در توضیح این موضوع گفت: به عنوان مثال طبق ماده ۱۸۶ قانون نظام صنفی، رئیسان اتحادیه‌های تمام اصناف ملزم شده‌اند هنگام صدور پروانه کل مالیات‌های دولت را وصول کنند. در حالی که وصول مالیات به اتاق اصناف و اتحادیه‌ها ارتباطی ندارد و جزو وظایف وزارت امور اقتصاد و دارایی است.

اتاق اصناف در این زمینه تنها باید صدور پروانه را منوط به ارائه رسید تسویه حساب با اداره مالیات کند و این موردی است که در قانون نظام صنفی نیاز به اصلاح دارد. یا طبق بند ز ماده ۳۷ قانون درمورد«ایمنی»، در صورت رعایت نکردن موارد ایمنی از سوی واحدهای صنفی، طبق قانون اتاق اصناف به دلیل نداشتن نظارت لازم، ملزم به پرداخت جریمه می‌شود. در صورتی که این موارد جزو وظایف ذاتی شهرداری، آتش‌نشانی و نظام مهندسی است و اتاق اصناف ابزارهای لازم برای نظارت در این موارد را در اختیار ندارد.

> امروز تقریبا هیچ صنفی در همان رسته و مطابق پروانه‌ای که دریافت کرده فعالیت نمی‌کند و تداخل‌های مهمی در حوزه‌های صنفی ایجاد شده‌است

ایراد از قانون نیست

نایب‌رئیس دوم اتاق اصناف تهران نیز در مورد ضرورت اصلاح قانون نظام صنفی می‌گوید بسیاری از رئیسان اصناف معتقدند، قانون نظام صنفی نیازمند پاره‌ای اصلاحات و تغییرات است. این در حالی است که چنین تغییراتی نیازمند بررسی‌ها تخصصی و جامع است.

خسرو ابراهیمی‌نیا، نایب‌رئیس اتاق اصناف تهران در گفت‌وگو با گستر‌ش‌نیوز گفت: قانون صنفی، نواقص و مشکلات زیادی دارد اما منشأ این مشکلات، خود قانون و ماهیت آن نیست. تغییر و پیشرفت شرایط اجتماعی باعث شده قانون صنفی ما با بعضی روندهای جدید سازگار نباشد.

برای مثال ایجاد و توسعه فروشگاه‌های زنجیره‌ای به شکلی که اکنون می‌بینیم، تازگی دارند. بنابراین در گذشته، لزوم تعریف معیارهای مختلف در ارتباط با فروشگاه‌های زنجیره‌ای، احساس نمی‌شد. درحالی که اکنون می‌بینیم فلان سوپرمارکت و فروشگاه زنجیره‌ای دقیقا کنار همدیگر قرار دارند. این وضعیت، مصداق یک‌بام و دو هواست. فروشگاه زنجیره‌ای در قالب اتحادیه کشوری و سوپرمارکت در قالب نظام صنفی فعالیت می‌کند.

▣ توجه به مصالح عمومی

به اعتقاد نایب‌رئیس اتاق اصناف تهران، انطباق قانون صنفی با شرایط جدید مستلزم کار کارشناسی و پرهیز از شتابزدگی است.

وی تصریح کرد: در شرایط امروز جامعه، کسب‌وکارهای جدید و مجازی حتی با چند سال قبل تفاوت زیادی دارند. یکی از دعواهای قدیمی به صنف کبابی و چلوکباب مربوط می‌شود. اعضای اتحادیه چلوکبابی معتقد هستند که اتحادیه کبابی نباید در کنار کباب، چلو ارائه کند.

فعالان صنف کبابی هم می‌گویند که نمی‌توان از مشتری خواست که کباب، چلو و نان خود را از ۳ صنف متفاوت تهیه کند. بنابراین اگر متناسب با شرایط جدید، تحول‌آفرینی نکنیم اختلافات و تداخل‌ها برای همیشه ادامه خواهدیافت. البته کسبه به فعالیت روزمره خود ادامه خواهندداد و این نوع اختلافات فقط در چارچوب اتحادیه‌ها و اتاق‌های اصناف مطرح می‌شود.

ابراهیمی‌نیا در ادامه تداخل صنفی میان رسته‌های مختلفی که در ارتباط با صنف پوشاک فعالیت می‌کنند را مثال زد و گفت: در بحث بررسی شکایات هم باید نگاهی ماهوی و پایه‌ای داشته باشیم و از تجارب ۵۰ ساله واحدهای صنفی استفاده کنیم. ماهیت بعضی پرونده‌هایی که در بخش تعزیرات و گران‌فروشی بررسی می‌شود با قوانین مجازات اسلامی و قوانین مدنی فرق دارد. برای مثال در بحث گران‌فروشی (موضوع مواد ۵۸ و ۵۹ قانون نظام صنفی) بعد از بررسی بعضی شکایات متوجه می‌شویم که گاهی رسیدگی به موضوع در صلاحیت تعزیرات نیست.

▣ ادغام مشکل‌گشا نیست

نایب‌رئیس اتاق اصناف تهران در پاسخ این سوال که آیا ادغام صنوف و رسته‌های مشابه، می‌تواند راه‌حل خوبی برای معضل تداخل صنفی باشد، گفت: ادغام اصناف نمی‌تواند راهکار مناسبی باشد چون ماهیت صنوف و تقسیم کار صنفی را زیر سوال می‌برد. بنابراین ادغام مشکل‌گشا نیست. پیش‌فرض شکل‌گیری اصناف آن است که هر کاری، شرایط و تخصص ویژه خود را طلب می‌کند.

به‌طور مثال هم اتحادیه کباب و حلیم و اتحادیه چلوکباب داریم و هم اتحادیه صنف دارندگان رستوران و سلف سرویس؛ اما در عمل شاهد آن هستیم که هیچ یک از این واحدهای صنفی به‌طور کامل ماهیت چلوکباب و رستوران را نداشته و هر دو واحد خدمات مشابهی ارائه می‌دهند. این در حالی است که هرکدام از آنها باید هویت خاص و مجزا داشته باشند و بر همین اساس هم شکل گرفته‌اند. چلوکباب غذایی است سنتی که نوعی اثر ملی به‌حساب می‌آید و باید اصالت آن حفظ شود.

وی گفت: اگر دنبال حل تداخل صنفی هستیم باید نگاه خود را عوض کنیم. برای مثال اتحادیه چلوکباب می‌تواند ساختار کاری خود را به گونه‌ای تعریف کند که با حال و هوای این غذای سنتی ۱۰۰ساله قرابت داشته باشد.

به‌این‌ترتیب مشتری هنگام مراجعه به فلان واحد صنفی، ساختاری خاص، ویژه و ایرانی را تجربه می‌کند. این نگاه را می‌توان در تمام ۱۳۴ اتحادیه به‌کار گرفت.

▣ همه درست می‌گویند اما...

ابراهیمی‌نیا در ادامه افزود: به‌عنوان یک مثال دیگر اتحادیه شرکت تعاونی صنف دارندگان کامیون‌های کمپرسی و ماشین‌آلات راهسازی را در نظر بگیرید. این اتحادیه قدیمی هم شخصیت خاص و ویژه خود را دارد اما در این حوزه، شاهد کشمکش صنف با اداره راهنمایی و شهرداری هستیم. تا کنون نیز برای هماهنگی بخش‌های مختلف اراده لازم وجود نداشته‌است.

باید این موضوع را جا انداخت که این صنف به‌عنوان یک صنف و اتحادیه خاص و ویژه، کار مشخص خود را انجام می‌دهد. از طرف دیگر باید روابط صنف با شهرداری و معاونت خدمات شهری شهرداری که عهده‌دار تخلیه نخاله‌های ساختمانی است و نیز روابط آن با وزارت کشور (به عنوان متولی راهنمایی و رانندگی) را هماهنگ کرد. همه این بخش‌ها خود را متولی می‌دانند و بعد از شنیدن حرف آنها به این نتیجه می‌رسیم که همه سخن حق می‌گویند.

در مورد اتحادیه صنف وانت بار و پیک موتوری تهران هم، وضعیت مشابهی وجود دارد. بیش از ۱۰ سال است که درگیر پرونده اتحادیه وانت‌بار و اداره راهنمایی و رانندگی هستیم.

موضع هردوی آنها صحیح است اما به اراده‌ای نیاز است که طرفین در کنار هم و به درستی، برنامه‌ریزی و هماهنگی‌های لازم برای ارائه خدمات را داشته باشند. اگر اراده لازم برای ساماندهی وجود داشته باشد می‌توان از تجارب حقوقدانان اتاق اصناف نیز بهره برد تا آرامش به فضای کسب‌وکار بازگردد. در غیر این صورت، اختلافات در چاردیواری اتحادیه‌ها و ادارات باقی خواهد ماند و فعالان صنفی نیز مانند گذشته کار خود را انجام می‌دهند. این موضوعات باید به‌صورت ریشه‌ای حل شود.

> تغییر و پیشرفت شرایط اجتماعی باعث شده قانون صنفی ما با بعضی روندهای جدید سازگار نباشد

سخن آخر

به نظر می‌رسد معضلی که در سال‌های متمادی در دل اصناف رخنه کرده و ریشه دوانده را نمی‌توان با نسخه‌های دفعی و یک‌شبه درمان کرد. این موضوع باید با یک برنامه‌ریزی بلندمدت و ریشه‌ای به‌سرانجام برسد. در غیر این صورت علاوه بر صاحبان اصناف که در برابر اصلاح وضعیت موجود مقاومت نشان می‌دهند، مصرف‌کنندگانی که سال‌ها عادت کرده‌اند، از شیر مرغ تا جان آدمیزاد را در خواربارفروشی محله بیابند نیز در برابر این موضوع جبهه خواهند گرفت. در واقع در هر اصلاح و اعمال قانون باید پذیرش اجتماعی موضوع نیز در نظر گرفته شود.

راهکار جذابیت نمایشگاه‌های مجازی

شیرین شریفیان - رئیس اداره بین‌الملل و پژوهش نمایشگاه مشهد: با شیوع ویروس کرونا در جهان، بحث نمایشگاه‌های مجازی قوت گرفت و به‌عنوان موضوع داغ سال ۲۰۲۰ در صنعت نمایشگاهی مطرح شد؛ به‌طوری که در تقویم نمایشگاهی شرکت‌ها شاهد تعدادی نمایشگاه مجازی بوده و هستیم. این در حالی است که برای تمام کسانی که از نمایشگاه‌ها در استراتژی بازاریابی محصول یا خدمات خود استفاده می‌کنند، حضور در نمایشگاه مجازی گزینه ناگزیر است. با شرایط پیش‌آمده، فعالان صنعت نمایشگاهی سال سختی را پشت‌سر می‌گذارند و تا به حال بازاریابی هرگز تا این حد دشوار و مهم نبوده است. اما آیا غرفه‌داران می‌دانند چطور مردم را به بازدید از غرفه خود در یک نمایشگاه مجازی جلب کنند؟ غرفه‌داران با مدیریت و هوشمندی می‌توانند از بودجه بازاریابی خود به‌درستی بهره ببرند.

نمایشگاه‌ها رویدادهای مرتبط با صنعتی خاص هستند که طی آن فعالان تجاری محصولات یا خدمات خود را به مخاطب هدف ارائه می‌دهند.

مردم از نمایشگاه‌ها بازدید می‌کنند تا با تامین‌کنندگان یا فعالان تجاری جدید برای همکاری آشنا شوند. این نمایشگاه‌ها مخاطب بین‌المللی زیادی را به خود جلب می‌کنند. نمایشگاه‌های مجازی همین تجربه را در محیط آنلاین ارائه می‌دهند. فعالان تجاری از غرفه‌های نمایشگاه مجازی برای معرفی محصولات و خدمات خود به مخاطب متمرکز استفاده می‌کنند. بازدیدکنندگان وارد محیط دیجیتال می‌شوند و می‌توانند از غرفه‌های مجازی بازدید کنند. همچنین گزینه‌ای وجود دارد که امکان نشست تک به تک را از طریق تماس ویدئویی یا حضور در وبینارها و سخنرانی‌ها میسر می‌کند. نمایشگاه‌ها به سرعت به ترکیبی فیزیکی-مجازی تبدیل می‌شوند اما نمایشگاه مجازی هرگز جایگزین نمایشگاه فیزیکی نمی‌شود. صنعت نمایشگاهی به سمت ترکیبی شدن پیش می‌رود، به این معنا که همزمان با برگزاری هر نمایشگاه، شکل مجازی آن نمایشگاه نیز در دسترس مخاطب آنلاین قرار می‌گیرد. این فرم جدید به دو دلیل رواج و محبوبیت دارد؛ نخستین مسئله، مخاطب بین‌المللی است، چراکه نمایشگاه‌ها مخاطبان را از سراسر جهان به خود جلب می‌کنند. در حال حاضر با توجه به محدودیت‌های سفر و قوانین محلی، همچنان با مشکل سفرهای خارجی تا نیمه نخست سال ۲۰۲۱ روبه‌رو خواهیم بود. پیش‌بینی مکان مجازی برای غرفه‌داران برای نمایش برند خود، بر تعداد بازدیدکننده می‌افزاید و ارزش بیشتری به نمایشگاه می‌بخشد. دومین مسئله، جاذبه‌های نمایشگاه مجازی است. از دیدگاه بازدیدکننده، مجبور نیستید برای سفر هزینه کنید و از دیدگاه غرفه‌دار، جمع‌آوری داده‌های مشتری برای بازاریابی آینده آسان‌تر است

▣ آیا این صنعت آمادگی چنین تغییر بزرگی را دارد؟

برگزارکنندگان وعده می‌دهند هر آنچه از سالن نمایشگاهی انتظار دارید در یک فضای مجازی تجربه می‌کنید، اما عملا این اتفاق نمی‌افتد. نمایشگاه‌های مجازی پدیده‌ای نو هستند و در گام نخست جذاب به‌نظر می‌رسند اما در نمونه‌های برگزار شده شاهد بوده‌ایم که مردم به‌تدریج علاقه خود را از دست داده‌اند و از تعداد بازدیدکننده‌ها کم شده است. تجارب نشان می‌دهد برگزارکنندگان رویداد مجازی باید بیشتر تلاش کنند و با توجه به اینکه دوری از این رویداد جدید اجتناب‌ناپذیر است، باید به‌منظور فرهنگ‌سازی و جا افتادن آن بکوشند که از جهان عقب نمانند. رویداد مجازی کاملا شبیه رویداد فیزیکی نیست و مانند هر مقایسه، مزایا و معایبی دارد. ۳ اشتباه در این زمینه وجود دارد که بیشتر غرفه‌داران در غرفه نمایشگاه مجازی خود انجام می‌دهند و باید فعالان در این بخش به هر قیمتی شده از آنها دوری کنند. اشکال کار برگزارکنندگان و غرفه‌داران این است که شیوه عملکرد خود را در نمایشگاه مجازی تغییر نداده‌اند. درحالی که برگزارکنندگان تلاش می‌کنند محتوای بیشتری ارائه دهند، غرفه‌داران تلاش می‌کنند تا غرفه‌های نمایشگاه مجازی خود را بسازند. آنها به‌دنبال طراحی‌های سه‌بعدی تعاملی هستند که در یک دامنه (Domin) منحصربه‌فرد قرار می‌گیرد. این طراحی‌ها در ابتدا جذاب بودند اما دیگر جاذبه اولیه را ندارند. محیط آنلاین هزاران گزینه در اختیار غرفه‌داران قرار می‌دهد با این همه آنها تلاش می‌کنند همان کاری که در رویدادهای فیزیکی انجام می‌دهند، در اینجا تکرار کنند و جذب بازدیدکننده را به برگزارکننده واگذار می‌کنند. سپس از خودشان می‌پرسند چرا کسی از غرفه‌هایشان بازدید نمی‌کند! تیم تحقیقاتی Quadrant۲Design انگلستان که روی نمایشگاه‌های مجازی تحقیق می‌کند، ۳ مشکل عمده را مطرح می‌کند که نشان می‌دهد چرا مردم از غرفه‌های مجازی بازدید نمی‌کنند و چگونه می‌توان این مشکل را برطرف کرد. اگر بعد از یک نمایشگاه مجازی احساس ناامیدی کردید نگران نباشید، شما تنها نیستید! غرفه‌داران هنوز آمادگی این تغییر را ندارند و شیوه‌های قدیمی را تکرار می‌کنند. عدم‌بازاریابی مناسب نمایشگاه مجازی: صرف حضور در یک نمایشگاه مجازی به این معنا نیست که بازاریابی انجام شده است. غرفه‌دار مسئول است به مردم بگوید در نمایشگاه چه چیزی ارائه می‌دهد و آنها را دعوت و با آنها گفت‌وگو کند. مردم وقتی غرفه‌ای در نمایشگاهی فیزیکی اجاره می‌کنند، همین کار را انجام می‌دهند. رسانه‌های اجتماعی، بازاریابی محتوا و بازاریابی از طریق ایمیل همگی اثربخشی خود را ثابت کرده‌اند. آنها باید در ایمیل‌های خود از این فرصت استفاده کنند و از رسانه‌های اجتماعی و جراید تخصصی برای درج مطلب بهره ببرند. مردم برای بازدید از غرفه مجازی ابتدا باید بدانند چنین غرفه‌ای وجود دارد. می‌توان از تقویم بازاریابی قبل از نمایشگاه در این استراتژی استفاده کرد. همه می‌دانند که راه ورود به قلب بازدیدکننده نمایشگاه، اقلام رایگان است. بسیاری از غرفه‌ها در نمایشگاه‌ها انواع اشانتیون‌ها را هدیه می‌دهند، از جمله خودکار و کیسه‌های خرید پارچه‌ای و... غرفه‌داران از این هدایای تبلیغاتی برای جذب بازدیدکننده به غرفه خود استفاده می‌کنند.

این سنتی است که در گذار از فضای فیزیکی به مجازی از دست رفته است. مشخص است که بازدیدکننده نمی‌تواند به شکل آنلاین از غرفه خودکار بردارد. پس آنچه غرفه‌داران می‌توانند انجام دهند ایجاد خلاقیت مانند مشارکت در یک رقابت است. به این شکل که مثلا بازی‌های غرفه‌های نمایشگاهی در میان بازدیدکنندگان و غرفه‌داران جذابیت و محبوبیت دارند. تنها کاری که بازدیدکننده باید انجام دهد این است که فرم تماس غرفه‌دار را پر کند تا شانس برنده‌شدن جایزه را داشته باشد.

حتی درباره جایزه‌ای که قرار است اهدا شود باید فکر شود، زیرا این یک مشوق واقعی است. در واقع باید از بودجه‌ای که برای خرید اشانتیون‌ها و نوشته‌های تبلیغاتی پیش‌بینی شده، استفاده کرد. نمایشگاه‌های فیزیکی همگی در فضای واقعی برگزار می‌شوند و عنصر اصلی آن گفت‌وگو است. بسیاری از مردم با علائق مشابه زیر یک سقف گرد هم می‌آیند و ایجاد هیجان و تنوع در چنین فضایی کار دشواری نیست. با وجود چنین محیطی در کنار کارکنان آموزش‌دیده غرفه‌ها، مردم طبیعتا با یکدیگر تعامل خواهند داشت اما این وضعیت در فضای آنلاین رخ نمی‌دهد. بیشتر بازدیدکنندگان در خانه‌هایشان با لباس راحتی نشسته‌اند و منتظر جلسات تبلیغاتی سخنران هستند.

اگر غرفه‌دار به شکلی فعال و خلاق به‌دنبال بازدیدکننده غرفه نباشد، احتمالا تعامل بسیار کم خواهد بود و این غرفه‌دار است که باید مخاطبان را پیدا کند.

همان‌طور که کارکنان غرفه در یک نمایشگاه فیزیکی عمل می‌کنند، در فضای مجازی هم باید در جست‌وجوی مشتریان احتمالی بود و با آنها تعامل داشت. آنها را برای تماشای نمایش محصول یا شرکت در مسابقه دعوت کرد. ایجاد ارتباط با مشتریان بالقوه وظیفه غرفه‌دار است. بعد از ثبت‌نام غرفه‌دار، کار برگزارکننده رویداد تمام می‌شود. در اینجا غرفه‌دار مسئول است تا به مردم بگوید در این نمایشگاه مجازی حضور دارد و آنها را تشویق کند که از غرفه بازدید کنند و با بازدیدکننده تعامل داشته باشد.

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

> اگر غرفه‌دار به شکلی فعال و خلاق به‌دنبال بازدیدکننده غرفه نباشد، احتمالا تعامل بسیار کم خواهد بود و این غرفه‌دار است که باید مخاطبان را پیدا کند

خبر

تعویق در برگزاری سومین نمایشگاه ملی فولاد ایران

سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران به‌دلیل شیوع کرونا به تعویق افتاد. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران طی اطلاعیه‌ای از به تعویق افتادن سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران خبر داد. انجمن فولاد اعلام کرد: به‌دلیل شرایط خاص کشور درباره بحران کرونا و محدودیت‌های ایجادشده در این زمینه، «سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران» در تاریخ مرسوم برگزار نخواهد شد. انجمن فولاد اعلام کرده زمان و نحوه برگزاری هر چه باشکوه‌تر این رویداد ملی متعاقبا اعلام خواهد شد. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران طی اطلاعیه‌ای در زمینه برگزاری سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران اعلام کرد: ضمن آرزوی سلامتی برای همه همکاران عزیزمان در زنجیره آهن و فولاد و پیرو پیگیری‌های تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان زنجیره آهن و فولاد کشور، به اطلاع می‌رساند به‌دلیل شرایط خاص کشور درباره بحران کرونا و محدودیت‌های ایجادشده در این‌باره، سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران در تاریخ مرسوم سالیان گذشته (۲۳ دی) برگزار نخواهد شد. بنابراین ضمن سپاس از توجه ویژه تولیدکنندگان آهن و فولاد کشور، تامین‌کنندگان داخلی، شرکت‌های دانش‌بنیان و مقامات و مسئولان دولتی و حاکمیتی به مقوله بومی‌سازی، توسعه فناوری و حداکثر استفاده از توان داخلی که در ۳ سال اخیر منتج به صرفه‌جویی ارزی ۲ میلیارد دلاری در صنعت فولاد کشور شده، به اطلاع می‌رساند نظر به مقدمات متعدد لازم برای این رویداد ملی، امکان برگزاری «سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران» در دی ماه امسال میسر نیست. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در تلاش است با بهبودی نسبی وضعیت پاندمی ویروس کرونا در کشور و با اخذ موافقت لازم از مراجع ذی‌ربط، نسبت به برگزاری این رویداد ملی در زمان مناسب اقدام کند. بدیهی است زمان و نحوه برگزاری هر چه باشکوه‌تر این رویداد ملی متعاقبا از سوی این انجمن اعلام خواهد شد.

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی جهرم

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی جهرم شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۲۹۰۱۱ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۱۱۳۷۶ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ۱- به استناد نامه شماره ۲۵۵۷/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۲ شرکت مهد امید آرین، آقای روح‌اله ناصرزاده با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی مهد امید آرین، جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی جهرم برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۲- به استناد نامه شماره ۹۹، ۸۳۱ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۲ شرکت پتروشیمی فیروزآباد، آقای محمود هراتیان‌نژادی با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فیروزآباد جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی جهرم برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۳- به استناد نامه شماره ۹۹،۸۳۳ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۲ شرکت پتروشیمی داراب، آقای سلمان اخلاقی، با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی داراب، جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی جهرم برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۴- به استناد نامه شماره ۹۹،۸۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۹/۱۲ شرکت پتروشیمی فسا، آقای الیاس کولیوند به شماره ملی ۰۰۵۷۰۰۷۹۹۳ به نمایندگی شرکت پتروشیمی فسا جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی جهرم برای دوره باقیمانده معرفی شدند. مصوبات: ۱- آقای روح‌اله ناصرزاده (با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸) به نمایندگی از شرکت مهد ایران آرین (شماره ثبت ۳۴۹۷۵۴)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان رئیس هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۲- آقای محمود هراتیان‌نژادی (با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فیروزآباد به شماره ثبت ۳۰۹۱۵ برای مدت باقیمانده به‌عنوان نایب‌رئیس هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۳- آقای الیاس کولیوند (با شماره ملی ۰۰۵۷۰۰۷۹۹۳ به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فسا (شماره ثبت ۲۹۰۱۲)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان مدیرعامل شرکت انتخاب شد. ۴- آقای سلمان اخلاقی (با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی داراب (شماره ثبت ۲۹۰۱۰)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو هیات‌مدیره معرفی شد. ۵- آقای مجید سوری به شماره ملی ۵۹۸۹۶۴۰۰۳۱ برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو حقیقی هیات‌مدیره در سمت خود ابقا گردید. ۶- برداشت از حساب‌های ریالی و ارزی و امضای کلیه قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مالی از قبیل چک، بروات و سفته‌های شرکت، با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل و در غیاب مدیرعامل با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره و یکی از اعضای هیات‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد و مکاتبات اداری در حدود اختیارات مشخص شده در اساسنامه و یا تصمیمات هیات‌مدیره با امضای مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

ش ۱۹۹۰۹۲۹۱۳۳۹۷۵۶۱۰اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی داراب

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی داراب شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۲۹۰۱۰ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۱۱۳۶۱ به استناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ۱- به استناد نامه شماره ۲۵۵۶/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت مهد امید آرین، آقای روح‌اله ناصرزاده با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی مهد امید آرین، جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی داراب برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۲- به استناد نامه شماره ۹۹، ۸۳۸ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت پتروشیمی جهرم، آقای محمود هراتیان‌نژادی با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی جهرم جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی داراب برای مدت باقیمانده معرفی شدند.۳- به استناد نامه شماره مورخ ۹۹، ۸۲۷ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت پتروشیمی فسا، آقای سلمان اخلاقی، با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴ به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فسا، جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی داراب برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۴- به استناد نامه شماره ۹۹، ۸۲۶ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت پتروشیمی فیروزآباد، آقای اسحاق رستگار به شماره ملی ۴۲۳۱۷۰۴۹۱۰ به نمایندگی شرکت پتروشیمی فیروزآباد جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی داراب برای دوره باقیمانده معرفی شدند. ۱- آقای روح‌اله ناصرزاده (با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸) به نمایندگی از شرکت مهد ایران آرین (شماره ثبت ۳۴۹۷۵۴)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان رئیس هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۲- آقای محمود هراتیان‌نژادی (با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی جهرم به شماره ثبت ۲۹۰۱۱ برای مدت باقیمانده به‌عنوان نایب‌رئیس هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۳- آقای اسحاق رستگار (با شماره ملی ۴۲۳۱۷۰۴۹۱۰ به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فیروزآباد (شماره ثبت ۳۰۹۱۵)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان مدیرعامل شرکت انتخاب شد. ۴- آقای سلمان اخلاقی (با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فسا (شماره ثبت ۲۹۰۱۲)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو هیات‌مدیره معرفی شد. ۵- آقای مجید سوری به شماره ملی ۵۹۸۹۶۴۰۰۳۱ برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو حقیقی هیات‌مدیره در سمت خود ابقا گردید. ۶- برداشت از حساب‌های ریالی و ارزی و امضای کلیه قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مالی از قبیل چک، بروات و سفته‌های شرکت، با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل و در غیاب مدیرعامل با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد و مکاتبات اداری در حدود اختیارات مشخص شده در اساسنامه و یا تصمیمات هیات‌مدیره با امضای مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

ش ۱۹۹۰۹۲۹۳۵۶۴۱۸۱۳۵اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فسا

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فسا شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۲۹۰۱۲ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۱۱۳۸۰ بهاستناد صورتجلسه هیات‌مدیره مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۵ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: ۱) به استناد نامه شماره ۲۵۲۳/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت مهد امید آرین، آقای روح‌اله ناصرزاده با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی مهد امید آرین، جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی فسا برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۲) به استناد نامه شماره ۹۹، ۷۷۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت پتروشیمی جهرم، آقای محمود هراتیان‌نژادی با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰، به نمایندگی از شرکت پتروشیمی جهرم جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی فسا برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۳) به استناد نامه شماره مورخ ۷۷۰-۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت پتروشیمی داراب، آقای سلمان اخلاقی، با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴ به نمایندگی از شرکت پتروشیمی داراب، جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی فسا برای مدت باقیمانده معرفی شدند. ۴) به استناد نامه شماره ۷۷۱ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۱۲ شرکت پتروشیمی فیروزآباد، آقای بهروز انصاری به شماره ملی ۴۱۹۹۰۲۶۳۹۸ به نمایندگی شرکت پتروشیمی فیروزآباد جهت عضویت در هیات‌مدیره شرکت پتروشیمی فسا برای دوره باقیمانده معرفی شدند. ۱- قای روح‌اله ناصرزاده (با شماره ملی ۰۰۵۸۷۹۳۷۹۸) به نمایندگی از شرکت مهد ایران آرین (شماره ثبت ۳۴۹۷۵۴)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان رئیس هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۲- آقای محمود هراتیان‌نژادی (با شماره ملی ۴۵۹۱۰۳۶۷۹۰) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی جهرم به شماره ثبت ۲۹۰۱۱ برای مدت باقیمانده به‌عنوان نایب‌رئیس هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۳- آقای بهروز انصاری (با شماره ملی ۴۱۹۹۰۲۶۳۹۸ به نمایندگی از شرکت پتروشیمی فیروزآباد (شماره ثبت ۳۰۹۱۵)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو هیات‌مدیره شرکت انتخاب شد. ۴- آقای سلمان اخلاقی (با شماره ملی ۶۰۹۹۸۷۰۳۳۴) به نمایندگی از شرکت پتروشیمی داراب (شماره ثبت ۲۹۰۱۰)، برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو هیات‌مدیره معرفی شد. ۵- آقای مجید سوری به شماره ملی ۵۹۸۹۶۴۰۰۳۱ برای مدت باقیمانده به‌عنوان عضو حقیقی هیات‌مدیره در سمت خود ابقا گردید. ۵) برداشت از حساب‌های ریالی و ارزی و امضای کلیه قراردادها، اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور مالی از قبیل چک، بروات و سفته‌های شرکت، با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل و در غیاب مدیرعامل با امضای مشترک رئیس هیات‌مدیره و یکی از اعضای هیات‌مدیره همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد و مکاتبات اداری در حدود اختیارات مشخص شده در اساسنامه و یا تصمیمات هیات‌مدیره با امضای مدیرعامل همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

ش ۱۹۹۰۹۲۹۸۷۰۷۵۹۳۹۰اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی داراب

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی داراب شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۲۹۰۱۰ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۱۱۳۶۱ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: صورت‌های مالی برای سال مالی منتهی به تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ برای سال مالی منتهی به تاریخ مذکور و یادداشت‌های توضیحی صفحات ۱ تا ۳۰ بررسی و مورد تصویب مجمع قرار گرفت. ۲- موسسه حسابرسی دایا رهیافت به شماره ثبت ۳۶۵۳۰ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۰۷۶۴۶۰ به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و موسسه حسابرسی شراکت به شماره ثبت ۲۰۳۲ به‌عنوان حسابرس مستقل و بازرس قانونی علی‌البدل برای مدت یکسال انتخاب شدند. ۳- روزنامه کثیرالانتشار صنعت، معدن و تجارت (صمت) و روزنامه محلی خبر جنوب جهت درج آگهی‌های شرکت برای مدت یکسال تعیین شدند.

ش ۹۹۰۸۰۳۱۵۴۷۳۱۶۸۴ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فیروز آباد

آگهی تغییرات شرکت پتروشیمی فیروزآباد شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۳۰۹۱۵ و شناسه ملی ۱۰۵۳۰۴۳۰۵۸۳ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: - موسسه حسابرسی دایا رهیافت به شناسه ملی ۱۰۳۸۰۰۷۶۴۶۰ به‌عنوان بازرس اصلی و موسسه حسابرسی شراکت به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۱۷۴۲۴۰ به‌عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند. - روزنامه کثیرالانتشار خبرجنوب و روزنامه کثیرالانتشار صمت جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین شد. - ترازنامه و حساب سود و زیان و صورت‌های مالی منتهی به سال مالی ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ قرائت و مورد تصویب و تایید مجمع قرار گرفت.

ش ۹۹۰۷۲۴۷۱۵۴۵۱۱۲۰ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری شیراز

روی خط خبر

بازنگری در روند تولید پنل‌های تصویری

مدیرعامل شرکت پارس‌الکتریک گفت: پنل‌های تصویری به‌عنوان اصلی‌ترین قطعه تلویزیون دارای فناوری خاص هستند و تولید آنها در کشور با ۲ تا ۳ میلیون در سال به صرفه نیست و باید با دارندگان این فناوری در جهان همکاری کنیم.

به‌گزارش صمت از یزد، احسان وحیدی‌فر ضمن بیان این مطلب افزود: صنایع الکترونیک به‌طور عام و صنعت تلویزیون به‌طور خاص همه قبل از انقلاب به شکل مونتاژ عرضه و قطعات پس از ورود به کشور مونتاژ شده و برندها تولید می‌شدند. این بدین معناست که ابتدا هر کارخانه‌ای با مونتاژ قطعات شروع می‌کند و سپس به تولید قطعات به‌طور ۱۰۰ درصد می‌رسد.

این تولیدکننده صوتی و تصویری با تاکید بر پیچیده بودن صنعت الکترونیک گفت: صنعت صوت و تصویر تغییر و پیشرفت بالایی داشته و تولیدکنندگان دائم باید در حال بروزرسانی خط تولید و ورود فناوری و علم جدید در این حوزه باشند. این در حالی است که مصرف بازار داخل حدود ۳ میلیون تلویزیون در سال است و اگر بخواهیم با تحقیق و توسعه، ساخت قطعات را داخلی‌سازی کنیم باید تیراژ تولید سالانه به بالای ۱۰ میلیون برسد. این فعال عرصه صنعت افزود: بر این اساس تصمیم گرفته شد تولیدکنندگان داخلی این صنعت با تولیدکننده خارجی همکاری کرده و تولید قطعات اصلی در اولویت قرار گیرد. درحال‌حاضر نیز در تولید بُردها و سایر قطعات در تلویزیون‌ها مشکلی نداریم اما هنوز موفق به تولید اصلی‌ترین قطعه تلویزیون یعنی پنل‌های تصویری نشده و تمامی نیاز این قطعه‌ها از طریق واردات تامین می‌شود. وی در ادامه درباره چالش مهم تولید پنل‌های تصویری و با اشاره به اینکه بیش از ۷۰ درصد نرخ تمام‌شده تلویزیون مربوط به پنل‌های تصویری است، اظهارکرد: این قطعه‌ها به‌عنوان اصلی‌ترین قطعات تولید تلویزیون دارای فناوری خاصی هستند و تولید آن در کشور با ۲ تا ۳ میلیون در سال به صرفه نیست و لازم است همکاری‌هایی با شرکت‌های خارجی دارنده فناوری تولید این قطعه انجام شود. وحیدی‌فر با تاکید بر برنامه‌ریزی کلان و ملی برای تولید داخلی این قطعه، گفت: با همکاری قوه مجریه و سایر قوا باید بحث اصلی و مهم تولید این پنل‌ها پیگیری شود. البته نیازمند سرمایه‌گذاری اولیه است، چون به لحاظ وارداتی که به‌طور رسمی انجام می‌شود، به صرفه نیست. در صورت واردات رسمی و تعیین تعرفه منطقی می‌توان در راستای تقویت تولید داخل و حمایت از تولیدکننده داخلی گام برداشت. وحیدی‌فرد در پاسخ به این سوال که چرا کیفیت و شفافیت تصویر در تولیدات داخل و خارجی تفاوت دارد، گفت: این موضوع به نرخ تمام‌شده تولیدات بر می‌گردد که مربوط به پنل تصویری است. وقتی تولیدکننده ایرانی این پنل را از شرکت معتبر خارجی خریداری می‌کند، نرخ تمام‌شده کالا بالاتر می‌رود و با توجه به اینکه درحال‌حاضر صنعت تولید پنل یک صنعت‌های تک در جهان تلقی می‌شود، در شرایط تحریم تولیدکننده داخل مجبور شده به سراغ تولیدکننده‌های پایین‌تر برود که این مهم در تولید و مونتاژ داخل تاثیرگذار است.

۲۳۸۱ جواز تاسیس در یزد صادر شد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد از صدور ۲۳۸۱ جواز تاسیس طی ۹ ماهه نخست امسال در استان یزد خبر داد. به گزارش روابط‌عمومی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد، محمدرضا علمداریزدی گفت: در ۹ ماهه سال۹۹ تعداد ۲۳۸۱ جواز تاسیس با پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۲۶۴۸۶۲ میلیارد ریال و پیش‌بینی اشتغال ۴۴۳۹۸ نفر در استان صادر شده است. علمداریزدی اظهارکرد: تعداد مجوزهای طرح‌های صنعتی صادرشده استان در این مدت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از لحاظ تعداد ۱۶ درصد، پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۴۱ درصد و اشتغال ۳۲ درصد رشد را نشان می‌دهد.

۷۰ درصد مشترکان گاز البرز پرمصرف هستند

مدیرعامل شرکت گاز استان البرز با بیان اینکه هزینه گاز مشترکان کمتر از ۲۰۰ مترمکعب در ماه رایگان است، اعلام کرد حدود ۷۰ درصد مشترکان گاز استان پرمصرف هستند. به‌گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان البرز، حسین تقی‌نژاد ضمن بیان این مطلب افزود: انتظار می‌رود تمام مشترکان البرزی برای پیشگیری از قطعی گاز در فصل زمستان و اوایل بهار سال آینده ضمن مصرف بهینه با شرکت گاز همکاری بیشتری کنند. اگر هر مشترک ۲ درجه دمای منزل یا مکان تجاری را کاهش دهد، زمستان را با کمترین مشکل قطعی گاز پشت سر خواهیم گذاشت.مدیرعامل شرکت گاز استان البرز گفت: با توجه به مصوبه هیات وزیران اگر هر مشتری در ماه‌های دی، بهمن و اسفند و ۱۵ روز اول فروردین ۲۰۰ مترمکعب و کمتر از آن مصرف گاز داشته باشد گاز بهای او رایگان خواهد بود ضمن آنکه مالیات و عوارض گازرسانی این مشترکان نیز بخشوده خواهد شد. تقی‌نژاد با بیان اینکه حدود ۳۰ درصد مشترکان البرز در دهک‌های یک، ۲ و ۳ هستند؛ یعنی میزان مصرف گاز آنها کمتر از ۲۰۰ مترمکعب است، اظهارکرد: این تعداد شامل بخشودگی هزینه گازبها هستند. دهک چهارم نیز اگر میزان مصرف گاز را کاهش دهند تا ۲۰۰مترمکعب مصرف قبوض آنها نیز رایگان می‌شود. تقی‌نژاد گفت: اگر زمستان امسال مشترکان نسبت به سال‌های ۹۶ و ۹۷ به میزان ۱۰ درصد در مصرف گاز صرفه‌جویی کنند، ۱۵ درصد تخفیف به آنها تعلق می‌گیرد و در صورتی که نسبت به زمان‌های مورد اشاره اضافه مصرف داشته باشند، ۱۵ درصد جریمه می‌شوند.

در نشست خبری هیات رئیسه اتاق بازرگانی اصفهان مطرح شد

۱۲ هزار مصوبه برای حل مشکلات فعالان اقتصادی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

نشست خبری هیات رئیسه اتاق بازرگانی اصفهان و تشکل‌های اقتصادی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان اصفهان با اصحاب رسانه، شنبه ۱۳ دی ماه با حضور مسعود گلشیرازی رئیس، بهرام سبحانی نایب رئیس و فرشته امینی از اعضای هیات رئیسه اتاق بازرگانی اصفهان، محمود تولایی رئیس اتاق بازرگانی کاشان، رسول جهانگیری رئیس اتاق اصناف و محمد میرهادیان رئیس اتاق تعاون برگزار شد.

به گزارش صمت از اصفهان، در ابتدای این نشست مسعود گلشیرازی ضمن تسلیت دهه فاطمیه و سالروز شهادت سپهبد قاسم سلیمانی، با بیان اینکه شهید سلیمانی نمونه بارز تجلی اخلاص در عمل بود، اضافه کرد: خروش ملی در مراسم تشییع پیکر این شهید نشان‌دهنده لطف پروردگار است که مِهر بنده صالح خود را در دل امت قرار می‌دهد.

رئیس اتاق بازرگانی اصفهان با اشاره به اینکه دلیل برگزاری این نشست تشریح سازکار شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی است، توضیح داد: شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی به موجب قانون فعالیت خود را از دهه حاضر با حضور استانداران، روسای اتاق‌های بازرگانی، تعاون، اصناف و همچنین مشارکت مدیران سازمان‌های اجرایی و منتخبان تشکل‌ها آغاز کرد؛ هدف مهم از تشکیل این شورا بهبود شاخص کسب‌وکار و رفع مشکلات فعالان اقتصادی است.

گلشیرازی با بیان اینکه در ۲۱ ماه گذشته، ۳۵۰ مصوبه با هدف شناسایی مشکلات بخش خصوصی به تصویب رسیده، ادامه داد: بیشتر مشکلات و موضوعات ابتدا در کمیته‌های تخصصی مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند و سپس نتیجه کار در صحن شورا مطرح می‌شود.

او با بیان این نکته که در دوره جدید اتاق، شاهد حضور صد درصدی اعضا در جلسات بوده‌ایم، افزود: دادستان، رئیس کل دادگستری، استاندار، نمایندگان منتخب مجلس، شهردار مرکز، روسای اتاق‌ها، روسای سازمان‌های دولتی و فعالان اقتصادی همگی در این جلسات حضور مستمر دارند که در طول تاریخ اتاق این میزان از مشارکت بی‌نظیر است.

در ۲۱ ماه گذشته در اصفهان ۳۵۰ مصوبه با هدف شناسایی مشکلات بخش خصوصی به تصویب رسیده است

رئیس اتاق بازرگانی اصفهان: شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی اصفهان با کسب نمره ۹۸.۵ از ۱۰۰ بهترین عملکرد را در بین شوراهای گفت‌وگوی استان‌ها داشته است

گلشیرازی با اشاره به نتایج نظرسنجی‌ها در اتاق بازرگانی اصفهان، اذعان کرد: آمار و ارقام نشان می‌دهد کمتر از ۲۰ درصد فعالان اقتصادی که ذی‌نفعان تشکیل مجامعی مانند ستاد تسهیل، شورای گفت‌وگو و کمیته حمایت قضایی هستند، از ظرفیت این ۳ نهاد اطلاع دارند و در همین راستا برگزاری چنین نشست‌هایی می‌تواند فعالان اقتصادی را با حقوق‌شان بیشتر آشنا کند.

وی تاکید کرد: برای خدمت بهتر در شرایط جنگ اقتصادی لازم است فعال اقتصادی به‌خوبی با ظرفیت‌هایی که قانون‌گذار برایش در نظر گرفته آشنایی داشته باشد و لازم است اصحاب رسانه نیز همراهی کنند تا ظرفیت‌های این نهادها به اطلاع فعالان اقتصادی برسد.

گلشیرازی ضمن بیان این نکته که تعداد مصوبه‌های ستاد تسهیل و رفع موانع تولید بیش از ۱۲ هزار مصوبه بوده، تصریح کرد: این عدد دو پیام دارد، نخست اینکه چرا سازمان‌های اجرایی کارخود را به‌خوبی انجام نداده و موضوع به ستاد تسهیل یا شورا گفت‌وگو ارجاع داده می‌شود، دیگر اینکه این‌گونه نهادها تشکیل شده‌اند تا نقص انبوه قوانین و مقررات را برطرف کنند.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان، اظهارکرد: شورای گفت‌وگو به عنوان نهاد مادر ایفای نقش می‌کند، مصوبات کمیته حمایت قضایی، عینا در شورا قرائت می‌شود و ستاد تسهیل به صورت مسئله‌محور موضوعات را بررسی می‌کند تا شاخص کسب و کار ارتقا پیدا کند.

گلشیرازی اضافه کرد: مدیران و مسئولان استان اصفهان تلاش زیادی را انجام می‌دهند و لازم است اثربخشی این تلاش‌ها بر شاخص کسب‌وکار نیز ارزیابی شود.

وی با اشاره به این نکته که در اتاق نهم، شاخص کسب‌وکار که دارای شیبی نزولی بود، کنترل شده و با شیب آرام در جهت مثبت در حال حرکت است، ابراز امیدواری کرد بتوان با گفتمان مبتنی بر خرد، نتیجه را بهبود بخشید.

گلشیرازی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به آسیب‌پذیر بودن استان اصفهان در مقابل پاندمی کرونا، گفت: شورای گفت‌وگو با تشکیل ستاد مرکزی احیای گردشگری که در ذیل این شورا فعالیت می‌کند، یک نهاد فرانهادی را مصوب کرد و مثلث گردشگری ۳ استان اصفهان، یزد و فارس تشکیل شد تا امورات را به‌طور جدی پیگیری کند.

رئیس اتاق بازرگانی اصفهان همچنین با اشاره به این نکته که استان اصفهان رتبه اول را در رفع تعهد ارزی و بازگشت ارز حاصل از صادرات داشته، این مسئله را ناشی از خوش‌حساب بودن فعالان اقتصادی استان دانست.

وی در پایان صحبت‌هایش از کسب رتبه اول از سوی شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خبر داد و بیان کرد: این شورا با کسب ۹۸.۵ درصدی امتیازات بهترین عملکرد را در بین شوراهای گفت‌وگوی استان‌ها داشته که نشان‌دهنده همدلی و تعامل در بین اعضاست.

بهرام سبحانی، نایب رئیس اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی استان اصفهان در این نشست در پاسخ به صمت که از نقشه راه توسعه صنعت در استان اصفهان پرسید، گفت: نقشه راه توسعه صنعتی استان اصفهان با در نظر گرفتن شعاع ۵۰ کیلومتر و استقرار صنایع پاک و انرژی‌های نو از سوی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده است.

وی همچنین به بیشترین مشکلات فعالان اقتصادی مطرح‌شده در شورای گفت‌وگو اشاره کرد و افزود: این مشکلات شامل مسائل بانکی، مالیاتی و ارزش‌افزوده، امور گمرکی و مشکلات صادرات و واردات و نحوه برگشت ارز، امور بیمه‌ای بوده است.

در بازدید وزیر صنعت، معدن و تجارت مطرح شد

رشد ۵۰ درصدی صادرات مجتمع فولادصنعت بناب

کلنگ بزرگ‌ترین طرح‌های توسعه‌ای فولاد کشور امسال در فولادصنعت بناب به زمین زده می‌شود. به‌گزارش روابط‌عمومی گروه مالی گردشگری، علیرضا رزم‌حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت کشور با حضور در استان آذربایجان شرقی از مجتمع فولادصنعت بناب بازدید کرد.

این بازدید در راستای ایجاد طرح‌های توسعه‌ای این مجتمع با حضور استاندار آذربایجان شرقی و جمعی از مسئولان استانی با افتتاح یک واحد فولادی و یک واحد صنعتی فرآوری خشکبار در شهرستان بناب همراه بود.

علیرضا رزم‌حسینی در حاشیه این بازدید با اشاره به افزایش صادرات در ماه‌های اخیر گفت: تا پایان سال نیز صادرات کشور روند صعودی خواهد داشت و با توجه به فشارهای اقتصادی موجود، تراز مناسبی را تجربه کردیم و صادرات و واردات مواد اولیه کارخانجات خوب انجام شده است.

گفتنی است میزان صادرات مجتمع فولادصنعت بناب نیز در مدت مشابه امسال نسبت به سال گذشته شاهد افزایش ۵۰ درصدی بوده که این نشان از پویایی این مجموعه دارد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد: تأمین مواد اولیه کارخانجات، یکی از مهم‌ترین کارهایی است که دولت به‌تازگی انجام داده و با اینکه مشکلات بسیاری در این زمینه به‌وجود آمده بود، صادرکنندگانی که تعهد ارزی داشتند از محل واردات کالاهای ضروری و مواد اولیه کارخانجات تأمین شدند و این امر کمک بسیاری به صنعتگران کرد. مجتمع فولادصنعت بناب در قالب پروژه گسترش فولاد شهریار، پروژه‌های توسعه را نیز در برنامه کاری قرار داده و با جدیت در حال تکمیل خطوط و افزایش ظرفیت تولید بوده و پروژه‌های این شرکت به شرح زیر است:

- مگاپروژه ذوب و ریخته‌گری به ظرفیت اسمی یک میلیون و ۴۵۰ هزار تن در سال که شامل یک کوره قوس الکتریکی با ظرفیت ۱۶۰ تن با خوراک ۱۰۰ درصد آهن اسفنجی و خروجی خطوط ریخته‌گری اسلب و بیلت
- احداث کارخانه نورد ورق و نورد سرد و گرم ورق و تیرآهن بال پهن
- احداث کارخانه تولید اکسیژن و گازهای صنعتی مورد نیاز خطوط ذوب مجتمع در دو فاز در مجموع به ظرفیت ۹۰ میلیون مترمکعب در سال
- احداث کارخانه تولید فروآلیاژ (فروسیلیس، فروسیلیکومنگنز و فرومنگنز) در دو فاز در مجموع به ظرفیت ۵۰ هزارتن در سال
- توسعه خط ریلی و اتصال به شبکه راه آهن سراسری

با شروع به کار این پروژه‌ها که به‌زودی کلنگ‌زنی آن انجام خواهد شد به جرأت می‌توان گفت که این واحد تولیدی تابع گروه مالی گردشگری به‌عنوان سردمدار و پیشرو در ایجاد طرح‌های توسعه‌ای کشور خواهد بود.

تندیس «مسئولیت اجتماعی» برای مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی

نخستین اجلاس سراسری مسئولیت‌پذیری اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای با حضور نمایندگان ۱۰۰ شرکت و سازمان دولتی و خصوصی از سراسر کشور در روز ۱۰ دی ۹۹ در تالار نور مرکز همایش‌های بین‌المللی دانشگاه الزهراء تهران با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد.

به گزارش صمت به نقل از روابط‌عمومی مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی، در این اجلاس، سازمان‌ها و شرکت‌های مختلف فعال و موفق در زمینه مسئولیت‌پذیری اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای از جمله مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی معرفی و لوح تقدیر و تندیس دبیرخانه دائمی مسئولیت اجتماعی به آنها اعطا شد.

گفتنی است لوح و تندیس مدیر مجتمع معادن سنگ آهن فلات مرکزی از دبیرخانه دائمی مسئولیت‌پذیری اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای از سوی علی میرابی، سرپرست روابط عمومی دریافت شد.

یک بام و دو هوای رفع موانع تولید در گیلان

استان گیلان ۲ هزار و ۹۵۰ واحد صنعتی فعال دارد که براساس اعلام مسئولان ارشد این استان، بازگشت واحدهای تولیدی و صنعتی به چرخه تولید و افزایش ظرفیت گیلان به‌عنوان اهداف راهبرد اقتصاد مقاومتی در دستور کار قرار گرفته و طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده قرار است ۱۱۰ طرح نیمه‌تمام صنعتی استان تا سال آینده به بهره‌برداری برسد.

استاندار گیلان در این‌باره با اشاره به هزار و ۵۰۰ واحد راکد تعطیل و نیمه‌فعال در سال ۹۷ در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، از بازگشت بیش از ۳۶۰ واحد نیمه‌فعال و راکد به چرخه تولید خبر داده بود. ارسلان زارع در حالی از پرداخت تسهیلات هزار و ۵۵۴ میلیارد تومانی به هزار و ۶۴۳ طرح در این استان خبر داده که معتقد است برخی از بانک‌های عامل و نهادهای اجرایی در روند اجرای طرح‌ها و پرداخت تسهیلات کم‌کاری کرده و کارت زرد خود را برای دادن اخطار به بانک‌ها از جیب خارج و تاکید می‌کند کم‌کاری هیچ بانک و نهاد اجرایی برای رونق تولید پذیرفتنی نیست. وی خواستار رسیدن واحدهای نیمه‌فعال به ظرفیت اسمی و واحدهای راکد به مرحله فعالیت شد و بر تسریع روند واگذاری واحدهای تملک شده ازسوی بانک‌ها در مدت ۳ ماه تاکید کرده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت گیلان در گفت‌وگو با مهر با اشاره به بازگشت ۴۱۷ واحد تولیدی راکد و تعطیل به چرخه تولید در سال گذشته، افزود: حدود ۳۰۰ واحد راکد و نیمه‌فعال نیز در بخش صنعت شناسایی شده‌اند که فعال‌سازی دست‌کم ۴۵ واحد برای امسال برنامه‌ریزی شده است. فرهاد دلق‌پوش با تاکید بر ضرورت تامین سرمایه در گردش برای مواد اولیه به واحدهای دارای نیاز مبرم برای خروج از بحران و ادامه تولید، گفت: یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، افزایش میزان بهره‌وری بخش خصوصی با اعطای تسهیلات مورد نیاز و سرمایه در گردش است. وی با اشاره به دو برابر شدن سرمایه‌گذاری صنعتی و همچنین صادرات در سال گذشته به پیش‌بینی ۳۰ میلیون دلاری این سازمان برای جایگزینی واردات در گیلان در راستای احیای واحدهای راکد و نیمه‌تمام اشاره و سهم اشتغال پایدار صنعتی گیلان را نسبت به سایر استان‌های کشور بیش از ۷.۳ اعلام کرد. دلق‌پوش ادامه داد: گیلان از نظر اشتغال صنعتی در رتبه دوازدهم و از نظر تعداد واحد صنعتی در رتبه نهم کشور قرار دارد. وی گفت: استان گیلان با وجود شرایط و ظرفیت‌های ویژه به لحاظ زیرساخت‌های ریلی، جاده‌ای، دریایی و هوایی و همچنین دسترسی به بازار ۴۰۰ میلیون نفری حاشیه خزر می‌تواند به‌عنوان پیشانی تحرک اقتصادی کشور باشد.

این‌درحالی است که به گفته فعالان اقتصادی بیش از ۱۰۰ واحد تولیدی کوچک و بزرگ از سوی بانک‌ها توقیف شده است.

گفتنی است بیش از ۳۰۰ واحد راکد و نیمه‌فعال صنعتی در استان گیلان وجود دارد.

وعده تنظیم بازار فولاد و سیمان

رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه نرخ مصالح ساختمانی نقش بسیاری در قیمت تمام‌شده مسکن دارد، گفت: قیمت فولاد و سیمان در بازار واقعی نیست و باید کاهش پیدا کند. به‌گزارش خانه ملت، محمدرضا رضایی‌کوچی رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: جهش تولید مسکن در مجلس مطرح‌شده و باید در ۴ سال آینده سالی یک میلیون واحد مسکونی بسازیم و به‌طور قطع نرخ مصالح ساختمانی نقش بسیاری در قیمت تمام‌شده مسکن دارد؛ بنابراین با توجه به افزایش قیمت مصالح از وزیر صنعت، معدن و تجارت خواستیم که به مجلس بیاید و توضیح دهد چرا در یک سال گذشته قیمت سیمان و فولاد افزایش یافته است. رئیس کمیسیون عمران مجلس تصریح کرد: به وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کردیم که باید در ابتدا نیازهای داخلی کشور به مصالح ساختمانی تأمین شود و اولویت داخل باشد سپس مازاد تولید به خارج از کشور صادر شود اما رزم‌حسینی پاسخ داد که من چنین اختیاری ندارم؛ از این‌رو مقرر شد مکاتبه‌ای برای افزایش اختیارات وزیر انجام شود. وزیر در پاسخ به مطالبات نمایندگان گفت که باید مصالح ساختمانی به بورس عرضه شده و قیمت در آنجا مشخص شود اما به نظر ما شرایط بورس عادی نیست و به همین دلیل این قیمت نمی‌تواند واقعی باشد. به‌عنوان مثال، قیمت قیر در طول چند ماه گذشته در هر تن ۲ میلیون تومان افزایش یافته و با اینکه قیمت اولیه قیر در کشور افزایش نیافته کاملا مشخص است که قیمت قیر در بورس به‌طور کاذب افزایش یافته است.

کاهش قیمت فولاد؛ وعده‌ای که محقق نشد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت در روزهای آغازین فعالیت خود در این وزارتخانه وعده کاهش قیمت فولاد را داد. وعده‌ای که نه‌تنها عملی نشد، بلکه شاهد رشد چشمگیر نرخ فروش این فلز در معاملات بورس کالا بودیم. در چنین شرایطی رزم‌حسینی بار دیگر وعده کاهش قیمت‌ها را داده است. متاسفانه یا خوشبختانه سیاست‌گذاران تعیین قیمت محصولات را جزو وظایف خود می‌دانند و گمان می‌برند با امضای بخشنامه و مصوبه از پس تنظیم بازار بر می‌آیند. درحالی که تجربه غیر از این را نشان داده است. قیمت فولاد مانند سایر فلزات از پارامترهای کلان اقتصادی کشور نشأت می‌گیرد. علاوه بر این، نرخ دلار و قیمت‌های جهانی نیز در تعیین نرخ این فلز به‌شدت موثر هستند. بدون تردید این متغیرها با امضای وزیر اصلاح نمی‌شوند. با این وجود، از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود عزم خود را برای بازگشت تعادل به این بازار جزم کنند؛ یعنی با تنظیم عرضه و کاهش تقاضای واسطه‌ها، مانع التهاب هرچه بیشتر در معاملات این محصول شوند. گفتنی است در این میان عده‌ای ازجمله نمایندگان مجلس شورای اسلامی اصرار دارند قیمت فولاد براساس هزینه تمام‌شده این محصول تعیین شود. درواقع این راهکار را زمینه‌ساز رفع چالش‌ها و کمبودهای این حوزه می‌دانند. با این وجود باید خاطرنشان کرد که از منظر اقتصادی این اقدام منطقی، علمی و عملیاتی به‌نظر نمی‌رسد، چراکه امکان ایجاد شکاف قیمتی میان هزینه تولید و قیمت فروش در دوران بی‌ثباتی اقتصادی وجود دارد. شکافی که به قاچاق کالا، رشد واسطه‌گری و رانت منجر می‌شود.

عکس: صمت

آشفتگی ادامه دارد

ابوذر انصاری، کارشناس بازار کالا در گفت‌وگو با صمت علت اصلی اجرایی نشدن وعده‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت برای کاهش قیمت فولاد در بازار داخلی را نادرست بودن این اهداف دانست و افزود: مگر شاخصه‌های اثرگذار بر قیمت را وزیر مشخص می‌کند که درنهایت قیمت را مشخص کند؟

وی افزود: قیمت فولاد از ۲ پارامتر اصلی نرخ دلار و قیمت این محصول در بازار جهانی نشات می‌گیرد؛ بدون تردید کنترل این شاخصه‌ها از توان و حیطه وظایف وزیر نیز خارج است؛ درنتیجه هر ادعایی مبنی بر کنترل قیمت‌ها و کاهش نرخ فولاد در بازار داخلی بی‌نتیجه می‌ماند.

رشد قیمت در بازار جهانی

این کارشناس بازار در ادامه علت اصلی رشد قیمت فولاد را در یک ماه اخیر رشد قیمت این محصول در بازار جهانی دانست و تاکید کرد: طبیعی است که هیچ مانعی در مسیر تاثیر رشد قیمت جهانی بر بازار داخلی وجود ندارد. درواقع هدف مشخص‌شده از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت اشتباه است. همین موضوع نیز موجب می‌شود شعار بدهند؛ شعارهایی که در عمل اجرایی نمی‌شود. این درحالی است که از وزیر صنعت، معدن و تجارت انتظار می‌رود نقش خود را در تنظیم بازار فولاد اجرایی کند.

افزایش عرضه و کاهش واسطه‌گری

انصاری گفت: در شرایط تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی و انحصار در عرضه و انتظارات تورمی در عوامل بنیادی اقتصاد کلان؛ برای آنکه عرضه‌کننده از عرضه امتناع نکند یا عرضه خود را به تاخیر نیندازد (الزام به رعایت کف عرضه) و تا آنجا که می‌شود مواد اولیه‌ای که باید در خط تولید استفاده شود به کالای تجاری و سرمایه‌ای و محملی برای سفته‌بازی و کسب سود بدل نشود (مدیریت تقاضا) وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولی عرضه‌کننده و تقاضاکنند باید به خوبی نقش خود را ایفا کند. در همین حال، انتظارات تورمی نیز زمینه رشد تقاضا برای خرید فولاد را به‌شدت افزایش داده است. تقاضایی که دیگر مصرفی نیست و با حضور دلالان و واسطه‌ها جان می‌گیرد. در چنین شرایطی از وزارتخانه انتظار می‌رود برای بهبود شرایط پیش‌رو زمینه افزایش عرضه و کاهش تقاضای واسطه‌گری را فراهم کند. یعنی می‌تواند با تنظیم کف عرضه قابل اجرا متناسب با میزان تولید واحدها و تقاضای بازار، به کنترل شرایط بپردازد. در همین حال تقاضای خرید را با بکارگیری سامانه بهین‌یاب، شفاف و واقعی کند. بدون تردید در چنین شرایطی قیمت‌ها متعادل می‌شوند.

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اظهارات نمایندگان مجلس شورای اسلامی و سایر سیاست‌گذاران مبنی بر تامین نیاز داخلی و سپس توجه به نیاز خارجی گفت: متاسفانه بسیاری از سیاست‌گذاران کشور با اصول علم اقتصاد آشنایی ندارند؛ درنتیجه در عملکرد خود با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شوند.

فروش خارج از بورس ممنوع

انصاری گفت: در گزارش ارائه‌شده از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تاکید شده که نمی‌توان صادرات را منوط به عرضه در بازار داخلی کرد، چراکه صادرات زمان‌بر است و به برنامه‌ریزی نیاز دارد. بنابراین راه‌حل درست این است که وزارت صنعت، معدن و تجارت نیاز بازار داخلی را مشخص و از واحدهای فولادی بخواهد این نیاز را تامین کنند. در همین حال، عرضه خارج از بورس را هم ممنوع کند؛ یعنی محصول یا باید از طریق مکانیسم بورس عرضه شود یا صادر شود. اما صادرات را به عرضه در بورس کالا منوط نکند، چراکه این مصوبه در عمل اجرایی نمی‌شود. فرقی هم نمی‌کند امضای چه شخصی پای آن باشد. انصاری در پاسخ به سوالی مبنی بر وابسته نکردن قیمت شمش عرضه شده در بورس کالا به قیمت ارز و نرخ فروش این محصول در بازار جهانی گفت: تجربه نشان داده سود تغییر در فرمول قیمت‌گذاری به جیب مصرف‌کننده نهایی نمی‌رود. کما اینکه در سال ۹۷ نیز برای یک بازه زمانی یک تا ۲ ماهه این تجربه اجرایی شد. بدین معنی که نرخ ارز را در بورس کالا برابر ۴۲۰۰ تومان اعلام کردند. هنوز با گذشت حدود ۲ سال، رانت ایجادشده درنتیجه این سیاست اشتباه موردبحث است.

در این میان، عده‌ای خواهان تعیین قیمت کالاها براساس نرخ تمام شده هستند و گره زدن بهای عرضه هر محصولی در بورس کالای کشور به نرخ‌های جهانی را عامل گرانی در بازار می‌دانند. اما براساس علم روز اقتصاد و تجربه بارها آزموده شده در کشور مسجل شده که حتی تعیین قیمت یک محصول براساس نرخ تمام‌شده نمی‌تواند باعث شود یک کالا با همان قیمت دستوری اعلامی به‌دست مصرف‌کننده نهایی برسد. چنین نحوه تصمیم‌گیری فقط فرصتی برای توزیع رانت و ایجاد ثروت بادآورده برای عده‌ای خاص به‌شمار می‌رود.

درواقع بهای واقعی هر محصولی، قیمتی است که بازار برای آن تعیین می‌کند و نه بهای تمام‌شده تولید کالای مورد نظر. این گزاره در بسیاری از کشورهای جهان به‌عنوان یک اصل پذیرفته شده و همچنان جدل بر سر آن در کشور ادامه دارد. به‌عنوان مثال، در حالی که همچنان برای تامین نهاده‌های دامی ارز ۴۲۰۰ تومانی اختصاص داده می‌شود اما قیمت هر کیلوگرم مرغ از کمتر از ۱۰ هزار تومان به ۳۰ هزار تومان رسید. مثال دیگر اختلاف بین قیمت مصوب و قیمت بازار آزاد لاستیک است. درواقع بهای این محصول براساس عوامل بنیادی و انتظارات تورمی جامعه بی‌توجه به حمایت‌های دولتی افزایش داشت. در این شرایط حتی اگر بهای پایه فولاد براساس ۵۰ درصد نرخ فوب یا بر مبنای قیمت تمام‌شده نیز تعیین شود، محصولی ارزان به‌دست مصرف‌کننده نهایی نمی‌رسد و فقط فرصتی به وجود می‌آید که عده‌ای محصول ارزان را از رینگ معاملاتی بورس کالا خریداری کرده و از این رانت توزیع شده ثروتی بادآورده کسب کنند و درنهایت نیز مصرف‌کننده نهایی باید کالای خود را با قیمت بازار آزاد خریداری کند. نمونه‌ای از این موضوع به‌طور مشخص در بازار فولاد کشور در سال ۹۷ تجربه شد. در این سال در حالی که بهای ارز در کشور افزایش یافته و از مرز ۱۰ هزار تومان عبور کرده بود، براساس دستور وزارت صنعت، معدن و تجارت بهای پایه شمش و محصولات فولادی در بورس کالا بر مبنای ارز ۴۲۰۰ تومانی تعیین شد. اگرچه در این مدت بهای فولاد در تابلوی بورس کنترل شد اما محصول ارزان به‌دست مصرف‌کننده نهایی نرسید و تنها فرصتی به‌وجود آمد تا عده‌ای به رانت بزرگی دست پیدا کنند. حال باید دید آیا به‌دنبال تکرار اشتباهات پیشین و نمایش ارزان‌فروشی هستیم یا از تجربه گذشته استفاده خواهیم کرد. قیمت‌گذاری‌ها به جیب مصرف‌کننده نهایی نخواهد رفت. درواقع با قیمت‌گذاری اشتباه تنها فضایی برای کسب سود و واسطه‌گری فراهم می‌شود و در همین حال تقاضایی غیرواقعی برای خرید شکل می‌گیرد.

ابوذر انصاری

حتی تعیین قیمت یک محصول بر اساس نرخ تمام‌شده نمی‌تواند باعث شود یک کالا با همان قیمت دستوری اعلامی به‌دست مصرف‌کننده نهایی برسد

این کارشناس بازار تاکید کرد: راهکار حذف دلار از روند قیمت‌گذاری را اشتباه دانست. هر ارزی در جهان وابسته به دلار است و هر کالایی، قیمت جهانی دارد که خود به دلار وابسته است؛ بنابراین چنین حذفی در عمل ممکن نیست.

تورم را جدی بگیرید

وی افزود: بنابراین تنها راه بهبود شرایط کنترل تورم است. هدف تورم در جهان بین ۲ تا ۳ درصد برآورد می‌شود. اگر تورم کنترل شود دیگر سفته‌بازی و واسطه‌گری نیز شکل نمی‌گیرد. با این وجود، گویی دولت گمان می‌کند عامل گرانی مسکن فولاد است. علت رشد قیمت خودرو فولاد است و... اما باید تاکید کرد رشد قیمت فولاد نیز از عواملی متاثر می‌شود که یکی از آنها انتظارات تورمی است. درنتیجه نباید با مقصر نشان دادن یک زنجیره تولید، مانعی در مسیر فعالیت آن ایجاد کرد.

انصاری در پایان خاطرنشان کرد: متاسفانه تنظیم بازار را به غلط با عنوان کاهش قیمت تعبیر می‌کنند. درحالی‌که منظور از تنظیم بازار برقراری تعادل میان عرضه و تقاضا متناسب با پارامترهای کلان اقتصادی است. با ارزان‌فروشی نمی‌توان قیمت‌ها را تنظیم کرد. قیمت‌ها در بازار هوشمند هستند و براساس متغیرهای کلان اقتصادی نوسان پیدا می‌کنند و نمی‌توان آنها را با دستور کنترل کرد.

سیاست‌های دلاری جواب نمی‌دهد

سیدعلی محمد ابویی‌مهریزی، نایب رئیس انجمن نوردکاران فولادی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: سیاست‌های قیمت‌گذاری فولاد در بورس کالا بر پایه نرخ دلار تبیین می‌شود. گویی خود متولیان امر نیز اعتقادی به پول ملی ندارند. وی افزود: نهاده‌های تولید شمش فولاد در قالب ریال تامین می‌شود اما این محصول با احتساب دلار به فروش می‌رسد. بدون تردید این سیاست ظلم به مردم است. وی افزود: نرخ ارز تحت‌تاثیر هر اتفاق سیاسی و کوچک‌ترین ناآرامی افزایش می‌یابد. حال چنانچه قرار باشد این رشد قیمت بر نرخ فروش محصولات در بازار داخلی اثرگذار باشد، بسیار اشتباه و به ضرر مصرف‌کننده نهایی خواهد بود.

سیاست‌های اشتباه التهاب‌زا هستند

نایب رئیس انجمن نوردکاران فولادی گفت: همین سیاست‌های اشتباه زمینه التهاب هرچه بیشتر در بازار فولاد را طی ماه‌های گذشته فراهم کرده است. بر همین اساس و با توجه به اعتراضاتی که به این سیاست‌ها انجام شد، دولت شیوه‌نامه‌ای را با هدف ساماندهی عرضه و تقاضا در زنجیره فولاد تنظیم و ارائه کرد. هرچند شاهدیم در مسیر اصلاح این شیوه‌نامه تبصره‌هایی اضافه می‌شود که کارایی آن را زیر سوال می‌برد. نایب رئیس انجمن نوردکاران فولادی در ادامه و در تبیین چالش‌های حاکم بر این زنجیره گفت: ماه گذشته حدود ۱۹۰ هزار تن ورق گرم فولادی در بورس کالا عرضه شد؛ این درحالی است که کف عرضه این محصول سال گذشته برابر ۲۷۰ هزار تن بود. مجموع ظرفیت تولید این محصول در کشور ۸.۵ میلیون تن برآورد می‌شود. اما در کل سال شاهدیم که حتی یک‌سوم این تولید نیز در بورس کالا عرضه نمی‌شود. یعنی باید اقرار کرد که سیاست‌های حاکم بر این زنجیره اشتباه است و همین موضوع نیز به رشد غیرقابل توجیه قیمت‌ها منجر می‌شود. متاسفانه راهکارهای مناسبی نیز در این شیوه‌نامه ارائه نشده است و درنتیجه نباید امید چندانی به بهبود شرایط داشته باشیم. کما اینکه از زمان اجرای آن تاکنون نیز شاهد هیچ اتفاق مثبتی در بازار نبوده‌ایم. درنتیجه به اعتقاد من شیوه‌نامه موردبحث از مسیر درست خارج شده و هیچ‌گاه در عمل موفق نمی‌شود. وی ارائه اختیارات قابل‌توجه به شرکت بورس کالای ایران را در این شیوه‌نامه اشتباه دانست و افزود: بورس کالا یک شرکت خصوصی است؛ درنتیجه اختیارات آن باید به اندازه سوابقش باشد. به‌ویژه که هیچ ناظری هم عملکرد آن را تحت نظر ندارد.

ضرورت تعیین سقف قیمت

ابویی یکی از اشتباهات بارز در این شیوه‌نامه را مشخص نکردن سقف قیمتی برای محصولات عرضه شده در بورس کالا دانست و گفت: براساس آمار، نرخ فروش فولاد صادراتی ایران به مراتب پایین‌تر از قیمت فروش این محصول در بازار جهانی است. به‌عنوان مثال، چنانچه شمش فولاد با قیمت ۵۵۰ دلار به‌ازای هر تن در بازار صادراتی معامله شود، نرخ فروش شمش ایران ۱۰ درصد پایین‌تر و برابر ۵۰۰ دلار برآورد می‌شود، چراکه ایران در شرایط تحریم قرار دارد و همین موضوع نیز هزینه‌های اضافی را به خریداران تحمیل می‌کند و از رغبت آنها را برای فعالیت مشترک با ما می‌کاهد. با این وجود شاهدیم که همان محصول با نرخ ۱۰ درصد بالاتر از قیمت‌های جهانی در بازار داخلی به فروش می‌رسد. این اختلاف قیمت منطقی و قابل توجیه نیست. ابویی راه‌حل رفع این چالش را تعیین سقف قیمتی برای یک محصول دانست و افزود: سقف قیمتی باید براساس نرخ جهانی تعیین شود. فروش یک محصول با قیمت بالاتر از نرخ جهانی در بازار داخلی معنی ندارد. وی در همین حال تاکید کرد: تعیین کف قیمتی برای فروش یک محصول تاثیری بر کنترل قیمت‌ها ندارد، چراکه تولیدکنندگان با مهندسی عرضه، زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم می‌کنند.

این فعال صنعت فولاد تاکید کرد: فولادسازان داخلی ترجیح می‌دهند محصولات خود را به جای عرضه در بازار داخلی صادر کنند، چراکه از معافیت‌ها مالیاتی و دیگر مشوق‌ها بهره‌مند می‌شوند. همین موضوع نیز التهابات این بازار را تشدید کرده است. نایب رئیس انجمن نوردکاران فولادی افزود: در این شیوه‌نامه مقرر شده محصول نهایی نیز در بورس کالا عرضه شود. بدین ترتیب خرید محصول نهایی برای مصرف‌کننده نهایی دشوار می‌شود و درنتیجه با اعتراض مردم روبه‌رو و در نهایت ملغی خواهد شد. ابویی در ادامه با اشاره به عرضه کامل محصولات بالادستی زنجیره فولاد در بورس کالا مطابق با این شیوه‌نامه گفت: هنوز این بند از شیوه‌نامه تعیین‌تکلیف نشده و گویی نیمه‌کاره مانده است. درنتیجه اتخاذ تصمیمی قطعی درباره این بند از شیوه‌نامه ضروری است. وی در ارزیابی صحبت‌های رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی مبنی بر اینکه اختیارات وزیر صنعت، معدن و تجارت را افزایش می‌دهیم تا بتواند زمینه افت قیمت فولاد را فراهم کند، گفت: بخش قابل‌توجهی از شرکت‌های فولادی که تصمیمات دولت را اجرایی نمی‌کنند، وابسته به دولت هستند. درنتیجه دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت بیش از هر نهاد دیگری توان اداره این شرایط را دارد. امید داریم سیاست‌گذاران در وزارت صنعت، معدن و تجارت بتوانند از امکانات خود استفاده و زمینه رفع چالش‌های موجود را برطرف کنند.

سیدعلی محمد ابویی‌مهریزی

سیاست‌های قیمت‌گذاری فولاد در بورس کالا بر پایه نرخ دلار تبیین می‌شود. گویی خود متولیان امر نیز اعتقادی به پول ملی ندارند

سخن پایانی

ازمجموع موارد یادشده این‌گونه برداشت می‌شود که برخلاف تصور سیاست‌گذاران کشور راه بازگشت تعادل به بازار سرکوب قیمت‌ها نیست. در همین حال نباید به تنظیم بازار به چشم ارزان‌فروشی نگاه کرد، بلکه باید تعادل میان عرضه و تقاضا را هدف گرفت و زمینه افزایش عرضه و کاهش واسطه‌گری را فراهم کرد.

نظرگاه

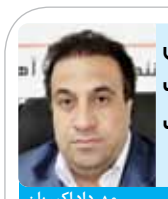
پیامد سیاست‌های اشتباه در بازار فولاد

رضا شهرستانی- عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران: هر زمان میان نرخ واقعی و قیمتی که مورد معامله قرار می‌گیرد به شکل دستوری اختلاف ایجاد شود، مسیر ایجاد رانت برای واسطه‌گران فراهم می‌شود. قیمت‌گذاری به شکل دستوری و کنترل بازار از این طریق، از جمله سیاست‌های اشتباه برای مدیریت بازار تلقی می‌شود. محصولات فولادی مانند سایر فلزات، یک نوع کامودیتی به‌شمار می‌روند که نرخ آن مبتنی بر قیمت‌های بین‌المللی است. تنها تفاوتی که میان برخی فلزات از جمله طلا و محصولات فولادی است مربوط به اختلاف هزینه مربوط به حمل و تعرفه‌های مربوط به صادرات و واردات این محصول است که اغلب کشورها روی آن وضع می‌کنند؛ بنابراین این موارد سبب اختلاف جرئی در نرخ‌های بین‌المللی می‌شود. در کشور ما نیز مبنای کشف نرخ با کسر ۵ تا ۱۰ درصد از قیمت‌های جهانی است و محصولات فولادی براساس این نرخ مورد مبادله قرار می‌گیرند. تولیدکنندگان محصولات فولادی در داخل کشور به تولید انبوه این محصولات می‌پردازند. شاید بتوان گفت تولیدات ما در این صنعت به میزانی است که در تولید شمش فولادی بافزون بر ۱۰ میلیون تن مازاد بر مصرف داخلی تولید داریم. در زمینه مقاطع طویل فولادی مانند میلگرد و مفتول، این میزان مازاد، ۲.۵ میلیون تن برآورد می‌شود که می‌توان آن را برای مقاصد صادراتی مورد بهره‌برداری قرار داد. البته دلیل اصلی محدودیت حجم صادرات مقاطع فولادی مربوط به کم کشش بودن بازار صادراتی مقاطع فولادی است. همچنین در حوزه صادرات محصولات تخت نیز امکان صادرات ۲ میلیون تن برای ما فراهم است. بنابراین در مجموع می‌توان گفت در زمینه صادرات محصولات فولادی حدود ۱۵ میلیون تن مازاد بر نیاز داخلی تولید داریم. به همین دلیل لازم است حدود ۵ تا ۱۰ درصد از قیمت‌های داخلی ارزان‌تر از نرخ‌های صادراتی باشد. اگر بخواهیم قیمت‌های جهانی محصولات فولادی را تا حدودی مورد بررسی قرار دهیم، یک تن شمش فولاد با نرخی بالاتر از ۵۵۰ دلار مورد معامله قرار می‌گیرد. قیمت اسلب در جهان بالای ۶۲۰ دلار است. همچنین میلگرد نرخی بالاتر از ۶۰۰ دلار و ورق فولادی با بهای ۷۰۰ دلار مورد معامله قرار می‌گیرد. اگر محاسبه‌ای ساده بین نرخ‌های جهانی با احتساب بهای دلار نیمایی انجام دهیم به وضوح مشخص می‌شود که رساندن دستوری بهای شمش به کانال قیمتی کمتر از ۱۰ هزار تومان نشدنی است، چراکه در آن صورت قیمت جهانی شمش باید در محدوده ۳۰۰ دلار باشد. این درحالی است که حتی بهای قراضه فولادی در بازارهای جهانی در محدوده قیمتی ۴۵۰ دلار نوسان می‌کند. حال سوال اینجاست که چطور می‌توان شمش فولادی را با نرخی در محدوده ۸ هزار تومان و محصولات فولادی را با نرخ ۱۰ هزار تومانی به بازار عرضه کنیم. پیش از ابلاغیه مربوط به شیوه‌نامه جدید بازار محصولات فولادی، انجمن فولاد پیشنهادی مطرح کرد که انتظار می‌رفت در صورت اجرای این پیشنهاد، اثرگذاری نوسان‌های خارجی بر نرخ‌های داخلی به میزان زیادی کاهش یابد. به طوری که در ابتدا قیمت پایه براساس ۷۵ درصد قیمت صادراتی محاسبه شود. در حالی که برای معاملات هفته‌های بعدی معادله کشف نرخ پایه بر مبنای ۸۵ درصد قیمت فروش هفته ماقبل محاسبه شود تا از این طریق شوک کمتری به بازار داخلی وارد شود. همچنین پس از آن به نرخ ۹۵ درصد قیمت فروش قبل برسد. زیرا انتظار داریم این رویکرد بتواند وابستگی بازار داخلی و معادله کشف نرخ پایه محصولات فولادی را به حداقل ممکن برساند. در صورتی که به‌راحتی این پیشنهاد با شیوه‌نامه فولادی جدید جایگزین شد، آن هم در شرایطی که ما به‌عنوان انجمن فولاد در جریان آن نبودیم. چنانچه مسئولان امر خواهان کاهش دستوری قیمت محصولات فولادی به زیر ۱۰ هزار تومان باشند، شاهد وقوع تجارب گذشته خواهیم بود. به‌طوری که رانتی گسترده برای بار دیگر در این صنعت توزیع می‌شود که تنها به جیب واسطه‌گران این بازار سرازیر خواهد شد و متضرر اصلی آن تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان واقعی خواهند بود. باید رویکردی تعادلی ایجاد شود تا مصرف داخلی اولویت شماره یک این صنعت باشد؛ یعنی به اندازه نیاز داخلی و آن هم حدود ۱۰ میلیون تن برآورد می‌شود، شمش فولادی تولیدی را برای عرضه در داخل کشور در نظر بگیریم. سپس مازاد آن را به مقاصد صادراتی اختصاص دهیم.

یادداشت

توجه به معادن کوچک در اولویت

مهرداد اکبریان
رئیس انجمن سنگ آهن ایران

در حال حاضر شرکت‌های بزرگ معدنی سنگ آهن چالش‌های خاص خود را در زمینه قیمت‌گذاری محصولات دارند؛ موضوعی که چندین ماه بحث روی آن انجام شد، اما در آخر نتیجه‌ای حاصل نشد. در شرایط فعلی، تنها مجموعه‌هایی که چرخه تولیدشان فراتر از سنگ آهن بوده و کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و حتی تولید شمش را در زنجیره تولید خود دارند، وضعیت ایده‌آلی داشته و می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند. اما در مقابل بقیه تولیدکنندگان که تنها یک محصول همچون سنگ آهن یا کنسانتره تولید می‌کنند، شرایط خوبی ندارند که آن هم ناشی از قیمت‌گذاری دستوری و مداخله‌های دولت و حمایت نادرست از یک بخش زنجیره است. با افزایش نرخ ارز و از سوی دیگر بالا رفتن نرخ مواد معدنی در بازار جهانی، انتظار می‌رفت تولیدکنندگان مواد معدنی از جمله سنگ آهن بتوانند محصولات خود را با نرخ مناسبی به فروش برسانند اما اکنون شرایط به‌گونه‌ای است که تولیدکننده کنسانتره می‌بیند صرفه اقتصادی وجود ندارد تا کوره‌های خود را برای تولید روشن کند.

کاهش قطعی تولید سنگ آهن

اگر در مدت باقیمانده سال، دولت این شرایط را ساماندهی کرده و به نفع اکثریت در زنجیره تولید سنگ آهن تا فولاد رای دهد، می‌توان به ادامه فعالیت معادن سنگ آهن و تولید محصولات از آن امید داشت؛ در غیر این صورت میزان تولید نسبت به سال گذشته به‌طور قطع کاهش می‌یابد. آمار نشان می‌دهد در برنامه‌ریزی‌های سال‌های گذشته مبنا بر این بوده که به‌واسطه ایجاد اتفاقات تاثیرگذار در زمینه افزایش میزان اکتشاف و تولید سنگ آهن، میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه در سال‌های اخیر افزایش یابد، در صورتی که شاهد اقدامی کاملا عکس بودیم.

کاهش ۳۴ درصدی سرمایه‌گذاری

سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشاف هرچند جزو سرمایه‌گذاری‌های پربازده محسوب می‌شد اما در سال‌های اخیر، با نواقص بی‌شماری همراه بود. همچنین در زمینه صنایع که روند رشد مناسبی را شاهد و نیازمند تجهیزات مدرن‌تر به‌خصوص در حوزه کنسانتره یا گندله‌سازی بودیم؛ به همین جهت، انتظار بر این بود که میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها در سال‌های اخیر افزایش پیدا کند. باوجود نیاز شدید این حوزه به ورود سرمایه‌گذاران جدید و البته افزایش میزان سرمایه‌گذاری، نه‌تنها شاهد افزایش میزان سرمایه‌گذاری نبودیم بلکه ۳۴ درصد کاهش سرمایه‌گذاری را نیز نسبت به سال‌های گذشته شاهد بودیم. این افت شدید در بازده فعالیت‌های کل زنجیره بسیار تاثیرگذار خواهد بود و به تمام حلقه‌های بعدی در سال‌های آتی صدمه و آسیب خواهد رساند. هم‌اکنون سنگ‌آهن و محصولات حاصل از آن در داخل کشور به‌صورت دستوری و معادل ضریبی از نرخ فولاد، نرخ‌گذاری می‌شود. در این بین کارکرد بورس کالا، در راستای خروج از قیمت‌گذاری دستوری و عرضه محصولات شرکت‌های این گروه در بورس می‌تواند راهگشا باشد، اما تا امروز نتیجه‌ای در بر نداشته است. مطابق فرمول قیمت‌گذاری فعلی مهم‌ترین عوامل موثر بر نرخ سنگ‌آهن نرخ شمش و دلار نیمایی خواهند بود. در نتیجه فرمول قیمت‌گذاری در سال‌های آتی می‌تواند هم به‌عنوان یک عیب و هم به‌عنوان یک ظرفیت در راستای افزایش نرخ‌ها و نزدیک‌تر شدن نرخ‌های فروش به نرخ‌های جهانی در نظر گرفته شود. در سال‌های گذشته ارقام بزرگی را از طریق ارزان‌خری بخش فولاد از دست داده‌ایم. اگر این عدد را در زمینه ماشین‌آلات اکتشاف سرمایه‌گذاری می‌کردیم شاید امروز با شرایط بهتری همراه بودیم. خواسته یا ناخواسته وقتی دولتمردان درباره معدن صحبت می‌کنند بیشتر جهت صحبت‌ها به سمت معادن بزرگ است و درباره شرایط روز آنها صحبت می‌کنند، این در حالی است که بخش خصوصی واقعی با مشکلات متفاوتی دست به گریبان است. در حقیقت این بخش مغفول مانده معادن، بخش کلانی را تشکیل می‌دهد. گاهی باتوجه به اظهارات برخی مسئولان این ابهام ایجاد می‌شود که معادن کوچک از ظرفیت‌های کلان برخوردار نیستند، در حالی که با حمایت از این معادن می‌توان به ظرفیت استخراج مناسبی رسید. در صورت ورود این معادن به بازار، موازنه بحث سنگ آهن را به نفع مواد معدنی بالا خواهد برد.

آزادسازی ۸۵۰ محدوده معدنی بلوکه هرمزگان

استاندار هرمزگان گفت: بیش از ۸۵۰ محدوده بلوکه معادن استان در راستای توسعه مناطق کمتر توسعه‌یافته و ایجاد اشتغال پایدار بهمن امسال آزادسازی می‌شود. به گزارش پایگاه خبری و تحلیلی «فلزات آنلاین»، فریدون همتی در نشست شورای‌عالی معادن استان اظهار کرد: در راستای اجرای مفاد بند ۲ دستورالعمل ایجاد وحدت رویه در فعال‌سازی معادن و محدوده‌های معدنی غیرفعال، محدوده‌های معدنی بلوکه براساس برنامه زمان‌بندی ابلاغی ۵ بهمن امسال آزاد می‌شوند و امکان ثبت برای سایر متقاضیان در سامانه کاداستر معادن میسر می‌شود. وی افزود: با فعال‌سازی ظرفیت معادن که در سال‌های قبل مغفول مانده، فصل جدیدی در تولید و اشتغال در هرمزگان شکل خواهد گرفت و مواد اولیه بسیاری از واحدهای تولیدی استان با استفاده از ظرفیت معدنی درون استان تامین می‌شود. استاندار هرمزگان بیان کرد: با برنامه‌ریزی‌ها و مطالعاتی که در دامنه وسیع پهنه‌های مختلف هرمزگان صورت گرفته، برخی محدوده‌های امیدوارکننده معدنی کشف و برخی از آنها وارد مرحله بهره‌برداری شده است. همتی ادامه داد: همچنین تا پایان امسال دو واحد بزرگ سنگ معدن برای نخستین بار در هرمزگان راه‌اندازی خواهد شد که می‌تواند سالانه ۲ میلیون تن کنسانتره سنگ‌آهن تولید کند. رئیس شورای‌عالی معادن هرمزگان همچنین از سلب صلاحیت ۲۷ معدن واگذار شده پس از اخطارهای لازم و برگزاری مزایده برای واگذاری این معادن خبر داد و عنوان کرد: در ۹ ماه نخست امسال، ۲۴ معدن راکد با سرمایه‌گذاری هزار و ۹۲۰ میلیارد ریال و اشتغالزایی برای ۳۱۰ نفر فعال شده است.

در گفت‌وگوی صمت با کارشناسان بررسی شد

مشکلات معادن مغفول مانده سنگ آهن

گروه معدن
editor@smtnews.ir

کارشناسان معتقدند در حال حاضر، استخراج سنگ آهن به‌دلیل حمایت از فولاد و با عنوان مبارزه با خام‌فروشی بسیار ضرر شده و حاصل این اتفاق چیزی جز کاهش تولید سنگ آهن در کشور نیست. باید در نظر داشت که برای تولید سنگ آهن به منابع مالی بسیاری احتیاج است. این منابع مالی می‌تواند از راه‌های مختلف و متعددی تامین شود، برای مثال می‌توان از طریق تسهیلات بانکی یا وام‌های دولتی بخشی از هزینه‌های تولید را تامین کرد؛ هرچند که برخی از کارشناسان معتقدند در حال حاضر، امکان تامین مالی از این منابع وجود ندارد. دومین راه تامین سرمایه موردنیاز، جذب سرمایه‌گذار خارجی است؛ راهی که به‌دلیل تحریم نمی‌توان روی آن حساب کرد. راه دیگر ارزآوری حاصل از صادرات است، یعنی کالای تولیدشده صادر و سود حاصل از صادرات صرف سرمایه‌گذاری جدید شود، این در حالی است که اکنون صادرات سنگ آهن با پرداخت عوارض ۲۵ درصدی انجام می‌شود و این درصد به‌معنای ۷۰ تا ۱۰۰ درصد سود است؛ بنابراین تولیدکننده سنگ آهن نمی‌تواند روی ارز حاصل از صادرات نیز حساب باز کرده و صادرات آن نیز اقتصادی نیست.

عکس: آیدا فریدی

عوارض ۲۵ درصدی صادرات به نفع فولادی‌ها

تولیدکنندگان سنگ آهن به نرخ فروش دستوری این ماده معدنی به شرکت‌های فولادی انتقاد داشته و دارند و برخی از فعالان سنگ معدن، عوارض ۲۵ درصدی صادرات را به نفع فولادی‌ها می‌دانند. در مقابل، مسئولان تولید فولاد نیز فعالان بخش سنگ آهن را به‌نوعی زیاده‌خواه می‌دانند. براساس آمار حدود ۴۳۴ معدن سنگ آهن در کشور وجود دارد که ۱۱ معدن بزرگ‌مقیاس هستند و الباقی کوچک و متوسط‌مقیاس. از حدود ۴۲۰ معدن کوچک و متوسط سنگ آهن، ۲۰۶ واحد در سال ۱۳۹۸ تعطیل شده‌اند. دلایل متعددی برای تعطیلی این معادن وجود دارد اما دلایل عمده که توسط انجمن تولیدکنندگان سنگ آهن و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تحلیل شده، به پایین بودن نرخ فروش سنگ آهن نسبت به قیمت‌های جهانی بازمی‌گردد.

کاهش ۷۰ درصدی صادرات

سجاد غرقی، عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن در گفت‌وگو با خبرنگار صمت، گفت: در کشور ما برای حمایت از صنعت فولاد، عوارض سنگین ۲۵ درصدی بر صادرات سنگ آهن بسته شده است. از طرفی هم، با نظام قیمت‌گذاری داخلی، فعالیت بسیاری از معادن دیگر اقتصادی نیست؛ بنابراین صادرات سنگ آهن، بیش از ۷۰ درصد کاهش پیدا کرده است. وی در ادامه اظهار کرد: برخی نیز بازار داخلی را جایگزین بازار صادراتی قلمداد می‌کنند، این درحالی است که در بازار داخلی، نرخ سنگ آهن تا ۵۰ درصد از قیمت‌های جهانی پایین‌تر است، زیرا قیمت‌ها به‌صورت دستوری و به نفع حلقه شمش فولاد، به‌عنوان مصرف‌کننده سنگ آهن اعلام می‌شود. غرقی توضیح داد: در حوزه معادن بزرگ سنگ‌آهن، سرمایه‌گذاران مشکل سوددهی دارند و در حوزه معادن کوچک، با تعطیلی معادن، فعالان این حوزه با زیان مواجه شده‌اند. در صورتی که این روند ادامه داشته باشد، میزان سرمایه‌گذاری در حوزه معادن سنگ‌آهن ناچیز و اندک خواهد شد. وی در ادامه خاطرنشان کرد: باید توجه داشت معادن کوچک با توجه به کوچک مقیاس بودن آسیب‌پذیرتر هستند. این معادن، ظرفیت تولید در حد ۱۲ تا ۱۵ میلیون تُن را دارند و در حال حاضر تنها با نصف ظرفیت فعالیت می‌کنند.

فروش شمش فولاد براساس نرخ جهانی

غرقی بیان کرد: شمش فولاد برمبنای نرخ جهانی صادر می‌شود و حتی وقتی شمش فولاد در بورس کالای ایران عرضه می‌شود تا ۱۲ درصد از نرخ فوب [قیمت عمده‌فروشی منطقه] نیز بالاتر است، پس نهاده‌هایش نیز باید با این نرخ رقابتی عرضه شوند، اما شاهدیم که نهاده‌های آن ۴۵ درصد ارزان‌تر از نرخ فوب فروخته می‌شوند. عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن بیان کرد: سنگ آهنی که خوراک کارخانه کنسانتره می‌شود دارای عیار ۵۰ است و سنگ با عیار ۶۵ درصد به‌طور مستقیم خوراک کوره می‌شود. سنگ آهن با عیار ۶۵ درصد، نادر است؛ پس در فرآیند قیمت‌گذاری قرار نمی‌گیرد. در بازارهای جهانی، سنگ آهن‌های رقابتی دارای عیار ۵۸ درصد، ۶۰ درصد و ۶۲ درصد هستند.

تعطیلی معادن سنگ آهن

غرقی در مورد اقدامات صورت گرفته در سال‌های اخیر، اعلام کرد: تصمیم‌گیری‌های نابجا برای بخش معدن به‌ویژه حوزه سنگ آهن باعث رخ دادن دو اتفاق شده است؛ نخست کاهش سرمایه‌گذاری در معدن و دوم تعطیلی معادن سنگ آهن. عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن بیان کرد: به‌دنبال وضع قوانین جدید برای جلوگیری از صادرات مواد معدنی همچون سنگ آهن برخی معادن فرصت فروش محصولات خود را از دست دادند، این در حالی است که بیشتر آنها نیز معادن سنگ‌آهن هماتیتی هستند که به‌طور عمده محصول آنها در بازار داخل خریداری ندارد. دولت در راستای ممنوعیت خام‌فروشی مواد معدنی، جلوی فروش این نوع سنگ‌آهن را نیز گرفته و این موضوع سبب شده معادن هماتیتی از مدار تولید خارج شوند.

رشد منفی سرمایه‌گذاری

غرقی با اشاره به آمارهای موجود در زمینه سرمایه‌گذاری در حوزه سنگ آهن و معدن مطرح کرد: در سال ۹۷، میزان رشد سرمایه‌گذاری منفی ۸۹ درصد بوده و در سال ۹۹ نیز روند به همین ترتیب خواهد بود. دلیل اصلی کاهش سرمایه‌گذاری، ارزان‌فروشی نهاده‌های سنگ آهن است؛ به‌طوری که کنسانتره و گندله براساس مکانیسم قیمت‌گذاری بین ۵۰ تا ۷۰ درصد ارزان‌تر از قیمت‌های واقعی به واحدهای شمش‌سازی فروخته می‌شود و همین دلیل اصلی زیان‌ده بودن واحدهای معدنی سنگ آهن در سال‌های اخیر است.

وی افزود: در حال حاضر کنسانتره با عیار ۶۲ درصد به نرخ ۱۷۷ دلار (سی‌اف‌آر چین) قیمت‌گذاری شد که اگر معادل‌سازی کرده و هزینه حمل دریایی را که حدود ۳۰ دلار است را کسر کنیم و دو دلار نیز هزینه بندری در نظر بگیریم و متوسط هزینه حمل را حدود ۱۰ دلار کم کنیم، نرخ سنگ آهن با عیار ۶۲ درصد در کشور باید ۱۳۵ دلار شود.

ارزان‌فروشی سنگ آهن

عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن در ادامه بیان کرد: در صورتی که ۱۳۵ دلار را بخواهیم با دلار ۲۵هزار و ۵۰۰ تومانی سامانه سنا در نظر بگیریم، نرخ سنگ آهن ۶۲ درصد در هر تن باید ۳ میلیون و ۴۴۰ هزار تومان شود. غرقی توضیح داد: طبق فرمول قیمت‌گذاری در کشور، نرخ سنگ آهن تعیین شده یک میلیون و ۱۴۸ هزار تومان در هر تن است؛ یعنی این کالا تنها با ۳۳ درصد نرخ واقعی خرید و فروش می‌شود؛ حدود ۶۷ درصد ارزان‌تر از قیمت‌های جهانی. این‌گونه قیمت‌گذاری نه‌تنها سرمایه‌های موجود را دچار خطر می‌کند، بلکه باعث می‌شود سرمایه جدید نیز وارد نشود.

وی افزود: اقدامات صورت گرفته برای حمایت از صنعت فولاد، در جهت و راستای تخریب سنگ آهن بوده است.

انحصاری شدن خرید سنگ آهن

عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن درباره دلیل وضع عوارض صادرات برای سنگ آهن، گفت: دلیل اصلی وضع این عوارض این بوده که شرکت فولاد بتواند به‌صورت انحصاری سنگ آهن مورد نیاز خود را خریداری کند.

وی تصریح کرد: شرکت ذوب‌آهن به‌جای ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان در هر تن، یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان برای خرید سنگ آهن هزینه می‌کند، به‌همین خاطر شرکت‌های سرمایه‌گذار در حوزه معدن ترجیح می‌دهند سنگ آهن خود را صادر کنند، اما در اثر فشار و لابی فولادی‌ها، عوارض صادرات غیراقتصادی می‌شود و نرخ‌گذاری‌ها نه براساس نرخ جهانی بلکه براساس منافع فولادسازان صورت می‌گیرد.

غرقی در ادامه خاطرنشان کرد: در این بازار هیچ سرمایه‌گذار داخلی و خارجی تمایلی به حضور و ورود ندارد و عملا سرمایه‌های جدید وارد نخواهد شد و سرمایه‌های قدیمی نیز به‌سرعت مستهلک می‌شود.

سیاست‌های انقباضی

عضو هیات مدیره انجمن سنگ آهن درباره سیاست‌های دولتی در زمینه قیمت‌گذاری گفت: سیاست‌های انقباضی در حوزه قیمت‌گذاری سنگ آهن از سال ۹۲ شروع شد و عوارض بالای صادراتی را از سال ۹۷ تعیین کردند که این دو عامل ضربات بدی به این حوزه زده است.

وی تصریح کرد: انجمن سنگ آهن ایران از طریق شیوه‌نامه و مکانیسم‌های دیگر سعی کرده نرخ‌گذاری‌ها را واقعی‌تر سازد اما اقداماتش تاثیری نداشته است.

غرقی اعلام کرد: با اینکه برخی کارشناسان معتقدند عرضه در بورس می‌تواند به واقعی‌سازی قیمت‌ها کمک کند، با بررسی اعضای هیات مدیره بورس، می‌توان مشاهده کرد که اعضای بورس و شرکت فولاد یکی هستند، به همین خاطر روی مساعدت بورس کالا نمی‌توان حساب کرد.

سجاد غرقی: با نظام قیمت‌گذاری داخلی، فعالیت بسیاری از معادن دیگر اقتصادی نیست

سرمایه‌گذاری مناسب در حوزه سنگ آهن

سید افشین حسینی، بازرس انجمن سنگ آهن ایران نیز در گفت‌وگو با صمت اعلام کرد: در اواخر سال ۸۷ با حضور کشور چین در بازار سنگ آهن ما رونق نسبی ایجاد شد. تا آن سال تعداد شرکت‌هایی که در این حوزه وارد شده بودند بسیار محدود بود، تا اینکه تقاضای قابل قبولی از سوی کشور چین برای خرید این محصول ایجاد شد. وی افزود: چین مجبور بود تمام بازارهای سنگ آهن را رصد کند و با اینکه کمتر از یک درصد نیازهای آنها، از طریق معادن ما تامین می‌شد، بخش بسیار چشمگیری از سرمایه‌های کشور به این سمت سوق داده شود و حتی برخی بانک‌ها نیز در این حوزه سرمایه‌گذاری کردند و بازار مناسبی در این حوزه شکل گرفت.

عوارض صادراتی

بازرس انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به اصلی‌ترین عنصری که انگیزه سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کند، گفت: اصلی‌ترین عامل سرمایه‌گذاری، سودآوری است؛ یعنی به نسبتی که سودآوری در صنعت وجود دارد، جلب سرمایه نیز با همان نسبت انجام می‌شود؛ البته بازگشت سرمایه نیز اهمیت دارد. حسینی افزود: در سال‌های اولیه سودآوری و بازگشت سرمایه به میزانی بود که شاهد جذب سرمایه‌گذار در حوزه سنگ آهن بودیم، اما در سال‌های اخیر، شاهدیم برخی سعی در شمارش سرمایه سرمایه‌گذار خصوصی دارند؛ به این معنی که علاوه بر مالیات، سهم صادراتی نیز از سرمایه‌گذار مطالبه می‌شود. وی افزود: اگر سرمایه‌گذاری با انجام اقداماتی سود بیشتری به‌دست آورد، نباید به بهانه‌های مختلف بیشتر از آنچه در قانون به‌عنوان مالیات وضع شده از سرمایه‌گذار طلب شود. این عامل موجب می‌شود انگیزه افراد برای سرمایه‌گذاری کاهش یابد و در این شرایط مسئله جلوگیری از خام‌فروشی بهانه‌ای بیش نیست.

موافق خروج منابع اولیه نیستیم

بازرس انجمن سنگ آهن ایران اعلام کرد: گروه سنگ آهن در این سال‌ها هیچ گاه موافق خروج منابع اولیه از کشور نبوده است. وقتی یک‌سویه به این صنعت نگاه کنیم، به این حوزه آسیب خواهیم زد. حسینی تاکید کرد: سیاست‌گذاران فرمول‌های اقتصادی را نمی‌شناسند و این تصمیمات موجب شده صنایع مختلف مدام ضرر بدهند، به این صورت که با فشار، عوارضی را تعیین می‌کنند که این اقدامات موجب شده، منابع جذب سرمایه از بین برود. وی افزود: توقع ما این است که در زمینه تعیین عوارض، نظر ما را نیز جویا شوند. در حقیقت ما ارزش افزوده ایجاد می‌کنیم. ما معدندار هستیم و مسئول ایجاد ظرفیت نیستیم.

بازار بدون رقابت معنا ندارد

بازرس انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به اینکه هیچ بازاری بدون رقابت پیشرفت نخواهد کرد، گفت: هیچ عقل سلیمی معتقد نیست که باید در تمام حوزه‌ها و زمینه‌ها به خودکفایی برسیم. اقتصاد دستوری محکوم به فناست. ما شعار توسعه می‌دهیم اما راه را اشتباه می‌رویم. وی افزود: هزینه‌ها براساس دلار است اما دوستان توقع دارند قیمت‌های فروش براساس ریال باشد. چنین خواسته‌ای معقول نیست و صرفه اقتصادی ندارد. به همین خاطر معادن سنگ آهن یکی پس از دیگری تعطیل شدند.

سید افشین حسینی: اصلی‌ترین عامل سرمایه‌گذاری، سودآوری است البته بازگشت سرمایه نیز اهمیت دارد

سخن پایانی...

بسیاری از کارشناسان معتقدند، سرمایه‌گذاری از محل سود حاصل از فروش داخل، تنها راه تامین سرمایه و اعتبار لازم برای توسعه معادن است، این در حالی است که در بازار داخل قیمت‌ها به‌صورت دستوری و برمبنای تقاضای واحدهای فولادی تعیین می‌شود؛ بنابراین حتی فروش داخلی نیز برای معادن سودده نیست. در نتیجه، شاهدیم سرمایه‌گذاری در بخش معدن به‌منفی ۸۴ درصد در سال ۹۷ کاهش پیدا کرده است.

نکته مهم دیگر در چشم‌انداز بلندمدت این صنعت برای سرمایه‌گذاری، پرداخت حق مالکانه و حق انتفاع پروانه بهره‌برداری از معادن و نکته بعدی نحوه قیمت‌گذاری محصولات در این صنعت است. گاهی اختلاف زیادی میان قیمت داخلی محصولات با نرخ‌های جهانی وجود دارد که موجب می‌شود، توازن و تعادلی در زنجیره سنگ آهن تا فولاد در زمینه تقسیم سود مشاهده نشود.

شورای رقابت مقصر اصلی گرانی‌های اخیر در بازار خودرو

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: شورای رقابت با قیمت‌گذاری جدید خودرو در پازلی که دیگران برای این شورا چیده‌اند، گام برداشته است. سیدجواد حسینی‌کیا در گفت‌وگو با خانه ملت با انتقاد از فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو از سوی شورای رقابت، گفت: در شرایطی که برنامه‌ریزی برای کاهش قیمت خودرو امری ضروری بوده و مسئولان امر برای تحقق این مهم باید زمینه را فراهم کنند، تصمیم شورای رقابت درباره فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو موجب التهاب بازار چهارچرخ‌ها شده است. وی افزود: با وجود نزولی شدن قیمت فولاد، نرخ ارز و بهای محصولات پتروشیمی، انتظار می‌رفت شورای رقابت قیمت خودرو در کارخانه را کاهش دهد تا مردم از ثبات بازار مطمئن شوند اما فرمول جدید مانند هشداری به سوداگران بود مبنی بر اینکه بازار خودرو ظرفیت التهاب‌آفرینی را دارد. در شرایطی که قیمت خودرو نزولی است اقدام شورای رقابت مبنی بر افزایش قیمت خودرو در کارخانه معنا ندارد. حسینی‌کیا با بیان اینکه شورای رقابت با قیمت‌گذاری جدید خودرو در پازلی که دیگران برای این شورا چیده‌اند، گام برداشته است، ادامه داد: التهابات بازار خودرو ممکن است به سایر بخش‌ها نیز تسری پیدا کند.

عضو کمیسیون صنایع و معادن با بیان اینکه امیدوارم با ورود سازمان بازرسی و قوه قضاییه با افرادی که در تصویب فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو کارشکنی کردند، برخورد جدی شود، تصریح کرد: از آنجا که قیمت خودرو سیر نزولی داشت اما با تصمیم شورای رقابت التهاب مجدد به بازار بازگشت و به نظر می‌رسد تعمدی در کار است.

عرضه خودرو به تقاضا نزدیک می‌شود

حضور شاهین در صنعت خودرو کشور باعث شده پیشرفت مناسبی در فرآیند تولید پدید آید و سطح کیفیت تولید اتاق خودروها در کشور ارتقا پیدا کند

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای سال برای عرضه خودرو و ساماندهی بازار و به‌اصطلاح کوتاه کردن دست دلالان و سوداگران بازار، توزیع خودرو را به روش قرعه‌کشی انجام می‌دهد.

به‌گزارش صمت قرعه‌کشی برای تحویل خودرو به دو روش پیش‌فروش عادی و فوق‌العاده با زمان تحویل به‌ترتیب یک ساله و کمتر از یک سال در حال انجام است.

نخستین ثبت‌نام پیش‌فروش فوق‌العاده در اردیبهشت امسال چند برابر ظرفیت بود اما در ادامه با وجود شرط‌هایی که وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین کرده بود به‌نظر می‌رسد عرضه به تقاضا در حال نزدیک شدن است. به‌طوری که قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه فروش و خدمات پس از فروش گروه خودروسازی سایپا اعلام کرد برای نخستین‌بار در پیش‌فروش اخیر سایپا ۲ محصول به‌دلیل تناسب تقاضا با عرضه بدون انجام قرعه‌کشی به مشتریان واگذار خواهد شد.

افزایش تولید و فروکش کردن التهاب بازار

افزایش تیراژ تولید و تزریق خودرو به بازار عطش تقاضا را در این بازار کاهش داده و سودجویان مبادرت به سرمایه‌گذاری در بازار محصولات مصرفی برای سود بیشتر نمی‌کنند.

سرمایه‌گذاری نقدینگی در بازار خودرو به‌دلیل تفاوت قیمت کارخانه و بازار بود که در این‌باره مجید باقری، قائم‌مقام مدیرعامل در حوزه فروش و خدمات پس از فروش گروه خودروسازی سایپا گفت: قیمت بخش عمده‌ای از محصولات گروه خودروسازی سایپا با حاشیه بازار تفاوت کمی دارد و این تفاوت کم به‌دلیل افزایش و استمرار عرضه محصولات بوده است.

به‌گزارش سایپانیوز، باقری افزود: در سایپا با وجود مشکلات جدی از جمله تحریم‌های بین‌المللی و شیوع ویروس کرونا، با همت همکاران، مولفه‌های جهش تولید محقق شده و روند ارائه محصولات مبین این موضوع است.

او ادامه داد: ایفای تعهدات معوق روند بسیار خوبی دارد و اکنون برای نخستین‌بار ۲ محصولی که جزو قرعه‌کشی بوده به‌دلیل تناسب تقاضا با عرضه، بدون انجام قرعه‌کشی به مشتریان واگذار خواهند شد.

افزایش رزرو شده‌ها

قائم‌مقام فروش گروه خودروسازی سایپا تشریح کرد: باتوجه به اینکه متقاضی برای دو محصول سایپا ۱۵۱ و نیسان تک‌سوز آپشنال کمتر از سهمیه در نظر گرفته شده بود، تمام ثبت‌نام‌کنندگان این دو محصول بدون قرعه‌کشی می‌توانند تکمیل وجه کنند.

او یادآور شد: در قرعه‌کشی‌های قبلی برخی از منتخبان به‌دلایل گوناگون از خرید خودرو انصراف می‌دادند و بر همین اساس مجوزی از کمیته خودرو اخذ کردیم تا بتوانیم رزرو منتخبان را به میزان ۲۰۰ درصد افزایش دهیم که این اقدام با هدف عدالت در توزیع و تلاش برای عرضه خودرو به مصرف‌کننده واقعی بوده است.

باقری ابراز امیدواری کرد: با استمرار روند مناسب تولید و تحقق جهش تولید، حذف واسطه‌گری و همچنین افزایش عرضه محصولات در آینده به سمتی برویم که افراد بتوانند مشابه این دو خودرو، بدون انجام قرعه‌کشی هر محصولی را که بخواهند خریداری کنند.

ارتقای فناوری تولید

یکی از موضوع‌ها در بحث تیراژ تولید تامین قطعات مورد نیاز است که در این‌باره با آغاز نهضت ساخت داخل و تعمیق داخلی‌سازی‌ها به‌نظر می‌رسد سال آینده باید شاهد تولید خودرو با ضرباهنگ بیشتر باشیم.

در کنار بومی‌سازی قطعات، ارتقای فناوری و رعایت مولفه‌های کیفی برای خودروهای جدید از دیگر دغدغه‌های خودروسازان و مشتریان آنهاست. از چند هفته پیش، گروه خودروسازی «سایپا» تولید «شاهین» را در کارخانه تهران خود آغاز کرده و به‌واسطه حضور این سدان جدید، فرآیندها و فناوری‌های جدیدی برای تولید خودرو در صنعت کشور تعریف شده است. درحال‌حاضر، فرآیند بدنه‌سازی شاهین با ورق‌هایی انجام می‌شود که تا چندی پیش، استفاده از این آلیاژها در صنعت خودرو کشور مرسوم نبوده است.

حضور ورق‌های جدید برای تولید بدنه و سازه شاسی باعث شده فرآیند پرسکاری و اتصال اجزای بدنه در شاهین نسبت به سایر محصولات تولیدی ارتقا پیدا کند.

با توجه به نوع آلیاژ استفاده شده در ورق‌های این خودرو، نقاط جوش شاهین متفاوت از سایر محصولات تولیدی در خودروسازان کشور است. همچنین زمان تولید یک بدنه و اتاق شاهین از مرحله پرسکاری تا اتصال اجزا به‌وسیله ربات‌ها و نیروی انسانی، به‌دلیل ساختار متفاوت این خودرو، بیشتر از سایر محصولات داخلی است؛ بنابراین در امر کیفی نیز سازه شاهین بالاتر از رقبا قرار می‌گیرد.

تضمین ایمنی خودرو

استفاده از فناوری تولید به‌روز و آلیاژهای جدید در شاهین باعث شده این محصول به‌عنوان ایمن‌ترین خودرو ملی شناخته شود و از سویی دیگر، بتواند از تست‌های تصادف ECE سربلند بیرون آید.

حضور شاهین در صنعت خودرو کشور باعث شده پیشرفت مناسبی در فرآیند تولید پدید آید و سطح کیفیت تولید اتاق خودروها در کشور ارتقا پیدا کند. امروز بدنه و اتاق سایپا شاهین به‌واسطه استفاده از ورق‌های آلیاژی متفاوت، به یکی از ارزشمندترین خودروها با بیشترین هزینه تولید در مرحله بدنه‌سازی تبدیل شده است.

گذراندن استانداردهای هشتادوپنج‌گانه

سایپا شاهین به‌عنوان یک سدان مدرن کلاس C در بازار کشور حضور دارد و توانسته استانداردهای هشتادوپنج‌گانه را با اعتبارنامه‌های ECE اخذ کند. این خودرو نخستین محصول ملی در کشور به‌شمار می‌رود که پلتفرم آن از سوی مهندسان ایرانی طراحی شده است.

درحال‌حاضر، شاهین به پیشرانه ۱.۵ لیتری توربو مجهز است و جعبه دنده ۵ سرعته دستی 5F18 توان آن را به چرخ‌های جلو منتقل می‌کند. حدود ۱۱۰ اسب بخار و ۱۶۵ نیوتن متر، قدرتی است که پیشرانه کم‌مصرف شاهین تولید می‌کند.

یکی از مزایای شاهین انتقال حداکثر گشتاور تولیدی در دور موتور پایین است که در رقبای این خودرو دیده نمی‌شود.

سانروف، استارت دکمه‌ای، چراغ روز، حسگر نور، سامانه پایش باد تایرها، آینه‌های تاشو برقی، نمایشگر لمسی، کنترل سیستم صوتی از روی فرمان، فرمان برقی، حسگر پارک و دوربین عقب، ترمزهای دیسکی جلو و عقب با ABS و EBD و BAS، سامانه مدیریت BCM، نمایشگر تعویض دنده GSI، رینگ آلومینیومی و... از جمله امکانات شاهین دنده‌ای است.

مجید باقری

امیدواریم با استمرار روند مناسب تولید و تحقق جهش تولید در آینده به سمتی برویم که افراد بدون انجام قرعه‌کشی خودرو خریداری کنند

مانع ترانزیت خودرو بین مناطق آزاد کدام شرط است؟

درخواست مناطق آزاد برای ترانزیت خودرو، در اجرا با ممانعت گمرک در این مناطق مواجه شده و در حالی از گمرک ایران خواسته‌اند تا گمرکات اجرایی را در جریان تفاهمنامه‌ای مبنی بر بدون مانع بودن این ترانزیت قرار دهند که به‌ظاهر مشکل اطلاع نداشتن از این تفاهمنامه مطرح نیست، بلکه ۴ شرط تعیین‌شده از سوی گمرک ایران است که با رعایت آن با نقل‌وانتقال خودرو بین مناطق براساس تفاهمنامه انجام‌شده موافقت خواهد شد، حال اینکه کدام شرط از ثبت‌سفارش تا انتقال خودرو لوکس و امریکایی رعایت نشده و مانع این جابه‌جایی کجاست، در ابهام قرار دارد.

به‌گزارش ایسنا، ابتدای آبان ۱۳۹۸ تفاهمنامه‌ای بین شورای‌عالی مناطق آزاد و پلیس راهور ناجا برای فراهم کردن تمهیداتی برای اجرای طرح‌های راهنمایی و رانندگی و بسترهای مدیریتی واحد و هماهنگ در مناطق آزاد منعقد شد که در چند بند آن نقل‌وانتقال خودرو بین مناطق و البته ورود موقت خودروها مورد توجه قرار گرفته است.

به‌استناد این تفاهمنامه درخواست‌هایی برای نقل‌وانتقال خودرو بین مناطق آزاد مطرح شده که ظاهرا در مواردی با ممانعت گمرکات اجرایی مواجه می‌شود.

این موضوعی مورد گلایه شورای‌عالی مناطق آزاد قرار گرفته و طی نامه‌ای به معاونت فنی گمرک ایران این‌گونه اعلام می‌شود که «به‌دنبال درخواست‌های انجام‌شده سازمان‌های مناطق برای ترانزیت خودرو بین مناطق با این موضوع موافقت و اقدام لازم انجام شود.»

اما اینکه موضوع تفاهمنامه برای ترانزیت خودرو بین مناطق آزاد چیست که شورای‌عالی مناطق آزاد و سازمان‌های مربوط بر آن تاکید دارند، با مروری بر توافق انجام‌شده بین پلیس راهور ناجا و شورای‌عالی مناطق آزاد مشخص می‌شود که در بند (۳) ماده «ب» آمده که «درباره نقل‌وانتقال خودروهای بین مناطق آزاد در صورت موافقت سازمان‌های متبوع با رعایت شرایط و ضوابط مرتبط با شماره‌گذاری اقدام لازم انجام شود.»

بر این اساس، احمد جمالی معاون اقتصادی شورای‌عالی مناطق آزاد به مهرداد جمال‌ارونقی معاون فنی گمرک ایران این‌گونه اعلام می‌کند که باوجود پیگیری‌های مستمر فعالان اقتصادی مناطق و اطلاع نداشتن گمرکات اجرایی از مفاد این صورتجلسه ضرورت دارد مفاد آن به تمام گمرکات مستقر اجرایی در مناطق هفت‌گانه آزاد به قید فوریت ابلاغ شود.

در حالی اعلام می‌شود که بی‌اطلاعی گمرکات اجرایی مانع از اجرای مفاد تفاهمنامه برای ترانزیت خودرو بین مناطق شده که پاسخ معاون فنی گمرک ایران نشان می‌دهد این‌گونه نیست، بلکه باید این ترانزیت براساس شرایط تعیین‌شده از سوی گمرک که در شهریور امسال ابلاغ‌شده انجام شود و در صورت رعایت این موارد بدون مانع است.

براین اساس، خودروهایی قابل نقل‌وانتقال بین مناطق آزاد هستند که قبلا در یکی از مناطق با رعایت مقررات مربوط وارد و در آن منطقه شماره‌گذاری شده باشد.

همچنین ارائه موافقت کتبی سازمان‌های مناطق آزاد مبدا و مقصد به گمرک مبدا ترانزیت الزامی است.

از سویی انتقال خودرو با برندهای لامبورگینی، فراری، پورشه، هامر، مازراتی و بوگاتی و همچنین سایر خودروهای دارای برند امریکایی، ساخت یا با مبدا امریکا امکان‌پذیر نیست.

همچنین تاکید شده ترانزیت خارجی سایر خودروها مشروط به ثبت‌سفارش به مقصد منطقه مورد نظر و با استعلام و کسب موافقت دفتر واردات شده است و ترانزیت خودروها باید روی وسایل نقلیه انجام شود.

یکی از مواردی که در این‌باره مطرح است به انتقال برندهای خودرو و به‌عبارتی خودروهای لوکس و امریکایی برمی‌گردد که ممنوعیت آن از سوی گمرک مورد تاکید قرار دارد درحالی‌که در تفاهمنامه بین شورای‌عالی مناطق آزاد و پلیس راهور ناجا به مدل خودرو اشاره‌ای نشده است.

با این حال، آخرین اظهارات معاون اقتصادی شورای‌عالی مناطق آزاد بر این تاکید دارد که باوجود مکاتبات انجام‌شده با گمرک ایران برای ترانزیت خودرو بین مناطق، نه شورا و نه مناطق هیچ درخواستی برای ترانزیت خودرو امریکایی بین مناطق آزاد نداشته‌اند و تاکنون درخواستی برای جابه‌جایی خودروهای امریکایی از یک منطقه به منطقه دیگر به دبیرخانه شورای‌عالی واصل نشده است.

به‌هر ترتیب، ظاهرا گمرکات اجرایی در جریان درخواست ترانزیت خودرو بین مناطق آزاد با مواردی مواجه بودند که با شرایط ابلاغی گمرک ایران برای ترانزیت خودروها بین مناطق مطابقت نداشته و مانع از انتقال شده‌اند، حال اینکه این ممانعت به‌دلیل نداشتن ثبت‌سفارش، خودرو لوکس یا امریکایی بودن یا چه مشکل دیگری وجود داشته، مشخص نیست و گمرک ایران باید درباره آن توضیح دهد.

جزئیات شخصی‌سازی بلیت مترو

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران درباره طرح شخصی‌سازی بلیت‌های مترو توضیحاتی را ارائه کرد.

فرنوش نوبخت در گفت‌وگو با ایسنا، درباره طرح شخصی‌سازی بلیت‌های مترو تهران با بیان اینکه تعداد زیادی بلیت بدون نام در اختیار مسافران مترو است، افزود: درست است که در سال‌های اخیر با روی کار آمدن بلیت ویژه دانش‌آموزان، دانشجویان و... فرآیند شخصی‌سازی بلیت‌ها آغاز شده اما هنوز تعداد زیادی از مسافران دائمی مترو از کارت‌های اعتباری مبلغ‌دار استفاده می‌کنند.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران با بیان اینکه کارت‌های مبلغ‌دار مسافران عمومی شخصی‌سازی شده نیست، افزود: با شخصی‌سازی کردن بلیت‌های مترو می‌توانیم مسافران وفادار مترو که به دفعات زیاد از مترو استفاده می‌کنند را پیدا کرده و در مناسبت و برنامه‌های گوناگون با آنها ارتباط برقرار کرد و در صورت امکان به آنها تخفیف بدهیم. نوبخت با بیان اینکه اگر بلیت‌های مترو شخصی‌سازی بودند می‌توانستیم در ایام پیک کرونا در شناسایی بیماران هم کمک کنیم، افزود: این طرح برای جلب مشارکت بیشتر مسافران وفادار است و می‌بینید که در بسیاری از فروشگاه‌ها و مراکز خرید نیز با شناسایی خریداران وفادار، به آنها تخفیف بیشتر می‌دهند.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران، گفت: کارشناسان مترو، شخصی‌سازی بلیت و تعیین فرآیند آن را در دستور کار قرار داده‌اند و امیدواریم بتوانیم هرچه سریع‌تر این مهم را محقق کنیم.

عرضه خودرو در بورس، قیمت را واقعی می‌کند

سخنگوی کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی گفت: با عرضه خودرو در بورس، این محصول با قیمت واقعی به فروش می‌رسد و منابع حاصل از مابه‌التفاوت قیمت هم صرف توسعه ناوگان حمل‌ونقل عمومی و افزایش تولید خواهد شد.

حجت‌اله فیروزی در گفت‌وگو با مهر درباره طرح تحول صنعت و بازار خودرو، اظهارکرد: کلیات طرح تحول صنعت و بازار خودرو در کمیسیون صنایع و معاد ن مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است. پیش‌بینی می‌کنیم تا پایان سال این طرح در مجلس تعیین‌تکلیف شود.وی ادامه داد: هدف اصلی طرح تحول صنعت و بازار خودرو، عرضه خودرو در بورس کالاست. با عرضه خودرو در بورس این محصول با قیمت واقعی به فروش خواهد رسید. در این صورت دیگر شاهد سوءاستفاده دلال‌ها و به وجود آمدن قیمت حاشیه بازار نخواهیم بود.

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه با عرضه خودرو در بورس شاهد افزایش کیفیت خودرو هم خواهیم بود، گفت: با عرضه خودرو در بورس، تعداد خودروهای تولیدی کشور هم افزایش می‌یابد، علاوه‌بر آن، شاهد افزایش کیفیت خودروهای تولیدی هم خواهیم بود. سرمایه‌های سرگردان موجود در بازار که گاهی در مسیر خرید و فروش طلا و ارز قرار می‌گیرد هم مدیریت می‌شود.

وی ادامه داد: از جمله مهم‌ترین اقداماتی که در راستای مدیریت بازار خودرو کشور باید انجام شود این است که با قیمت‌های حاشیه بازار خودرو مقابله شود. متاسفانه دلالان خودرو تولیدی کارخانه را به روش‌های مختلف خریداری کرده و در بازار آزاد با چندبرابر قیمت به‌فروش می‌رسانند. فیروزی تصریح کرد: دلیل این موضوع، مدل‌های ناکارآمد فعلی در عرضه خودرو است. خودرو باید به صورت شفاف و در اتاق شیشه‌ای بورس کالا آن هم با قیمت واقعی معامله شود.

نظرگاه

برای رفع آلودگی هوا تا ابد فرصت نداریم

محسن پیرهادی/ رئیس فراکسیون مدیریت شهری مجلس شورای اسلامی

کنترل آلودگی هوا به چالش مدیریتی نیمه دوم سال بدل شده است. به فصل سرما که می‌رسیم پدیده وارونگی عیان می‌کند که باز هم معضل همچون گذشته به قوت خود باقی است. درحالی‌که سال‌هاست این مسئله ریشه‌یابی شده و علل ظهور و بروز آن عیان است. با وجود مشخص بودن صورت‌مسئله اما گاه به عمل که می‌رسد با سهل‌انگاری‌های انجام‌شده هر بار گره‌ای تازه بر آن زده می‌شود و موضوع چنان جلوه می‌کند که گویی فاکتور جدیدی عامل شکل‌گیری آن شده و روایت داستان تغییر می‌کند. جدیدترین روایت از چرایی آلودگی هوای کلانشهرها، سوخت مازوت در نیروگاه‌ها و پالایشگاه‌هاست، روایتی که با کمی پرس‌وجو نادرستی آن اثبات یا دست‌کم بار اصلی اتهام از گردنش ساقط می‌شود. از چرایی طرح این فاکتور در تابع عوامل دخیل در آن که بگذریم، به این مهم می‌رسیم که قرار بود ۵ سال پیش و به‌دنبال ابلاغ سیاست‌های کلی نظام در حوزه محیط‌زیست ازسوی رهبر معظم انقلاب مسئله حل‌وفصل شود، اما مسئله نه‌تنها حل نشد که تنها ثمره آن تصویب قانون هوای پاک در سال ۹۶ شد و خروجی آن نشست‌های بی‌نتیجه‌ای که حتی از تفاهم بر سر معرفی عامل اصلی آلودگی هوای کلانشهرها عاجز مانده است.

بنا بر پژوهش‌های علمی انجام‌شده و به‌واسطه تجربه‌ام در عرصه مدیریت شهری، گواهی می‌دهم که آشکارترین عامل در بروز آلودگی هوا فرسودگی ناوگان حمل‌ونقل عمومی و عدم‌جایگزینی سوخت خودروهای دیزلی است.

امری که در الگوی مدیریتی کلانشهرهای جهان ثابت شده و آنها توانسته‌اند با ارتقای ناوگان حمل‌ونقل عمومی، افزایش حمل‌ونقل ریلی، گازسوز کردن خودروهای درون‌شهری و موتورسیکلت‌ها، استفاده از خودروهای هیبریدی، جایگزین سوخت شهری با سوخت‌های پاک و... از پس این معضل شهری برآیند یا حداقل آن را تحت کنترل در بیاورند.

در این میان اما ما باوجود شناسایی ریشه معضل از دریچه پژوهش‌های کارشناسانه داخلی و آگاهی به موفقیت الگوهای جهانی ترجیح داده‌ایم معضل را همچنان مسئله بحرانی نیمه دوم سال نگه داریم، چراکه باوجود شعارها و وعده‌های انتخاباتی هرگز این مهم در اولویت کاری قرار نگرفته است. در عوض سطح ورود به مسئله را به اقدامات اورژانسی در بزنگاه‌های حساس کاهش داده‌ایم، چنانکه هر زمان نفس شهروندان به‌شماره افتاده است با اقدامات اورژانسی مانند تعطیلی شهرهای آلوده، رافع مسئولیت از خود شده‌ایم. دریغ از اینکه پرداختن به معضل آلودگی هوا به‌عنوان یک مسئله ملی نیازمند عزم جدی است و اهتمام مدیریتی ویژه‌ای در همه ابعاد می‌طلبد. اهتمامی که در ۵ سال گذشته در نشست‌های مجریان قانون هوای پاک نه‌تنها هویدا نشده که برعکس به محل جدل نمایندگان ۲۰ نهاد مسئول در آن بدل شده آنچنان که هنوز که هنوز است، مانع اتفاق‌نظر بر سر معرفی عامل اصلی است. در بحث آلودگی هوا دولت، شهرداری و مجلس و دیگر نهادهای مستقیم و غیرمستقیم امر دخیل و تاثیرگذارند، تنها رویکردی که می‌تواند بن‌بست پیش آمده را بشکند، نشستن دغدغه‌مند نمایندگان آنها بر سر یک میز و رسیدن به ضرورت حل مسئله است تا پرونده این موضوع را به‌عنوان مسئله ملی یک‌بار برای همیشه ببندند.

پیچیده کردن معضلات و ساختن کلاف‌های سردرگم از آنها آفتی است که در حوزه‌های مدیریتی ناخواسته به آن دچار شده‌ایم، آن هم درحالی‌که مردم از ما به‌عنوان مسئول، توقع گشایش در امور و حل معضلات را دارند، باور کنیم مردم از جدل‌ها و تنازعات مدیریتی خسته شده‌اند و افزون شدن مشکلات و مسائل بر دوش آنها سنگینی می‌کند، در جایگاه رئیس فراکسیون مدیریت شهری مجلس شورای اسلامی وظیفه خود می‌دانم با ورود جدی به این مهم، حل معضل را با تمام توان پیگیری کنم.

پیشنهاد می‌کنم مسئولان دخیل در امر به میزبانی فراکسیون مدیریت شهری بر سر میز مشترک بنشینند و مسئولانه و مجدانه حل مسئله را تکلیف شرعی و ملی خود بدانند. ما برای حل موضوعات تا ابد فرصت نداریم، اولویت کار باید مطالبات ملی باشد، چشم و نگاه مردم به اقدامات و تعهد ما در خدمت به کشور و خدمت‌رسانی به آنهاست.

خبر

سود ۹۱۹ میلیارد تومانی در ۶ ماه سال ۹۹

مدیرعامل بیمه دی با اشاره به رشد ۷۷ درصدی فروش بیمه‌نامه ازسوی این شرکت در سال جاری، از سود ۹۱۹ میلیارد تومانی آن در ۶ ماه سال ۹۹ خبر داد.

به گزارش صمت، محمدرضا کشاورز در نشست خبری گفت: بیمه دی باتوجه به میزان سرمایه شرکت، به‌عنوان پربازده‌ترین شرکت بیمه‌ای شناخته شده؛ به‌طوری که در ۹ ماه اول امسال موفق شدیم نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۷۷درصدی فروش را تجربه کنیم.

مدیرعامل شرکت بیمه دی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: رسیدن توانگری بیمه دی به سطح یک، به‌دلیل پربازده‌ترین شرکت بودن در صنعت بیمه و نوآوری در محصولات جدید از جمله دستاوردهای این شرکت است.

کشاورز افزود: در حال حاضر سرمایه ثبت‌شده شرکت ۲۵۰ میلیارد تومان است که افزایش ۲۰۰ درصدی سرمایه شرکت از محل تجدید ارزیابی‌ها و آورده نقدی مدنظر ما است.

کشاورز بیان کرد: رقم بخش فروش در ۹ ماهه سال ۹۸ از ۴۰۰ میلیارد تومان، امسال به رقم ۷۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت که رشد ۷۷ درصدی داشته است.

وی همچنین تصریح کرد: سال گذشته رقم بخش خسارت ۲۲۰ میلیارد تومان بوده که امسال به رقم ۲۹۲ میلیارد تومان رسیده است.

همچنین در سال ۹۸ ضریب خسارت ۶۸ درصد بوده که امسال روند کاهشی خواهد داشت.

محمدرضا کشاورز درباره بازدهی شرکت در بورس گفت: شرکت «دستاورد» یک شرکت تخصصی فعال در بورس است و در ریزش‌های مرداد و شهریور بازار سرمایه نرخ سهام از نرخ تمام‌شده پایین‌تر نیامده و نگرانی بابت منابع سرمایه‌گذاری شرکت وجود ندارد.

او درباره سود شرکت افزود: در ۶ ماه نخست امسال، ۹۱۹ میلیارد تومان سود انباشته داشته‌ایم که این رقم به جز سود شرکت سرمایه‌گذاری فعال در بورس است و شرکت مذکور نیز ۳۰۶ میلیارد تومان سودآوری داشته است.

کشاورز خاطرنشان کرد: در ۹ ماه امسال بازدهی مناسبی از سرمایه‌گذاری داشتیم و ارزش روز سرمایه‌گذاری شرکت بیمه دی ۱۷۰۰ میلیارد تومان است که بازدهی ۱۳۸ درصدی داشته است.

مدیرعامل بیمه دی اظهار کرد: خرید دارایی ثابت از اقدامات مهم شرکت است، در حالی که در آغاز فعالیت شرکت، فقط ۷ ملک خریداری داشتیم که در حال حاضر این تعداد به ۴۲ ملک رسیده که پشتوانه خوبی برای شرکت شده و بخشی از افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی شکل می‌گیرد.

مدیرعامل بیمه دی گفت: بخشی از افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت و بخشی دیگر از محل ۲۲۵ میلیارد تومان سودی که در مجمع تقسیم شده، به‌عنوان آورده نقدی مدنظر قرار دارد.

کشاورز همچنین با اشاره به انتخاب شرکت بیمه دی برای چهارمین سال متوالی در مناقصه بیمه درمانی ایثارگران گفت: در حال‌حاضر یک میلیون و ۶۷۰ هزار نفر در این قرارداد تحت پوشش بیمه دی هستند.

وی یکی از دغدغه‌های اساسی قرارداد بیمه درمانی ایثارگران را تامین منابع مالی آن عنوان کرد و توضیح داد: در ۴ سال گذشته که بیمه دی این قرارداد را اجرایی کرده، گاهی دچار وقفه‌هایی در تامین منابع مالی این قرارداد شده، زیرا در اردیبهشت و خرداد امسال طلب بیمه دی به رقم بالایی رسیده بود.

وی تاکید کرد: در مجموع افزایش ۲۰۰ درصدی سرمایه شرکت از محل تجدید ارزیابی‌ها و آورده نقدی مدنظر است که رقم بسیار مناسبی است.

دریافت سود مازاد بر مصوبات تخلف است

دبیر کمیسیون حقوقی بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی با اشاره به دو رای دیوان عالی در جهت نظم‌بخشی به نظام بانکی کشور، گفت: بانک‌ها از توافق یا ستاندن سود مازاد از مصوبات بانک مرکزی از مشتریان بدهکار خودداری کنند و وجوه و اموال مردم را تصرف غیرمجاز نکنند و در کل حقوق قانونی و شرعی مشتریان خود را پاس دارند.

علی نظافتیان در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه یکی از گلایه‌های همیشگی مشتریان بانک‌ها آن است که در پرداخت تسهیلات نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی رعایت نمی‌شود، اظهار کرد: البته بانک‌ها و موسسات اعتباری در زمینه نرخ سود تسهیلات و اینکه هزینه تمام‌شده منابع تسهیلاتی بانک‌ها بیش از نرخ سودی است که بانک مرکزی اعلام می‌کند، توضیحات یا توجیهاتی دارند اما دیوان‌عالی کشور با صدور یک رای در مرداد امسال به منازعات در زمینه نرخ سود و مصوبات بانک مرکزی خاتمه داد.

وی افزود: خلاصه پیام این رای به شبکه بانکی کشور آن است که مصوبات بانکی مرکزی لازم‌الاجراست و نرخ سود تسهیلات را براساس مصوبات ابلاغ شده بانک مرکزی تعیین و به همان میزان از تسهیلات‌گیرنده سود دریافت کنید.

سود مازاد بر نرخ مصوب بانکی نیز باطل است؛ بنابراین، همکاران بانکی باید بیش از پیش در رعایت مصوبات بانک مرکزی اهتمام ورزند و از مردم سود مازاد بر مصوبات بانک مرکزی مطالبه نکنند.

با نگاهی به نرخ بهره و هزینه‌های اعتباری سیستم بانکی عنوان شد

«فکتورینگ» گامی به‌سوی توسعه

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

فکتورینگ (Factoring) یا همان تامین مالی مبتنی بر قرارداد یکی از سیستم‌هایی است که از دیرباز در نظام بانکی جهان (به‌ویژه کشورهای اروپای غربی) رایج بوده است. حتی کارشناسان اقتصادی بر این باورند که فکتورینگ یکی از دلایل جهش اقتصادی طی انقلاب صنعتی در اروپا بوده، چراکه با بکارگیری این روش برای ارائه تسهیلات و با در نظر گرفتن پیشرفت‌های علمی، طبقه متوسط در کشورهای غربی اروپا توانست در اواسط و اواخر قرن هجدهم میلادی به تاسیس واحدهای تولیدی کوچک و زودبازده مبادرت ورزد که همین مسئله نیز باعث اوج‌گیری توسعه اقتصادی جهان غرب شد. هرچند گفته می‌شود این شیوه ارائه تسهیلات نخستین بار در آلمان قرن چهاردهم و توسط یاکوب فوگر Jakob Fugger اجرا شده اما بریتانیایی‌ها در دهه‌های میانی قرن هجدهم توانستند با بهره گرفتن از این روش ریسک ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان و تجار را کاهش دهند. باوجود اینکه این سیستم از قرن‌ها پیش در کشورهای توسعه‌یافته رواج داشته، کماکان شاهد استفاده از آن در نظام بانکی کشورمان نیستیم. کارشناسان با انتقاد از نحوه ریسک‌سنجی پروژه‌ها توسط بانک‌ها و هزینه‌های نامشهود سرسام‌آور ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان، بر لزوم استفاده از این سیستم تاکید کرده‌اند. به اعتقاد این دسته از صاحب‌نظران فکتورینگ کاملا در راستای اصول و قواعد بانکداری است، چراکه می‌تواند نرخ بهره را به میزان قابل‌توجهی کاهش دهد و همچنین هزینه‌های نامشهود تسهیلات بانکی را از میان بردارد که همه این موارد از اهداف بانکداری بدون ربا هستند.

«فکتورینگ» چیست؟

فکتورینگ رسمی‌ترین و متداول‌ترین روش بانک‌ها برای «روان‌سازی» و نقد کردن مطالبات خود در بازار تجارت است.

روش این عملیات مالی بدین منوال است که بانک یا یک سازمان یا شرکت دیگری که خدمات فکتورینگ عرضه می‌کند، طلب‌های جاری روزانه یا هر واحد زمانی دیگر را با انعقاد قرارداد به شرکت می‌دهد تا ایشان طلب بانک را مسترد کرده و خود به‌جای طلبکار اولیه قرار گیرد.

این نوع پرداخت‌ها می‌توانند در همان روز قرارداد انجام بگیرند. شرکت فکتورینگ پس از اجرای قرارداد فروش دو وجه مستقل را از مبلغ کل کسر کرده و طلب بانک را می‌پردازد. کسری اول درصدی از کل مبلغ فروش است که به‌عنوان حق‌العمل محسوب می‌شود و کسری دوم مبلغی است که به‌عنوان گرو نگهداشته می‌شود تا معلوم شود بانک وظایف وعده‌ای و قانونی خود را به نحو احسن انجام داده است.

فکتورینگ به کاهش ریسک اعتباری می‌انجامد

> علی سعدوندی: اگر ریسک اعتباری را به صفر برسانیم و نرخ بهره پایه نیز تا حد صفر کاهش یابد، می‌توان گفت نرخ بهره برابر با هزینه پرداخت وام خواهد بود

علی سعدوندی، اقتصاددان با اشاره به بالا بودن نرخ سود سپرده بانکی به صمت گفت: نرخ بهره در کشور ما به‌طرز غیرطبیعی بسیار بالاست. البته گفته می‌شود نرخ بهره کمتر از نرخ تورم است و نسبت معقولی دارد اما این ادعای درستی نیست، چراکه نرخ بهره بانکی همیشه مشهود نیست و این مقدار نمی‌تواند بازار را به تعادل برساند. وی در ادامه افزود: در چنین شرایطی است که هزینه‌های غیربهره‌ای به تسهیلات‌گیرندگان تحمیل می‌شود، برای مثال می‌توان به فسادی که در سیستم بانکی و ارائه تسهیلات وجود دارد اشاره کرد یا مقدار غیرکافی وام‌ها نسبت به تقاضا نیز باعث می‌شود این فشارها تشدید شوند؛ بنابراین برای محاسبه نرخ بهره واقعی باید هزینه‌های نامحسوس را نیز در نظر گرفت، به همین دلیل است که متوجه بالا بودن بیش از اندازه نرخ بهره در اقتصاد ایران می‌شویم.

کنترل هزینه‌های نامشهود

سعدوندی با تاکید بر لزوم کاهش ریسک اعتباری در سیستم بانکی کشور با هدف کاهش هزینه‌های تسهیلات، عنوان کرد: برای کاهش هزینه‌های نامشهود باید ریسک‌های اعتباری را کاهش دهیم؛ به این معنا که اگر بتوانیم ریسک اعتباری را به سطح صفر برسانیم و نرخ بهره پایه نیز تا حد صفر کاهش یابد، نرخ بهره برابر با هزینه پرداخت وام خواهد بود. این هزینه پرداخت وام در کشورهای توسعه‌یافته به صفر نزدیک شده و حتی کمتر از یک درصد است؛ بنابراین از منظر علمی می‌توان به سمتی رفت که اقتصاد بدون بهره نیز محقق شود.

ریسک را چطور کاهش دهیم؟

این اقتصاددان بیان کرد: یکی از راه‌هایی که سیستم بانکی ما برای کاهش ریسک اعتباری در نظر گرفته، اخذ وثائق ملکی بوده که تقریبا در دوره مدرن منسوخ شده یا حداقل آن را به‌عنوان نخستین منبع بازپرداخت وام در نظر نمی‌گیرند. سعدوندی با توضیح درباره گزینه‌های جایگزین برای وثائق ملکی به صمت گفت: مهم‌ترین منبعی که می‌تواند برای کاهش ریسک مورد نظر سیستم‌های بانکی مدنظر قرار گیرد «جریان وجوه آتی پروژه» است؛ برای مثال همین که پروژه‌ای قوی برای اخذ تسهیلات مراجعه می‌کند کافی است بانک بدون نیاز به اخذ وثیقه اقدام به پرداخت تسهیلات کند و پروژه را به‌عنوان وثیقه نگه دارد. علاوه بر این وثایق غیرملکی دیگری نیز در اقتصاد وجود دارند که مبتنی بر قرارداد هستند و تحت عنوان «فکتورینگ» شناخته می‌شوند. این مورد در نظام اعتباری جهانی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار و جایگاه آن تثبیت‌شده است؛ حتی می‌توان گفت یکی از دلایل پیشرفت اقتصادهای بزرگ جهان همین مسئله است. این تحلیلگر اقتصادی فکتورینگ را عاملی برای سهولت پرداخت وام دانسته و افزود: در این سیستم افراد می‌توانند با ارائه قرارداد به سهولت وام دریافت کنند؛ برای مثال اگر شرکتی حساب‌های دریافتنی دارد می‌تواند این حساب‌ها را به‌عنوان وثیقه در اختیار بانک یا مرکز ارائه‌دهنده تسهیلات قرار دهد تا وام را دریافت کند. وی ادامه داد: همین مسئله باعث شده نرخ بهره در کشورهای توسعه‌یافته کاهش بسیار زیادی داشته باشد و حتی زیر یک درصد باشد؛ از همین رو است که معتقدم اگر مسئله فکتورینگ در ایران نیز حل شود جهش بسیار بزرگی به‌سوی کنترل نرخ تورم و توسعه بخش تولید اتفاق خواهد افتاد.

موانع چیست؟

سعدوندی با اشاره به موانع موجود در مسیر پیاده‌سازی فکتورینگ در اقتصاد، یادآور شد: حال باید از بانک مرکزی پرسید که موانع پیش پای اجرای این طرح چیست؟ مثلا می‌توان به مسئله اصلاح قانون چک اشاره کرد که حتی می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین پیشرفت‌های کشور در سال‌های اخیر بوده اما شاهد بودیم که اجرای آن بارها به تاخیر افتاد. فکتورینگ هم در همین راستا قرار می‌گیرد، چراکه می‌توان با بکارگیری این روش قدم‌های بلندی به سمت اقتصادی پویاتر برداشت.

وی در پایان رویکرد سازمان برنامه به این موضوع را نادرست دانسته و بیان کرد: اشکالات اساسی در کار سازمان برنامه وجود دارد که باعث ایجاد مشکلات عدیده‌ای برای اقتصاد کشور شده که مهم‌ترین آنها تورم است.

باید توجه داشت که یکی از دلایل اصلی تشدید نرخ تورم نکول مطالبات دولتی است که این مشکل نیز به نحوه عملکرد سازمان برنامه بازمی‌گردد. حال نگرانی سازمان برنامه از راه‌اندازی سیستم فکتورینگ این است که این نهاد مجبور به رعایت تعهدات خود شود. به‌اعتقاد من اگر سازمان برنامه نگاهش به این سیستم را تغییر دهد، مهم‌ترین مانع اجرای فکتورینگ در کشور نیز از میان برداشته می‌شود.

> حجت‌الله فرزانی: سیستم فکتورینگ می‌تواند تامین سرمایه برای تولیدکنندگان و بازرگانان را تسهیل کند، در نتیجه با استفاده از این سیستم بخش تولید و تجارت هم تقویت می‌شود

در راستای اصول بانکداری اسلامی است

حجت الله فرزانی، کارشناس امور بانکی با اشاره به استفاده سیستم‌های اقتصادی جهان از فکتورینگ به صمت گفت: خرید اوراق تجاری بازرگانان در تمام دنیا مرسوم است؛ به‌گونه‌ای که شرکت‌های تامین مالی، موسسات مالی و اعتباری و بانک‌ها به این امر مبادرت می‌ورزند.

وی در ادامه افزود: این مسئله می‌تواند تامین سرمایه برای تولیدکنندگان و بازرگانان را تسهیل کند و در نتیجه می‌توان با استفاده از این سیستم بخش تولید و تجارت را تقویت کرد.

بانکداری بدون ربا

فرزانی با هم‌راستا دانستن مسئله فکتورینگ با اصول و قواعد بانکداری اسلامی، عنوان کرد: بانکداری بدون ربا که پیش‌زمینه‌ای برای بانکداری اسلامی است بر حذف ربا از سیستم بانکی کشور تمرکز دارد. در بحث فکتورینگ هم بانک‌ها می‌توانند باتوجه به عقود اسلامی و برپایه معاملات حقیقی ورود کرده و تامین مالی را انجام دهند تا نیاز متقاضی را برطرف کنند.

این مسئله به‌دلیل در برگرفتن اسناد و مدارک مربوط به یک تجارت یا تولیدی و همچنین حساب‌های دریافتنی می‌تواند در بانکداری بدون ربا تاثیرگذار باشد، زیرا بر پایه یک معامله حقیقی انجام شده و مشکلی که مبادلات بر پایه ربا دارد را شامل نمی‌شود.

وی در پایان ابراز کرد: به دلایل یادشده است که گفته می‌شود فکتورینگ می‌تواند باعث تحقق اهداف سیستم بانکداری اسلامی نیز شود و همچنین می‌تواند منابع موردنیاز واحدهای تولیدی و تجار را با هزینه بسیار کمتر تامین کند.

سخن پایانی...

کارشناسان معتقدند استفاده از سیستم فکتورینگ می‌تواند منجر به کاهش قابل‌توجه فساد در کشور شود، چراکه امضاهای طلایی و رانت در سیستم بانکی کشور را از میان برمی‌دارد و باعث می‌شود متقاضیان مستقیما و بدون متحمل شدن هزینه‌های پنهان، سرمایه موردنیاز خود را از بانک‌ها و موسسات مالی دریافت کنند. با این وجود انتظار می‌رود بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه در قالب طرحی مشترک هرچه زودتر برای اجرای این طرح در کشور اقدام کنند. البته بسیاری بر این باورند که اصلاح قانون چک یکی از برنامه‌هایی است که می‌تواند زمینه را برای پیاده‌سازی سیستم فکتورینگ در کشور فراهم کند و اجرای آن اتفاق فرخنده‌ای است، اما باتوجه به وضعیت نامناسب بخش تولید در کشور این روزها بیش از هر زمان دیگری نیاز به کاهش موانع بروکراتیک برای تامین مالی واحدهای تولیدی احساس می‌شود که فکتورینگ می‌تواند این مانع را تا حد بسیار زیادی از میان بردارد.

باجه خبر

تسهیلات ودیعه مسکن بانک آینده

باتوجه به اجرای مصوبه‌های ستاد اقتصادی دولت و ستاد ملی مقابله با کرونا و بخشنامه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سال جاری، بانک آینده به‌منظور همکاری و هماهنگی لازم برای تسریع در اعطای این تسهیلات، بیش از ۳۹۸۰ تسهیلات کمک‌ودیعه مسکن، پرداخت کرد. بانک آینده تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۹/۲۹، ۸۸۴۵ فقره تسهیلات به ارزش بیش از ۲۴۲۰ میلیارد ریال معرفی شده فعال به بانک را در دستور کار خود دارد. گفتنی است از ۸۸۴۵ فقره تسهیلات معرفی شده به بانک آینده، بیش از ۳۹۸۲ فقره، تسهیلات خود را دریافت کردند که ارزش کل پرداختی این تسهیلات، حدود مبلغ ۱۰۰۹۸ میلیارد ریال است.

جشنواره بیمه‌های زندگی بیمه حکمت

در راستای گسترش فرهنگ بیمه‌ای و توسعه بیمه‌های زندگی در جامعه، جشنواره فروش بیمه‌های زندگی بیمه حکمت از ۱۵ دی تا ۱۵ اسفند با اعمال تخفیفات ویژه برگزار می‌شود. به گزارش روابط عمومی بیمه حکمت، در جشنواره مذکور در حوزه سهامداری و غیرسهامداری تخفیفات ویژه‌ای برای مشتریان بیمه حکمت مدنظر قرار گرفته که با خرید بیمه‌های زندگی بیمه حکمت، مشتریان می‌توانند از شرایط تخفیفی آن بهره‌مند شوند. این شرایط تخفیفی در حوزه سهامداری عبارتند از تخفیف ۵۰ درصدی در هزینه‌های بیمه‌گری و اداری، تخفیف ۱۰ درصدی در نرخ حق‌بیمه فوت و ۵۰ درصدی در نرخ پوشش‌های حادثه، نقص عضو و هزینه پزشکی ناشی از بیمه‌نامه که این تخفیف‌ها موجب افزایش قابل‌توجه مبلغ پس‌انداز این بیمه‌نامه خواهد شد.

رشد اعطای تسهیلات بانک توسعه صادرات

معاون اداره کل صادرات کالای بانک توسعه صادرات ایران اعلام کرد: از کل تسهیلات سرمایه در گردش اعطایی بانک توسعه صادرات ایران، ۵۰ درصد به بخش صنعت و معدن، ۳۵ درصد به بخش محصولات نفتی و پتروشیمی و مابقی به بخش کشاورزی و سایر خدمات تخصیص یافته است. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه صادرات ایران طاهره نورسته یادآور شد: سقف پرداخت تسهیلات تابعی از نتایج حاصل از فرآیند اعتبارسنجی متقاضی است که براساس عملکرد مالی و کیفی سنوات گذشته شرکت، سقف مانده تسهیلات سرمایه در گردش نزد سیستم بانکی به حداکثر ۹۰ درصد فروش، مطابق با آخرین بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران محاسبه می‌شود.

انتصاب مدیر جدید روابط عمومی بانک گردشگری

با صدور حکمی ازسوی مرتضی خامی، مدیرعامل بانک گردشگری، رضا لیاقت‌ورز به سمت مدیر امور روابط عمومی و تبلیغات بانک گردشگری منصوب شد. به گزارش روابط عمومی بانک گردشگری، لیاقت‌ورز دانش‌آموخته رشته علوم ارتباطات است و تحصیلات خود را تا مقطع دکتری ادامه داده است. وی سابقه حدود ۱۷ سال فعالیت در حوزه‌های روابط عمومی، رسانه‌ای و فرهنگی را دارد که از جمله آن می‌توان به همکاری، مشاوره و مجری طرح با مجموعه‌هایی نظیر شرکت ملی نفت ایران، سازمان صداوسیما، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، شهرداری تهران، گروه خودروسازی سایپا، روزنامه همشهری و... اشاره کرد.

بانک سینا در مسیر پیشرفت

مدیرعامل بانک سینا در آیین افتتاح شعبه کیش با تاکید بر لزوم تلاش همکاران در جهت تامین نیازهای بانکی مشتریان گفت: بانک سینا به پشتوانه همت و تلاش همکاران و حمایت مشتریان عزیز در مسیر پیشرفت و تعالی قرار دارد.

ایمانی با بیان آنکه بانک سینا ارائه خدمات به‌روز و کاربردی را در دستور کار دارد، خاطرنشان کرد: باتوجه به رویکرد امروز جامعه در استفاده از خدمات غیرحضوری به‌ویژه با گسترش بیماری کرونا، این بانک تمرکز بر نوآوری و توسعه خدمات الکترونیک را مدنظر قرار داده و با ارائه محصولات و خدمات رقابتی سعی دارد در جهت تامین رضایتمندی بیش از پیش مشتریان گام بردارد.

زیاندیدگان اصلی مداخلات بورسی دولت

دبیرکل پیشین بورس اوراق بهادار تهران بر این باور است که نتیجه سلب امکان رقابت از تولیدکنندگان و شرکت‌ها از طریق مداخلات دستوری، کاهش حاشیه سود شرکت‌هاست که موجب می‌شود مردم به‌عنوان سهامداران شرکت‌ها، زیاندیدگان اصلی باشند.

حسین عبده‌تبریزی در گفت‌وگو با ایسنا، با تاکید بر اینکه ورود مستقیم دولت به مداخلات قیمتی، نمی‌تواند کاهش قیمت‌ها و ارزانی کالا را برای مصرف‌کننده به ارمغان آورد، توضیح داد: برای روشن شدن این جریان چگونگی معاملات را مرور کنیم. به گفته این تحلیلگر، از آنجا که طی یک سال اخیر، فضای عمومی برای حضور در بورس بالا رفته و تعداد سهامداران حقیقی و خرد نیز در بورس افزایش یافته، پس بخشی از این زیاندیدگان هم همان سهامداران خرد و مردمی هستند که اندک سرمایه خود را برای کسب سودی بهتر به بورس آورده‌اند. اما این اتفاق، فقط یک جنبه ندارد و از محل قیمت‌هایی که در بازار سیاه شکل می‌گیرد نیز مردم دچار زیان می‌شوند. به‌عبارت ساده‌تر، وقتی قیمت‌ها در بورس از حالت منطقی کمتر است، محصولات در بازار آزاد با قیمت‌هایی بالا به فروش می‌رسد؛ بنابراین، هدف دولت برای حمایت از مصرف‌کننده هم محقق نمی‌شود و منافع این قیمت‌گذاری‌های دستوری در حلقه‌های میانی تولید به گروهی افراد خاص که اغلب از آنها، به‌عنوان واسطه‌های ویژه‌خوار یاد می‌شود، تعلق می‌گیرد. بر این اساس، مصرف‌کننده ناگزیر است محصولات موردنظر خود را با قیمت‌های بالا و بدون هیچ حمایت قیمتی خریداری کند.

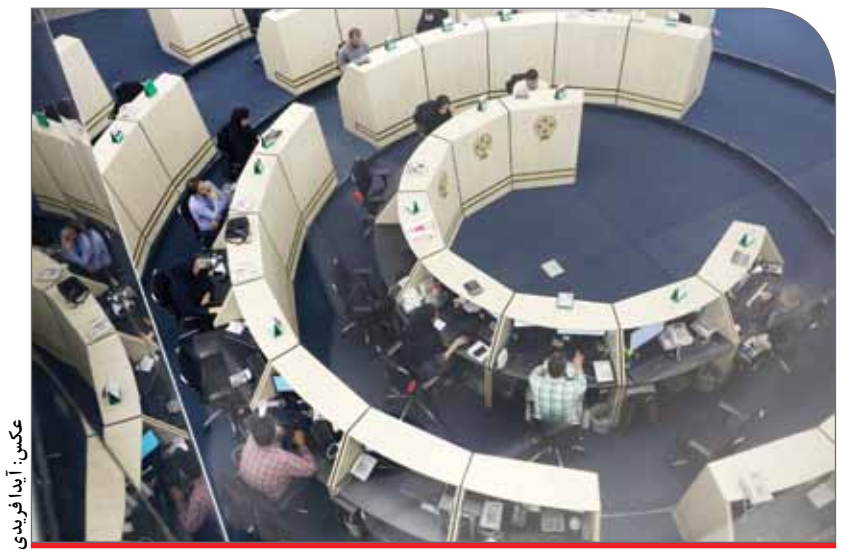
در بررسی عواقب نابسامانی‌های اخیر در بازار سهام عنوان شد

پول حقیقی در آستانه خداحافظی با بورس

کارشناسان بر این باورند که بورس تهران روزهای باثبات و متعادلی را پشت‌سر نمی‌گذارد، به ادعای این دسته از صاحب‌نظران وضعیت غیرعادی است و مسیر معاملات به‌گونه‌ای است که نگرانی‌های زیادی را در بین سهامداران تازه‌وارد و باتجربه ایجاد کرده است. برخی از این تحلیلگران معتقدند خروج پول حقیقی در روزهای اخیر که در پی ریزش‌های مداوم بازار انجام شده، نشانه نامتعادل بودن بورس است و همین مسئله می‌تواند سیگنال روشنی برای خارج کردن پول از بازار باشد. اما این نظر مخالفان زیادی دارد که با مقطعی دانستن ورود و خروج‌های حقیقی و حقوقی بر این باورند که این شرایط در بازار سهام طبیعی است و با یک شوک مثبت باز هم شاهد ورود نقدینگی به بورس خواهیم بود.

اما دسته دیگری از تحلیلگران معتقدند دلیل تداوم ریزش‌های اخیر شاخص کل بورس تهران، خروج پول حقیقی و حقوقی از بازار نیست و برای درک این وضعیت نابسامان باید به نحوه عملکرد بازارگردان‌ها و نوسان‌گیری آنها دقت کرد.

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

تداوم خروج پول حقیقی

با بررسی بورس در نخستین روزهای این هفته می‌توان دریافت که روند خروج حقیقی‌ها از بورس چه میزان بوده است، چراکه در نخستین روز هفته برای ششمین روز پیاپی شاهد خروج پول حقیقی از بورس بودیم. روز شنبه هزار و ۷۸۳ میلیارد تومان پول حقیقی از بورس خارج شد که بالاترین رقم در ۱۲ روز کاری گذشته از ۲۵ آذر تاکنون است. ارزش پول‌های حقیقی خروجی روز شنبه نسبت به روز کاری قبل افزایش ۶۸ درصدی داشت. همچنین آخرین‌بار که ۶ روز پیاپی معاملات بورس با خروج پول حقیقی همراه بوده به ۱۰ هفته پیش یعنی هفته اول آبان برمی‌گردد.

خروج پول ملاک خوبی برای سنجش بازار نیست

امید پورمحمود، کارشناس و فعال بازار سهام با بی‌ارتباط دانستن ریزش بازار با خروج پول از بازار، به صمت گفت: خروج پول به خودی خود معنای خاصی ندارد، هرچند بسیاری دائم در حال محاسبه خروج و ورود پول از بازار هستند اما در مجموع این مسئله نمی‌تواند نشانگر روند ریزشی یا رشد بازار نمی‌تواند باشد.

وی در ادامه افزود: ما در بازار هم خروج حقیقی داریم و هم حقوقی اما کسی از خروج حقوقی‌ها صحبت نمی‌کند، اغلب تحلیل‌ها با توجه به مسیر حرکتی پول حقیقی‌ها انجام می‌شود.

پورمحمود با تاکید بر دوطرفه بودن مسیر حرکت پول در بازار، عنوان کرد: در این بحث باید توجه داشت که خروج حقیقی به معنای ورود حقوقی است و برعکس! به این معنا که وقتی حقیقی‌ها در صف فروش هستند، حقوقی‌ها به صف خرید وارد می‌شوند اما باید توجه داشت که ورود حقوقی به بازار نمی‌تواند نشانگر وضعیت خوب سهم باشد، چراکه ممکن است حقوقی با انگیزه نوسان‌گیری در صف خرید ایستاده باشد.

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به نحوه رفتار سهامداران حقوقی در بازار سهام پس از یک دوره ریزشی، به صمت گفت: با توجه به این نکته می‌توان گفت اگر سهمی خروج پول حقیقی را داشت، می‌توان امیدوار بود که پس از چند روز حقوقی‌ها وارد شده و همان سهم را از منفی خارج و سهم را به اصطلاح جمع می‌کنند؛ بنابراین نمی‌توان بدون بررسی اعداد و ارقام هر دو حالت (ورود و خرج حقیقی و حقوقی) اقدام به تحلیل بازار کرد.

این تحلیلگر بازار سهام با انتقاد از خرید و فروش سیگنال‌های خرید سهم در فضای مجازی، بیان کرد: متاسفانه بسیاری از سهامداران عادت به خرید فیلترهای خاصی کرده‌اند که با تکیه بر یک وجه داستان سیگنال‌هایی را به سهامداران می‌دهند که اصلا ملاک خوبی برای سنجش بازار نیست و افراد را دچار سردرگمی و تصمیمات اشتباه می‌کند. این اعداد و ارقام می‌تواند به‌عنوان یکی از نشانه‌ها مورد بررسی قرار گیرد اما نمی‌توان اساس تحلیل را بر این موضوع استوار کرد.

ریزش بورس و خروج پول هوشمند

عماد عظیمی، کارشناس بازار سهام با اشاره به تاثیر منفی خروج پول از بورس، به صمت گفت: بازار سهام در روزهای اخیر روند ریزشی را داشته که خروج پول هوشمند یکی از اصلی‌ترین دلایل آن بوده است.

وی در ادامه افزود: پول هوشمند نیز در اختیار حقوقی‌های و سهامداران کلان در بازار است که در پی فروش سهم از سوی این سهامداران و خارج کردن سرمایه از بازار شاهد ریزش بورس بودیم.

▣ غافلگیری بعد از پیروزی بایدن

عظیمی با یادآوری نتیجه انتخابات ریاست جمهوری در ایالات متحده بیان کرد: بسیاری از سهامداران در بازار سرمایه پیش از انتخابات ریاست جمهوری در ایالات متحده انتظار پیروزی ترامپ را داشتند، با این حساب معتقد بودند پیروزی جمهوری‌خواهان باعث تشدید تحریم‌ها و رشد نرخ دلار خواهد شد که انتظارات تورمی را نیز افزایش می‌دهد. از همین‌رو این دسته از فعالان بازار انتظار داشتند بازار نیز به‌دنبال رشد انتظارات تورمی رشد خوبی را تجربه کند اما می‌دانیم که این اتفاق رخ نداد و جو بایدن پیروز انتخابات ریاست جمهوری در امریکا شد و معادلات به کلی تغییر کرد.

وی افزود: وقتی هم که نتیجه غیرمنتظره انتخابات امریکا مشخص شد، بسیاری از فعالان سهم خود را فروخته و از ترس ریزش بیشتر بازار پول خود را از بورس خارج کردند.

▣ انتظارات از حقوقی‌ها

این کارشناس بازار سهام با تاکید بر لزوم کسب سود از سوی سهامداران خرد و کلان به صمت گفت: سهامداران حقوقی و صاحبان پول‌های کلان نیز به‌طبع به فکر سود خود هستند و به همین دلیل اگر احساس خطر کنند سهام خود را نقد می‌کنند و از بازار خارج می‌شوند. از همین‌رو نمی‌توان از این دسته از سهامداران انتظار برقراری تعادل در بازار را داشت، بلکه این بازارگردان‌ها هستند که وظیفه تعدیل بازار را برعهده دارند تا خیال سرمایه‌گذاران را از ریزش‌های سنگین آسوده کند.

وی ادامه داد: همین مسئله باعث می‌شود رفتار هیجانی در بورس بسیار کمتر شود چراکه سهامداران دیگر به جای کسب سودهای مقطعی نگاه بلندمدت‌تری به بازار خواهند داشت اما متاسفانه شاهد این حمایت از سوی بازارگردان‌ها در بازار نیستیم و همین مسئله باعث شده سهامداران خرد نیز از ترس ضرر بیشتر سهام خود را فروخته و از بازار خارج شوند.

▣ اهمیت درک درست از بازار

عظیمی در پایان با تاکید بر اهمیت درک عمیق و درست از بازار برای موفقیت در بورس، خاطرنشان کرد: به‌دلیل همین نوع نگاه‌های نادرست است که شاهد ناکارآمدی تحلیل‌های تکنیکال در بازار هستیم، چراکه در این تحلیل‌ها فقط احتمالات بررسی می‌شود و ضمانتی هم برای درست بودنشان نیست. به همین دلیل است که ما باید برای درک بازار به نحوه رفتار حقوقی‌ها در بورس و مسیر حرکتی پول هوشمند توجه کنیم، همین مسئله باعث شده این روزها سهامداران به تحلیل‌های «تکنوفاندمنتال» روی آورده‌اند، چراکه یکی از شاخص‌های در تحلیل‌های فاندمنتال میزان خرید و فروش حقیقی و حقوقی‌ها بررسی می‌شود و نسبت بین این دو می‌تواند سیگنال مثبت و یا منفی را به سهامدار بدهد. باید نگاه تحلیلگران به بازار بسیار عمیق‌تر باشد و نمی‌توان با دید فرمولی و سطحی در بورس فعالیت پربازدهی داشت.

> امید پورمحمود: خروج حقیقی به معنای ورود حقوقی است و برعکس! به این معنا که وقتی حقیقی‌ها در صف فروش هستند حقوقی‌ها به صف خرید وارد می‌شوند

اعتماد به بازار برمی‌گردد

در همین حال یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به رکود در بازارهای موازی گفت: به نظر می‌رسد با ایجاد اعتماد دوباره برای سرمایه‌گذاری در بورس، ماه بهمن و اسفند خوبی را در این بازار شاهد باشیم.

بهادر شمس روند فعلی معاملات بورس را ناشی از مسائل سیاسی دانست و گفت: نگرانی حاضر در بازار مربوط به یک ماه پایانی ریاست ترامپ در امریکاست، فعالان بازار چنین تصوری را دارند که ممکن است ترامپ اقدام منفی را در این زمان باقیمانده انجام دهد و باعث ایجاد خطری جدی در معاملات بورس شود.

این کارشناس بازار در گفت‌وگو با ایرنا افزود: در چند وقت اخیر صحبت‌هایی در زمینه احتمال درگیری با ایران مطرح شد که این موضوع باعث ایجاد احتیاط در بین فعالان بازار برای سرمایه‌گذاری در بورس شد و به‌شدت بر نرخ سهام در بازار تاثیرگذار بود.

این کارشناس بازار سرمایه روند معاملات بورس را پیش‌بینی کرد و افزود: اکنون بازارهای موازی در رکود کامل به‌سر می‌برند؛ بنابراین به نظر می‌رسد در صورت ایجاد اعتماد دوباره برای سرمایه‌گذاری در بورس، ماه بهمن و اسفند خوبی را در این بازار شاهد باشیم.

شمس به انتشار گزارش مثبت شرکت‌ها اشاره کرد و گفت: اکنون سهام بیشتر شرکت‌ها به لحاظ بنیادی و قیمتی در موقعیت خوبی قرار دارند اما انتظار می‌رود تا ۴ روز آینده شاهد نوسان در معاملات بازار باشیم. به‌گفته وی براساس پیش‌بینی‌های انجام‌شده از هفته آینده روند بازار رو به بهبود خواهد رفت و شاهد رونق خوبی در معاملات بازار تا پایان سال هستیم.

این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر اینکه سهامداران نباید چندان نگران وضعیت حاکم در بازار باشند، اظهارکرد: در وضعیت فعلی خطری معاملات بورس را تهدید نمی‌کند و فقط مسئله سیاسی مطرح شده بازار را دچار نوسان کرده است، در داخل کشور هیچ پارامتری که بتواند بازار را دچار نوسان کند، وجود ندارد.

وی با اشاره به تاثیر لایحه بودجه ۱۴۰۰ برمعاملات بورس گفت: لایحه بودجه تعیین‌کننده سمت و سوی آتی برای اقتصاد کشور است و تصویب آن سیگنال‌دهی لازم را به بازار خواهد داد.

شمس خاطرنشان کرد: به‌طور معمول هر سال بعد از تصویب لایحه بودجه، صنایعی تحت‌تاثیر قرار می‌گیرند که تغییراتی را در برخی از نرخ‌ها مانند نرخ ارز داشته باشند.

این کارشناس بازار سرمایه فعالیت دولت در بازار سرمایه را به‌عنوان یکی از پارامترهای دیگر در لایحه بودجه عنوان کرد و گفت: آنچه در لایحه بودجه به آن اشاره شده این است که بازار سرمایه سال پررونقی را تجربه خواهد کرد و این موضوع سیگنال مثبتی است که با تصویب لایحه بودجه به بازار داده خواهد شد.

وی تاکید کرد: به نظر می‌رسد تا پایان هفته تکلیف مسئله لایحه بودجه که بازار را تحت‌تاثیر خود قرار داده برطرف شود و بازار را به روند عادی خود بازگردد.

سخن پایانی...

مشاهدات میدانی صمت از بازار سهام حاکی از افزایش میزان فعالیت سیگنال‌فروشان و افرادی که خود را به‌عنوان تحلیلگر در فضای مجازی معرفی می‌کنند، است.

این مسئله نگران‌کننده که می‌تواند نشانه‌ای از هیجانی‌تر شدن بازار باشد، نکته‌ای است که باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد. البته ماه گذشته رئیس کارگروه بورس مجلس و نایب رئیس کمیسیون حقوقی مجلس یازدهم در گفت‌وگو با صمت به دستورالعملی اشاره کردند که مسئولان سازمان بورس را موظف به پیگیری و برخورد با این دسته از افراد می‌کرد اما با وجود گذشته بیش از یک ماه هنوز اقدامی از سوی مدیران بورسی دیده نشده است.

در شرایطی که بورس تهران روزهای خوبی را تجربه نمی‌کند شاهد بدتر شدن این اوضاع به‌دست همین سوداگران مجازی هستیم که انتظار می‌رود مدیران سازمان با قاطعیت این مسئله را با حرکت در مجاری قانونی پیگیری کنند.

> عماد عظیمی: برای درک بازار باید به نحوه رفتار حقوقی‌ها در بورس و مسیر حرکتی پول هوشمند توجه کرد

یادداشت

در بازارهای موازی هم خبری نیست!

مصطفی صفاری
کارشناس ارشد بازار سهام

با نزدیک شدن به انتهای سال و مشخص شدن آمار ۹ماهه سود و زیان شرکت‌ها در بورس، انتظار می‌رود روند ورود پول حقیقی به بازار تشدید شود.

از سویی هم نباید فراموش کرد که در این ۹ماهه تورم شدیدی را پشت‌سر گذاشته‌ایم که باعث‌شده عموم شرکت‌ها رشد خوبی را تجربه کنند. از ماه‌ها قبل هم این روند کاملا قابل‌پیش‌بینی بود و به وضوح از روزهای پایانی آبان شاهد ورود دوباره سرمایه به بازار خواهیم بود.

یکی از مواردی که باید مورد توجه قرار گیرد، کاهش ریسک سرمایه‌گذاری به‌دلیل شدت گرفتن احتمال بازگشت امریکا به برجام است که می‌تواند سرمایه‌گذاران بیشتری را به سمت بازار سهام هدایت کند.

اگر هم این اتفاق رخ ندهد حداقل می‌دانیم که سیاست فشار حداکثری دونالد ترامپ شکست خورده است و به‌طور قطع انتظار داریم فضا برای فعالیت‌های اقتصادی ایران بازتر شود، این مسئله یکی از دلایلی است که قیمت ارز افزایش پیدا نمی‌کند و در کانال‌های ۲۴ و ۲۵هزار تومان تثبیت شده که خبر بسیار خوبی است.

بازارهای ارز، طلا، مسکن و... چندان پویایی ندارند و به همین دلیل است که مقدار زیادی از پس‌اندازها وارد بازار سهام شده است. اگر به اتفاقات سال ۹۸ در بازار بورس هم توجه کنید می‌بینید که روند ورود سرمایه به بازار از اواخر آبان کلید خورد، در حال حاضر هم بازار دقیقا همان مسیر را در پیش گرفته است.

یک نکته کلیدی که نباید فراموش کرد این است که میزان حجم معاملات بسیار مهم‌تر و تاثیرگذارتر از شاخص کل بورس است.

این روزها اتفاق بسیار خوبی که در بازار بورس افتاده، رشد ارزش معاملات روزانه است که اواخر هفته قبل به ۲۷هزار میلیارد تومان هم رسید که عدد بسیار بالایی است. برای درک بهتر این عدد شما را به حجم معاملات مسکن در یک ماه گذشته ارجاع می‌دهم که کمتر از ارزش معاملات در یک روز بورس است.

وی افزود: به‌عبارتی می‌توان گفت ارزش املاک و مستغلات معامله شده در کل کشور، در یک ماه گذشته به مراتب کمتر از میزان سهامی است که در یک روز کاری در بورس معامله می‌شود.

وقتی حجم معاملات بالای ۲۰هزار میلیارد می‌شود به معنای افزایش میزان نقدشوندگی سهم‌های گوناگون در بازار سرمایه است که اتفاق بسیار خوبی است و مشوقی برای ورود بیشتر سرمایه به بازار نیز خواهد بود.

▣ اقتصاد در حال ریکاوری است

به نظر می‌رسد همزمان با نزدیک شدن به انتهای سال، میزان سود شرکت‌های بورسی هم شفاف‌تر می‌شود، از سویی هم میزان صادرات کشور به مقدار زیادی افزایش یافته که نشانگر ریکاوری اقتصاد با وجود کرونازدگی حوزه‌های گوناگون کسب‌وکار است.

نرخ بهره هم که افزایش نیافته و نخواهد یافت و این مسئله نیز کمک شایانی به جذب هرچه بیشتر سرمایه به بازار سهام خواهد شد.

حتی اگر اتفاقات به‌گونه‌ای رقم بخورند که وضعیت از انتظارات بهتر شود، ممکن است بار دیگر شاهد هجوم دوباره مردم به سمت بورس (مانند سال قبل) هم باشیم. البته این امر نیز مستلزم بازگشت اعتماد به بازار است، چراکه سرمایه مانند یک دسته پرنده است، وقتی سنگی به سمت یکی از پرنده‌ها پرتاب شود، همه پرنده‌ها با هم فرار می‌کنند.

اما بازگرداندن همه آن پرنده‌ها کار سختی است و باید اعتماد تک‌تک پرنده‌ها را با دانه دادن جلب کرد تا بار دیگر به جای قبلی برگردند! البته روند بازگشت مردم به بورس همانطور که پیش‌بینی کرده بودم از هفته آخر آبان گذشته شروع شده و امیدوارم همچنان شاهد ادامه این روند باشیم.

سه‌شنبه
۱۶ دی ۱۳۹۹- ۲۱ جمادی‌الاول ۱۴۴۲ - ۵ ژانویه ۲۰۲۰-شماره ۱۶۹۹-پیاپی ۳۰۱۷

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بررسی اختصاص بودجه به تحقیق در ایران و سایر کشورهای جهان

چقدر خرج پژوهش می‌کنیم؟

سال ۱۳۹۹ باوجود تمام دشواری‌های ناشی از تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی رو به پایان است و دولت، لایحه بودجه ۱۴۰۰ را برای تصویب، تقدیم مجلس شورای اسلامی کرده است؛ لایحه‌ای که مانند هر سال پس از ارائه آن اظهارنظرهای متعددی درباره آن صورت گرفته و در زمینه‌های مختلف کارشناسان هر یک از حوزه‌ها از اهمیت حوزه خود و لزوم تخصیص منابع بودجه‌ای بیشتر می‌گویند و هر یک به‌نوعی منتقد بودجه در نظر گرفته هستند، اما باتوجه به شرایط ویژه‌ای که در سال آتی با آن مواجه خواهیم بود، پیش‌بینی می‌شود زیر سایه بحران‌هایی چون شیوع کرونا، وضعیت تحریم‌ها و شرایط خاص اقتصادی کشور سال ۱۴۰۰ از نظر مالی سال دشواری باشد. در چنین شرایطی قطعا بخش علمی و پژوهشی کشور می‌تواند راهگشا واقع شود اما لازمه رسیدن به این نقطه شاید آن باشد که در گذشته زیرساخت‌های مناسبی در این عرصه آماده شده و ریل‌گذاری صحیحی صورت گرفته باشد. با این تفاسیر سهم در نظر گرفته شده برای پژوهش در سال آتی همچنان با سهم حداقل یک درصدی GDP که در چشم‌اندازها تعریف شده، فاصله دارد. در این میان شاید بررسی سهمی که کشورهای مختلف برای بودجه پژوهشی خود در نظر می‌گیرند، خالی از لطف نباشد.

لایحه بودجه ۱۴۰۰ تقدیم مجلس شورای اسلامی شده و کلیات آن نیز به تصویب رسید اما همچنان مانند سال‌های گذشته بخش پژوهشی کشور موفق نشده به رقمی حداقل معادل یک درصد تولید ناخالص ملی دست پیدا کند

بودجه‌بندی سایر کشورهای جهان

براساس آمارهای منتشر شده در نوامبر ۲۰۲۰ در وب‌سایت آماری استاتیستا (statista)، کشور کره‌جنوبی با اختصاص سهم ۴.۳۵ درصدی از تولید ناخالص داخلی (GDP) به تحقیق و توسعه (R&D)، در جایگاه نخست ایستاده است.

رژیم اشغالگر قدس، فنلاند، ژاپن و سوئد هر کدام به ترتیب با اختصاص سهم ۴.۰۴، ۳.۵، ۳.۵، ۳.۲ درصدی تولید ناخالص داخلی به تحقیق و توسعه، در رتبه‌های دوم تا پنجم قرار دارند و دانمارک، اتریش، سوئیس، آلمان و امریکا در رتبه‌های بعدی کشورهای پیشرو در زمینه سهم تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی جای گرفته‌اند.

همچنین براساس آمار منتشر شده ازسوی اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۹ میلادی، کشورهای عضو این اتحادیه بالغ بر ۳۰۶ میلیارد یورو به حوزه تحقیق و توسعه اختصاص دادند که معادل ۲.۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی کشورهای عضو این اتحادیه است و افزایش ۰.۲۲ درصدی را نسبت به ۱۰ سال قبل (۱.۹۷ درصد) نشان می‌دهد.

سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی

اما در ایران در حالی که عنوان شده بود تا سال ۱۴۰۴، ایران نیز با اختصاص سهم ۴ درصدی از تولید ناخالص داخلی به حوزه تحقیق و توسعه، جایگاه خوبی در این زمینه پیدا خواهد کرد، عملا شاهد هستیم که کمتر از نیم درصد تولید ناخالص داخلی به این بخش اختصاص پیدا کرده است؛ موضوعی که در این سال‌ها همواره با گله‌مندی صاحب‌نظران، اساتید دانشگاه و پژوهشگران روبه‌رو بوده است. به گزارش ایسنا، محمود نیلی احمدآبادی، رئیس دانشگاه تهران با تاکید بر اینکه هزینه‌ها و بودجه‌های پژوهشی متناسب با نیازهای کشور و توانمندی‌های دانشگاه نیست، تاکید دارد: سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی کشور در خوشبینانه‌ترین حالت ۰.۴ یا ۰.۵ درصد است و این با عدد ۲ درصد که یک میانگین بین‌المللی است، فاصله دارد؛ به همین جهت از همه ظرفیت‌های دانشگاه‌ها استفاده نمی‌شود. وحید احمدی، معاون پژوهشی سابق وزارت علوم نیز با اشاره به سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی (GDP) می‌گوید: در قانون برنامه آمده ۴ درصد تولید ناخالص ملی باید صرف پژوهش شود و برنامه‌ریزی‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که در مسیر دستیابی به این هدف حرکت کنیم. در سال ۹۷، سهم اعتبارات پژوهشی، ۰.۶۵ درصد تولید ناخالص ملی بود؛ سال ۹۸ این میزان به ۰.۵۸ درصد رسیده و سال ۹۹ به ۰.۴۳ درصد کاهش یافته است. این یعنی ما نه‌تنها سیر صعودی در تخصیص بودجه به فعالیت‌های پژوهشی نداریم، بلکه سیر نزولی داریم. محمدرضا پورعابدی، معاون پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی نیز معتقد است: باوجود مطرح شدن شعارها و مباحث مهمی مانند جنبش نرم‌افزاری، اقتصاد مقاومتی، اقتصاد دانش‌بنیان، رونق و جهش تولید که افق دید وسیعی را برای کشور مشخص می‌کنند، در حوزه پژوهش و فناوری کشور به‌خوبی عمل نکرده‌ایم.

درصد سهم بودجه پژوهشی از تولید ناخالص داخلی در بهترین شرایط به نیم درصد هم نرسیده و در شرایط کنونی، در کنار کاهش تولید ناخالص داخلی، سهم بودجه پژوهشی هم کمتر شده است. البته امیدهایی هم برای افزایش سهم بودجه پژوهشی از تولید ناخالص داخلی وجود دارد و باوجود انتقادات متعدد، غلامحسین رحیمی، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم با اشاره به افزایش بودجه پژوهش در لایحه بودجه سال آینده، معتقد است: با اینکه بودجه‌بندی بخش‌های علمی و پژوهشی کشور با درخواست‌های رهبر معظم انقلاب فاصله دارد، امید می‌رود حداقل ۷۵ تا ۷۷ صدم درصد از عواید تولید ناخالص داخلی برای بودجه بخش علمی و پژوهشی کشور در سال ۱۴۰۰ تصویب شود. درصورتی که بودجه پیشنهادی دولت تصویب شود، حدود ۰.۲ درصد نسبت به سال پیش به سهم بودجه پژوهشی کشور افزوده خواهد شد و این گام مثبتی در جهت توسعه پژوهش‌هاست.

نکته دیگر آنکه به‌اعتقاد رحیمی پیش از تخصیص بودجه لازم است زیرساخت‌های مناسب نیز فراهم شود، چراکه این امکان وجود دارد که اگر بودجه بیش از حد زیاد شود، ظرفیت جذب کافی را نداشته باشیم. از همین رو، زمانی که بودجه اضافه می‌شود، باید ظرفیت جذب را در مراکز علمی، پژوهشی و فناوری افزایش داد.

وضعیت بودجه پژوهشی در لایحه ۱۴۰۰

با نگاهی به لایحه بودجه ۱۴۰۰ شاهدیم که تقریبا بودجه پژوهشی بیشتر پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی با افزایش مواجه شده است.

بر این اساس، طبق آنچه ازسوی متخصصان این حوزه اعلام شده بودجه مراکز پژوهشی وابسته به وزارت علوم حدود ۳۷ درصد و بودجه پارک‌های علم و فناوری حدود ۵۳ درصد افزایش داشته است.

اما در زمینه تخصیص بودجه چند موضوع مطرح می‌شود؛ بحث اول، موضوع مشکلات اقتصادی کشور و شرایط تحریمی است که عملاً هزینه‌های پژوهش را به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای افزایش داده است. این سوال مطرح می‌شود که آیا درصدهای افزایش بودجه پژوهشی برای سال آینده، باتوجه به افزایش حقوق کارمندان، نرخ تورم و شرایط تحریم، می‌تواند پاسخگوی نیاز دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و پژوهشگاه‌های کشور باشد؟

فریدون عزیزی، رئیس پژوهشکده علوم غدد درون‌ریز و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ضمن انتقاد از وضعیت بودجه‌های پژوهشی کشور تاکید می‌کند: در سال ۹۸ حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بودجه‌های پژوهشی پرداخت نشد؛ بنابراین در سال ۹۹ اگر بودجه‌های مصوب ۱۰۰ درصد هم پرداخت شود، با افزایش هزینه‌های پرسنلی به‌ویژه چند برابر شدن هزینه تجهیزات و مواد مصرفی، بودجه‌های پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی فقط تکافوی حقوق و مزایای کارمندان و پژوهشگران را خواهد کرد و انجام طرح‌های قدیمی یا جدید نیازمند مواد و تجهیزات، امکان‌پذیر نخواهد بود. با این شرایط، بودجه سال ۱۴۰۰ فقط افزایشی برای جبران افزایش حقوق و مزایاست و امکان انجام پژوهش‌ها را بسیار دشوار می‌کند.

سخن پایانی...

همان‌طور که از موضوع اختصاص بودجه به بخش پژوهشی دفاع می‌شود، باید به این نکته نیز اشاره داشت که کارآمدی فعالیت‌های صورت گرفته در این بخش نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است. نشان دادن سودمندی پژوهش، امری ضروری است که کمک می‌کند براساس آن، بودجه‌ها به مراکز تحقیقاتی اختصاص پیدا کند. صرف هزینه و در اصل سرمایه‌گذاری برای اجرای پژوهش هدفمند به بازگشت سرمایه و کسب درآمد از نتایج تحقیقات منجر می‌شود؛ به‌عبارت دیگر خود پژوهش درآمدزاست، البته اگر به‌درستی تعریف شده و هدفمند باشد. بحث دیگر، لزوم وجود نهاد نظارتی برای بررسی عملکرد و خروجی مراکز تحقیقاتی و پژوهشکده‌ها و تخصیص بودجه براساس خروجی‌ها است. شفافیت علمی، فضای رقابت‌پذیری و غیرانتی به پژوهشکده‌های کشور از لحاظ تکثر و تعدد کمک می‌کند، اما خروجی پژوهشکده‌ها باید سنجش و پایش شود. برخی پژوهشکده‌ها با اعتبارات دولتی، پژوهش‌هایی انجام می‌دهند که با هیچ گونه از نیازهای کشور انطباق ندارد و در نهایت، خروجی مفیدی هم حاصل نمی‌شود.

از فضای مجازی

قانون تعارض منافع را تصویب کنیم

نیما نامداری - تحلیلگر اقتصادی: صحبت درباره ثروت برخی مدیران دولتی دو جنبه دارد. یکی جنبه ماهوی و اینکه ثروتمند بودن یک مدیر دولتی چقدر قابل دفاع است اما جنبه دیگر به روش کسب ثروت مدیران دولت برمی‌گردد. در بسیاری از کشورها جنبه اول چندان موضوعیت ندارد و جنبه دوم است که مهم است، اما در ایران نمی‌شود جنبه اول را نادیده گرفت. وقتی ساده‌زیستی و سرمایه‌دارستیزی یکی از پایه‌های اساسی پارادایم فکری حاکم است و نظام سیاسی مستقر با مصادره اموال سرمایه‌داران بخش خصوصی، کارش را شروع کرده، نمی‌شود چشم بر این تعارض اخلاقی بست که مدیر ارشد این نظام باشی، سرمایه‌دار هم باشی. به‌ویژه که هنوز هم بخشی از نظام تصمیم‌گیری و هواداران آن به تقدیس فقر می‌پردازند. منشأ ثروت دو حالت بیشتر ندارد یا قانونی است یا غیرقانونی. به‌عنوان مثال ثروتی که از طریق ارث خانوادگی به‌دست آمده منشأ قانونی دارد و ثروتی که از رشوه حاصل شده منشأ غیرقانونی دارد. اما داستان به این سادگی نیست؛ در میان این دو حالت سیاه و سفید، یک حالت دیگر هم وجود دارد.

چند سناریو را مرور کنیم

۱- مدیر ارشد یک نهاد دولتی، متولی مجوزدهی به کسب‌وکارهای خاصی در یک صنعت است. دوست او هم مجوز کسب‌وکار تحت نظارت مدیر ارشد ما را دارد و با دسترسی مستقیم به مقام ناظر مشغول کار است. خیلی محتمل است که این مدیر در این کسب‌وکار شراکت غیررسمی داشته باشد.

۲- مدیر ارشد یک نهاد دولتی قطعه زمین دورافتاده‌ای دارد که بلااستفاده مانده است. او تصمیم می‌گیرد در این زمین یک کسب‌وکار کشاورزی مکانیزه راه بیندازد. او با مدیر ارشد دیگری که در یک شورای دولتی مدام هم را می‌بینند صحبت می‌کند تا راه روستایی منطقه‌ای را که در آن زمین دارد، بهسازی کنند؛ با مدیر دیگری صحبت می‌کند که پروژه آب‌رسانی به آن منطقه را تسریع کنند؛ با مدیر دیگری صحبت می‌کند و مطلع می‌شود که محدودیت قیمت‌گذاری فلان کالای کشاورزی به‌زودی برداشته خواهد شد. مدیر ارشد ما اکنون یک ایده کسب‌وکاری خوب به‌واسطه رانت اطلاعاتی دارد.

۳- مدیر ارشد یک نهاد دولتی فرزند جوانی دارد که به لطف قانون انتقال فرزندان اعضای هیات علمی به یک دانشگاه خوب منتقل شده است. این مدیر ارشد فرزندش را به مدیر ارشد دیگری معرفی می‌کند که اگر کار مناسبی برای فرزندش سراغ دارد به او اطلاع بدهد. مدیر ارشد دوم به حمایت مدیر ارشد اول در انجام وظایف خود نیاز دارد؛ پس ترجیح می‌دهد هوای مدیر اول را داشته باشد و فرزند او را به یکی از شرکت‌های تابعه معرفی می‌کند تا عضو هیات‌مدیره شود. حالا فرزند جوان مدیر اول که مدرک خوبی دارد صاحب رزومه هم شده است. بقیه سناریو چیز جدیدی نیست.

۴- مدیر ارشد یک نهاد دولتی درگیر پرونده‌ای است که یک بانک هم درگیر آن است. مدیران بانک نیازمند حمایت این مدیر ارشد هستند تا مشکل بانک حل شود. از سوی دیگر همسر مدیر ارشد ما یک پزشک است که بدش نمی‌آید مطب ساده‌اش را به کلینیک پزشکی تبدیل کند. برای این کار نیازمند یک وام است اما برای اخذ این وام وثیقه کافی ندارد. مدیر ارشد همسرش را به مدیران بانک معرفی می‌کند تا در راستای حمایت از کسب‌وکارهای کوچک به او وام بدهند. مشکل پرونده بانک هم حل می‌شود.

۵- مدیر ارشد یک نهاد دولتی از کار برکنار شده اما همه می‌دانند او به‌زودی به مسئولیت دیگری منصوب خواهد شد. در فاصله بین دو کار یک شرکت مشاوره تاسیس می‌کند و به کسانی که در حوزه مسئولیت قبلی او مشغول کار هستند مشاوره می‌دهد. عجیب هم نیست چون آن حوزه را خوب می‌شناسد در عین حال مشتریان او هم بدشان نمی‌آید مدیر ارشد سابق را نمک‌گیر کنند.

۶- مدیر یک نهاد دولتی با شرکتی دانش‌بنیان آشنا شده که می‌داند محصول جالبی دارد اما شرکت نوپاست و مدیران جوانش تجربه کافی ندارند و به همین دلیل بلد نیستند سرمایه جذب کنند. مدیر ارشد ما به آنها پیشنهاد می‌دهد در ازای اخذ سهام به‌صورت غیررسمی (خواهرزاده‌اش را معرفی می‌کند) به آنها کمک کند. این مدیر ارشد ما هر روز با مدیران ارشد موسسات مالی سر و کار دارد. او این شرکت دانش‌بنیان را در اقدامی خداپسندانه به این موسسات معرفی می‌کند و به آنها تاکید می‌کند که دست این جوان‌ها را بگیرند، چون حیف است این بچه‌ها ناامید شوند و از کشور بروند. شرکت دانش‌بنیان سرمایه را جذب می‌کند و خواهرزاده وارد هیات‌مدیره می‌شود. ده‌ها سناریوی دیگر از این دست هر روز در مملکت اتفاق می‌افتد که ظاهر قانونی دارند اما روح برخی مبتنی بر فساد است. اگر حاکمیت قصد دارد جلوی این شیوه ثروت‌اندوزی را بگیرد راه‌حل‌ها روشن است. قانون تعارض منافع را تصویب و پای دولت را از مجوزدهی و قیمت‌گذاری و دیگر کارهایی که رانت ایجاد می‌کند بیرون بکشد.

تحلیل روز

حساب و کتاب دلارهای نفتی

براساس تصمیم اعضای کمیسیون تلفیق، فروش روزانه نفت در سال آینده ۱.۵ میلیون بشکه نفت پیش‌بینی شد؛ موضوعی که نه‌تنها دور از ذهن نیست بلکه طبق اعلام سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی این عدد قطعا محقق می‌شود و باید نسبت به وضعیت بازار نفت ایران امیدوار بود.

به گزارش ایسنا، آنچه که دولت در لایحه بودجه برای فروش روزانه نفت پیش‌بینی کرده بود حدود ۲.۳ میلیون بشکه با نرخ ۴۰ دلار بود. آنچه که در کمیسیون تلفیق مورد بحث و بررسی قرار گرفت، این بود که سقف فروش ۲.۳ میلیون بشکه غیرواقعی بوده و قابل‌تحقق نیست. در خوشبینانه‌ترین حالت اعضای کمیسیون به این جمع‌بندی رسیدند که دولت به صادرات ۱.۵ میلیون بشکه در روز دست یابد که برای آن نیز باید دقیقا حکم رهبر معظم انقلاب اجرایی شود.

۲۰ درصد منابع حاصل از صادرات تا یک میلیون بشکه در روز، به صندوق توسعه ملی تخصیص می‌یابد و اگر به صادرات ۵۰۰ هزار بشکه دیگر نیز در روز دست یافت، ۳۸ درصد منابع آن سهم صندوق توسعه ملی است و هرقدر هم بماند باید صرف بازپرداخت بدهی‌های دولت به صندوق توسعه ملی شود. مالک شریعتی نیاسر، رئیس کمیته انرژی کمیسیون تلفیق بودجه در این زمینه گفت: در نهایت جمع‌بندی کمیسیون بر این شد که دولت روی منابع حاصل از فروش بالاتر از یک میلیون بشکه نفت در روز نمی‌تواند حساب باز کند، چراکه بیش از آن یا سهم صندوق توسعه ملی است یا سهم بازپرداخت بدهی‌های دولت به صندوق توسعه ملی که در سال ۱۴۰۰ سررسید می‌شود.

به‌گفته وی عملا دولت می‌تواند در سال ۱۴۰۰ روی منابع حاصل از صادرات یک میلیون بشکه نفت در روز حساب باز کند. کمیسیون تلفیق راه دولت را برای صادرات نفت تا سقف ۱.۵ میلیون بشکه نفت در روز باز گذاشته تا دولت تلاش خود را کند در سال آینده که ۵ ماه آن دولت دوازدهم برقرار است و ۷ ماه آن را دولت سیزدهم بر سرکار می‌آید، به‌طور میانگین بتواند ۱.۵ میلیون بشکه در روز نفت صادر کند و مجلس به‌عنوان مانع صادرات بیشتر دولت تلقی و معرفی نشود.

رئیس کمیته انرژی کمیسیون تلفیق بودجه می‌گوید: کمیسیون تلفیق در بررسی چارچوب‌های کلی بودجه ۱۴۰۰، با تصویب کاهش سقف فروش نفت از ۲.۳ میلیون به ۱.۵ میلیون، ۸۰۰ هزار بشکه در روز وابستگی بودجه به نفت را کاهش داد و پس از آن هم به دولت در تبصره یک حکم کرد تا منابع حاصل از فروش مازاد بر یک میلیون بشکه در روز را به صندوق توسعه ملی واریز کند و اجازه برداشت نداشته باشد.